

Přímé zahraniční investice*

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Inspirace a struktura dle prezentace prof. Mandela (PZI)

** Dále též PZI (nebo FDI – foreign direct investment)*

Proč se o PZI bavíme? Je to aktuální?

BMW a ČR: listopad 2018

- Německá automobilka BMW získá na vybudování testovacího centra na Sokolovsku investiční pobídku od státu až 528,75 milionu Kč. Udělení podpory dnes [20. 11. 2018] schválila vláda,
- BMW plánuje během sedmi let investovat do vybudování technologického centra pro vývoj vozidel a asistenčních systémů 2,55 miliardy Kč. Z toho investice do strojního zařízení bude 1,3 miliardy.
- Většinu z více než půlmiliardové pobídky mají tvořit sleva na dani z příjmu (201,8 milionu Kč) a dotace na pořízení majetku (255 milionů). Zbytek pak dotace na rekvalifikaci nebo školení zaměstnanců (46,9 milionu) a dotace na tvorbu nových pracovních míst (25 milionů).

CzechInvest láká investory, kteří utíkají před brexitem

■ Česko se snaží získat britské, americké či asijské společnosti, které místo Londýna hledají jiné centrum pro evropské operace.

Tomáš Stingl

Vládní agentura CzechInvest zaznamenala první vlnu zájmu společností utíkajících před brexitem. „Evidujeme již tři zahraniční firmy, které nebudou investovat kvůli brexitu ve Velké Británii, ale řešíme s nimi umístění investice v České republice,“ uvedl generální ředitel CzechInvestu Karel Kučera s tím, že zatím nemůže uvést jména společností. Česko podle něho chce letos nejenom

přilákat samotné britské firmy, ale také americké či asijské společnosti, které budou místo Londýna hledat jiné centrum pro evropské operace.

„Nešly do Velké Británie, aby odtamtud vyvážely do Commonwealthu, ale do Evropy,“ uvedl Kučera. „Česká republika je už teď čtvrtým největším hubem asijských výrobních investic v Evropě, jsme na srovnatelné úrovni s Francií. Velká Británie je zatím první, druhé je Německo,“ dodal.

Britský list Independent minulý týden s odvoláním

na průzkum agentury KPMG uvedl, že o přesunu části svých operací uvažuje třetina výrobních podniků zatím sídlících ve Velké Británii.

„Přestože se některé zajímají hlavně

o kurz libry, tlak odborů a vyšší nepřímé zdanění, zvažují také mnoho ryze praktických věcí,“ citoval list Karena Briggse, odborníka KPMG na brexit.

„V Česku investoři najdou kvalitní pracovníky za rozumné platy, a navíc dostupnou kulturu, sport a také dobré společenské vyžití,“ podotýká Kučera.

O přesunu části operací usiluje podle agentury KPMG

třetina

výrobních podniků sídlících ve Velké Británii.

Vice E15.cz

Investice Tesla v ČR?

Mládek: Zahájili jsme "očuchávací" rozhovory s Teslou

Dostat do Česka továrnu americké automobilky Tesla Motors touží ministr průmyslu Jan Mládek (ČSSD).

Mládek už před dvěma lety poslal Muskovi "zvací dopis", kde jeho firmě navrhoval možnost postavit továrnu v Česku.

"Pokud to jenom trochu půjde, chtěl bych se v květnu podívat i do Tesly Motors," oznámil Mládek.

Jeho verzi podporují i opatrné hlasy z agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, které tvrdí, že se zástupci Tesly jednájí úředníci z krajských poboček agentury i z její centrály. V tuto chvíli ale nikdo nechce být konkrétní. "Odpověď můžu na úrovni průmyslu jako takového. Elektromobilita nás zajímá, ale jména firem, které se v oboru pohybují, nemůžeme komentovat," řekl generální ředitel CzechInvestu Karel Kučera.

Tesla a ČR? Proč?

Česko má šest procent světových zásob lithia. Je to šance pro továrny na baterie

Celkové zdroje lithia na krušnohorském Cínovci jsou 1,2 až 1,4 miliónu tun tohoto kovu. Vyplývá to z posledního průzkumu z konce loňského roku. V pořadu Otázky Václava Moravce to řekl vedoucí odboru nerostných surovin České geologické služby Jaromír Starý. V Česku se nachází podle hrubých odhadů šest procent světové zásoby lithia, většina je v okolí Cínovce, zbytek ve Slavkovském lese.

Lithium se využívá hlavně na výrobu baterií do elektromobilů. Webová stránka The Space Invader (TSI) na konci loňského roku uvedla, že americký výrobce elektrických vozů a baterií Tesla Motors by mohl postavit svou druhou obří továrnu zvanou Gigafactory v ČR. Gigafactory 1 na výrobu lithium-iontových baterií nyní Tesla buduje v americkém státě Nevada a po dokončení to má být největší budova na světě. Česko je pro továrnu Tesly podle portálu vhodné právě díky vysoké zásobě lithia v Krušných horách.

Izrael a PZI (ekonom Razin, březen 2017)

The paper reviews the crucial role which globalization forces played in Israel's transformation from low tech to high tech economy. **Special emphasis is placed on foreign direct investment as a driver for the high-tech transformation.**

Zdroj: autor

Viz dále v prezentaci - nynější snahy ČR podnítit investice s vyšší přidanou hodnotou.

Figure 1: Israeli High-Tech Venture Capital Fund Raising (right axis, Million, current US dollars) and Inward Foreign Direct Investments (left axis, Million, current US dollars)

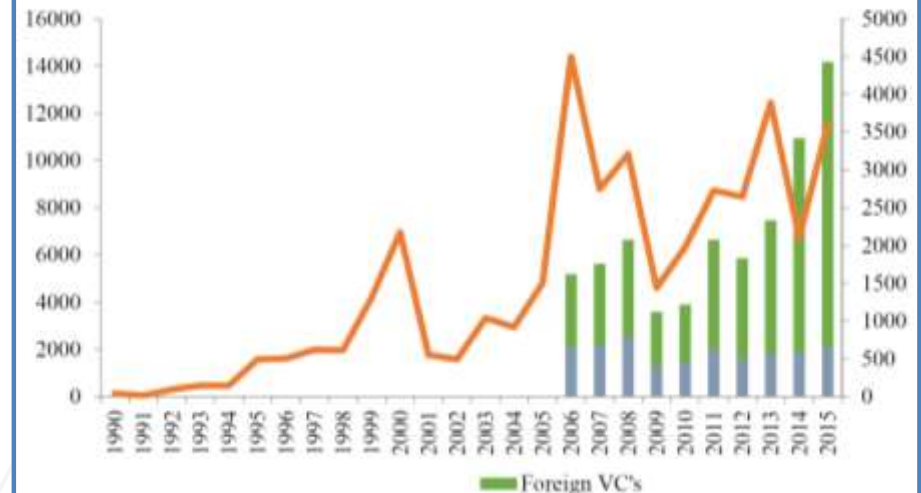
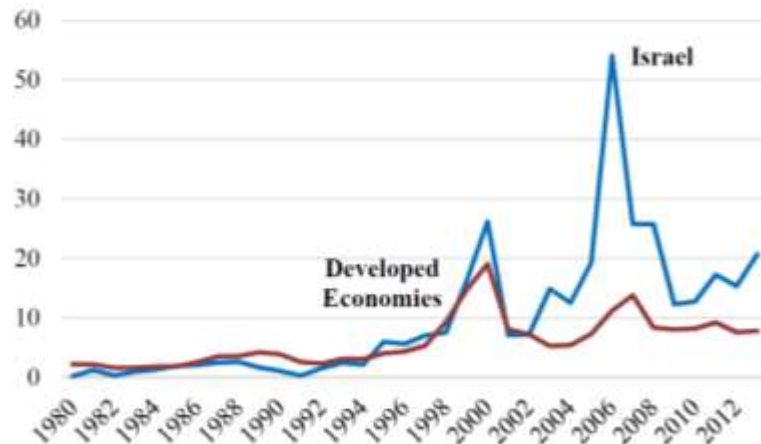

Figure 4: Foreign direct investment: Inward flows, annual, 1980-2013 (percentage of Gross Domestic Product)

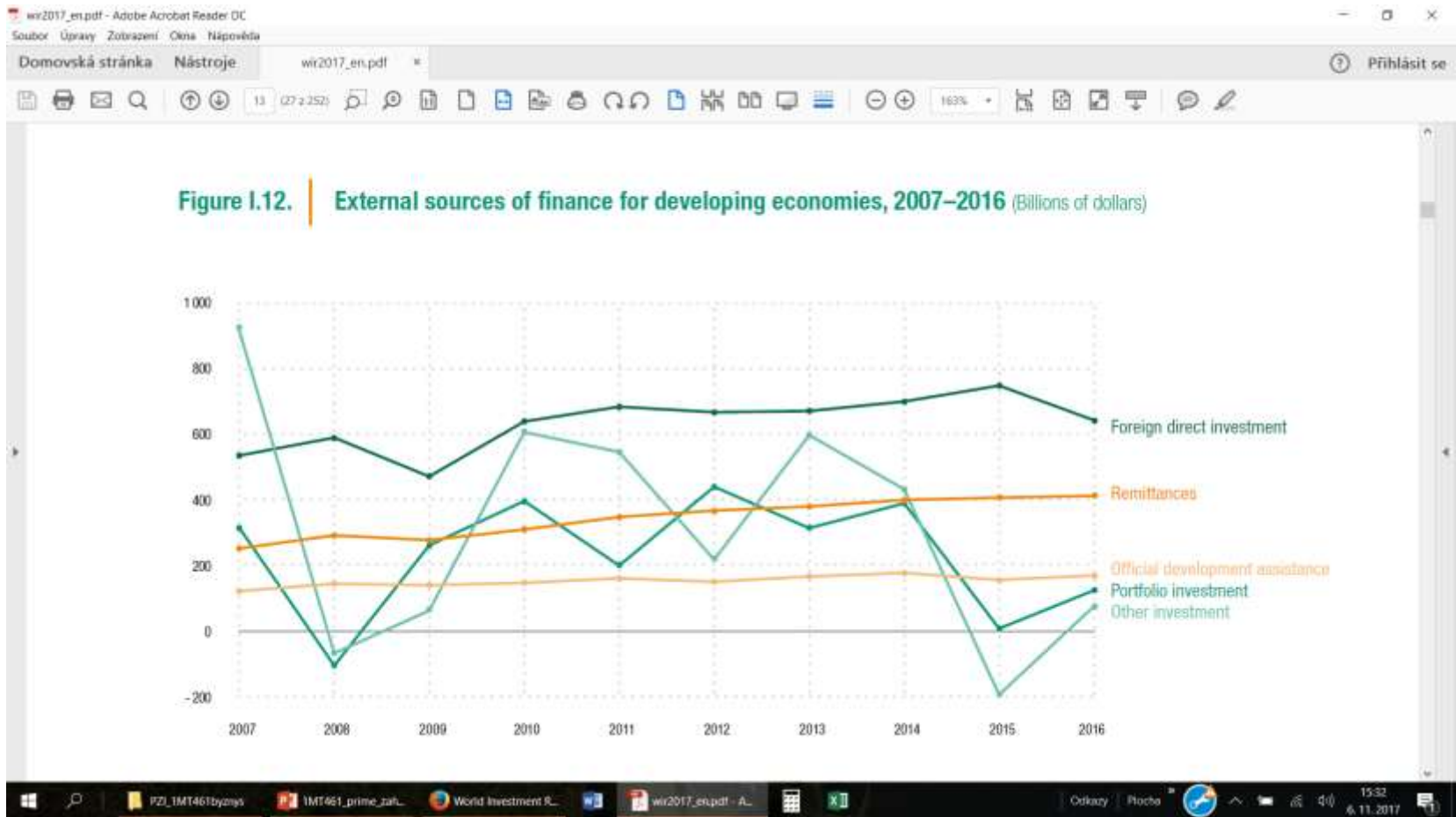

Zdroj: Razin (2017), <http://www.nber.org/papers/w23223>

Otázka:

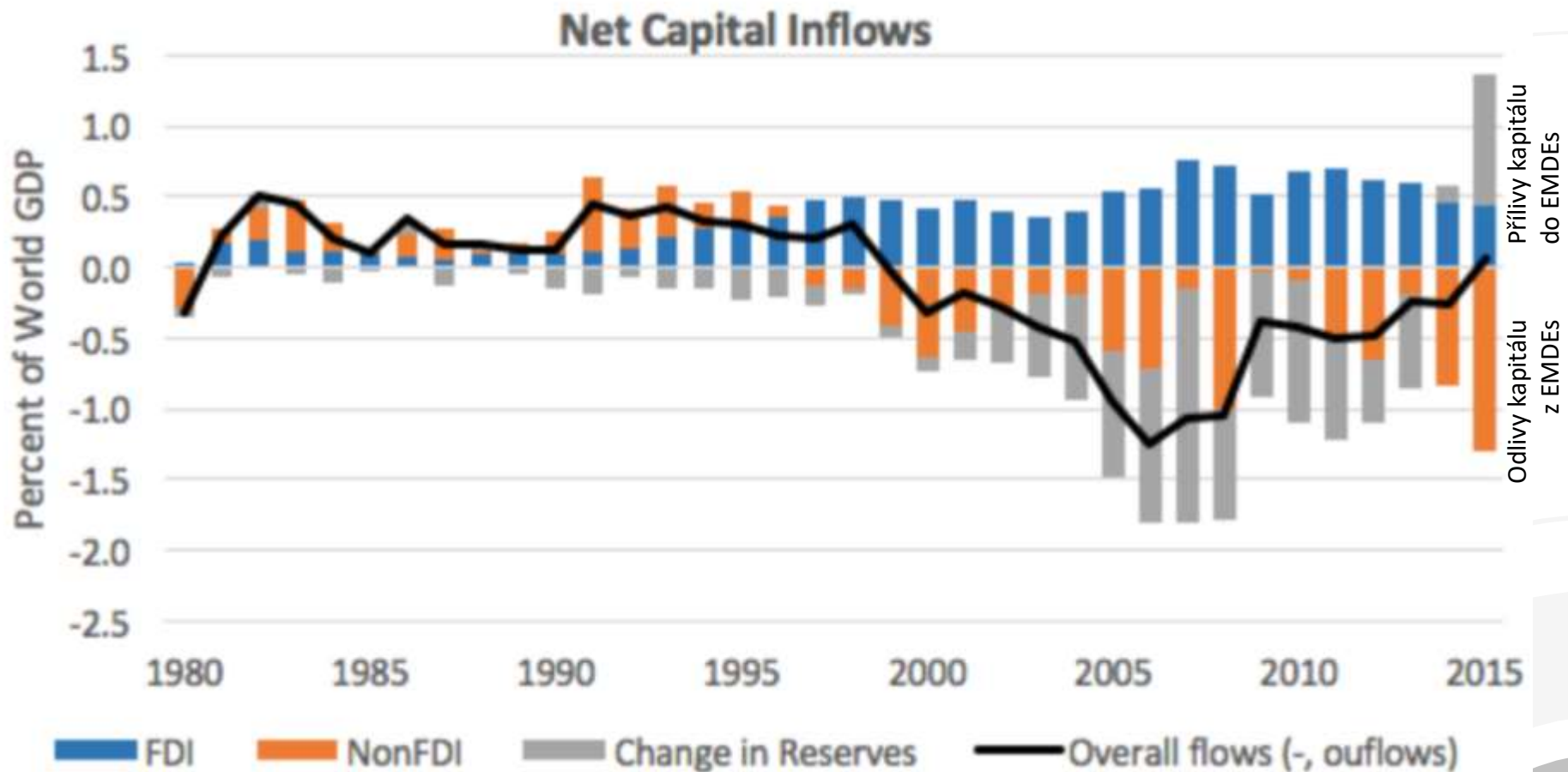
- Mnoho povyků pro nic?
- Aneb proč taková snaha přilákat PZI?

Externí (zahraniční) zdroje financování u rozvíjejících se ekonomik

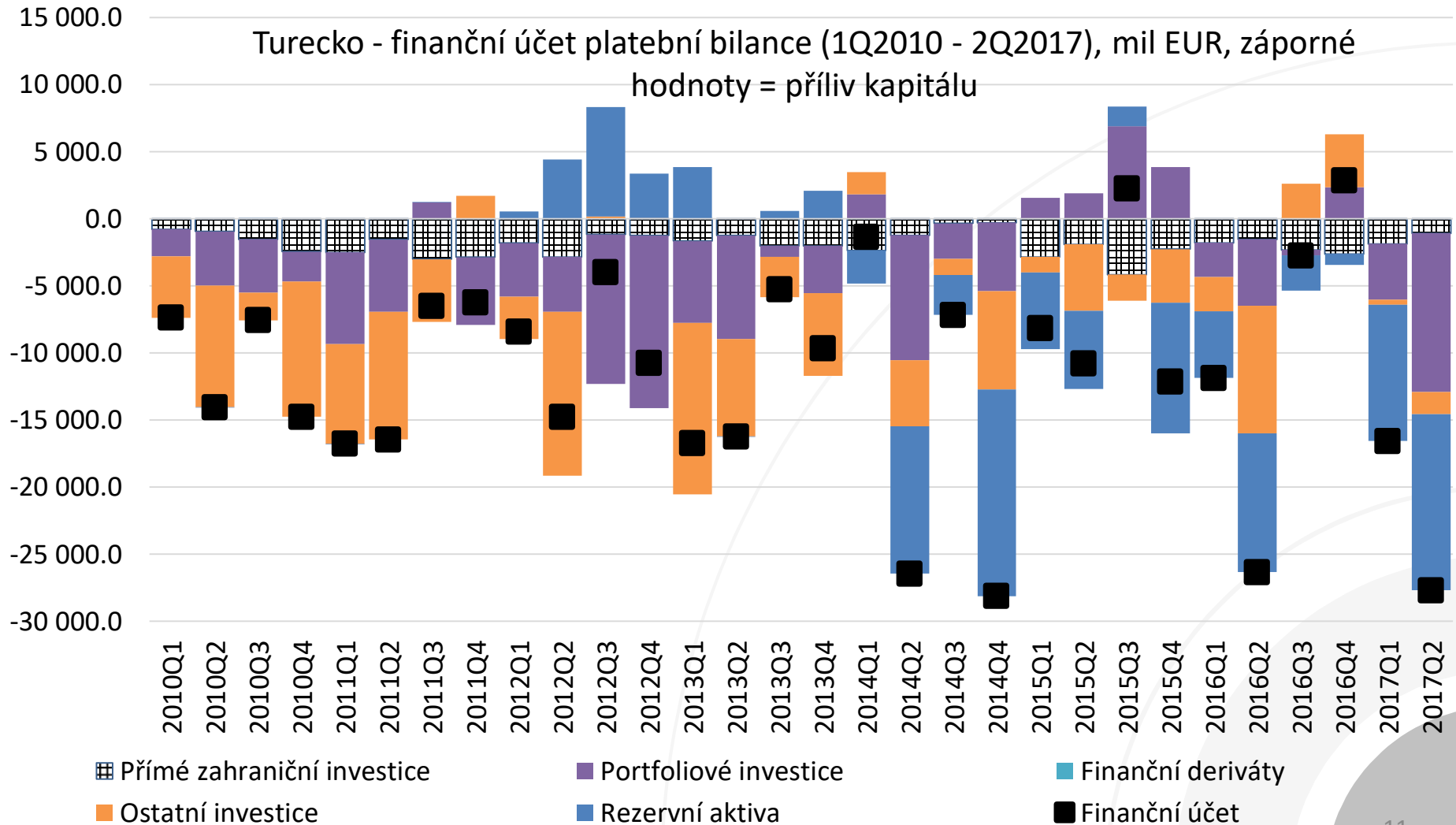
Stabilita FDI a „normální“ směr proudění mezinárodního kapitálu versus non-FDI v emerging markets

Figure 2. EMDEs: Net capital inflow composition and reserve accumulation

Jak je důležité míti PZI – příklad Turecka

„Turkey and South Africa, both with large external imbalances and significant political risk, remain the highest risk nations, with Turkey — particularly reliant on short-term funding — now the most fragile of all.“ (Viz položka „portfoliové investice“ a „ostatní investice“)

Jak je důležité míti PZI – příklad Turecka (2017)

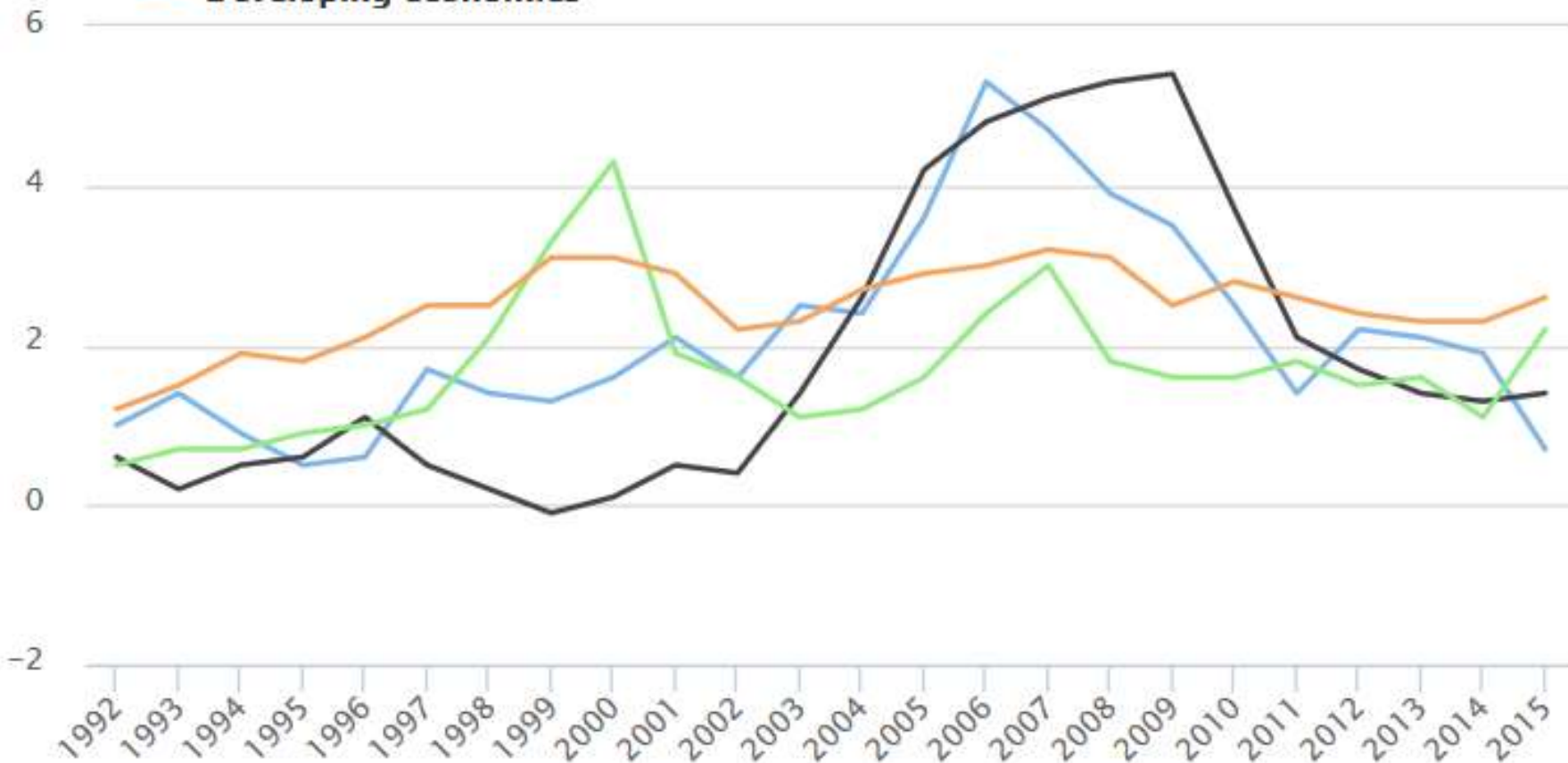
Do Turecka směřuje znatelně méně investic, další vývoj v zemi zůstává nejistý

- V letošním prvním pololetí [2017] přilákalo Turecko ze zahraničí investice ve výši pěti miliard dolarů. V meziročním srovnání to představuje pokles přímých investic o osm procent.
- Meziroční pokles investic může souviset s nejistotou ohledně dalšího vývoji v zemi, v níž vládne autoritativní režim prezidenta Recepta Erdogana. „Turecko bude mít těžké přilákat zahraniční kapitál pro přímé investice, dokud v zemi nepřestane platit výjimečný stav. Firmy potřebují výhodné a dlouhodobé záruky,“

Foreign direct investment in the MENA region is falling

FDI inflows as % of GDP

— MENA excluding GCC — Gulf Cooperation Countries (GCC) — OECD
— Developing economies

Data Source: UNCTAD latest data and OECD calculations

Jak je důležité míti PZI

Economic growth in the MENA region was 2.3% in 2015 versus an average of 4.0% for emerging and developing countries. Foreign direct investment in the MENA region has fallen by 50% since 2008 to an all-time low of 1% of GDP in 2015, **with regulatory and administrative obstacles a key deterrent to foreign investors. Regional instability and insecurity is also weighing on FDI** as well as tourism, which has dropped sharply in Tunisia and Egypt. Intra-regional trading is scarce, with only 10% of the region's trade taking place between MENA countries.

To overcome these problems, **market access needs to be deepened through trade and investment agreements, a reduction in regulatory and administrative obstacles and improved investor protection. In addition, it is essential to improve the quality of the region's transport and logistics infrastructure to enhance connectivity.** A new four-year EU-OECD Programme on Promoting Investment in the Mediterranean, launched at the MENA-OECD Forum, will work with governments to support investment reforms, modernise investment policies and establish institutions to attract investors.

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Definice dle MMF

- Přímá zahraniční investice odráží záměr rezidenta dané ekonomiky získat trvalou účast v subjektu, který je rezidentem v jiné ekonomice než je ekonomika investora.
- Trvalá účast znamená existenci dlouhodobého vztahu mezi investorem a realizovanou investicí a významný vliv investora na řízení podniku.

Definice z pohledu platební bilance

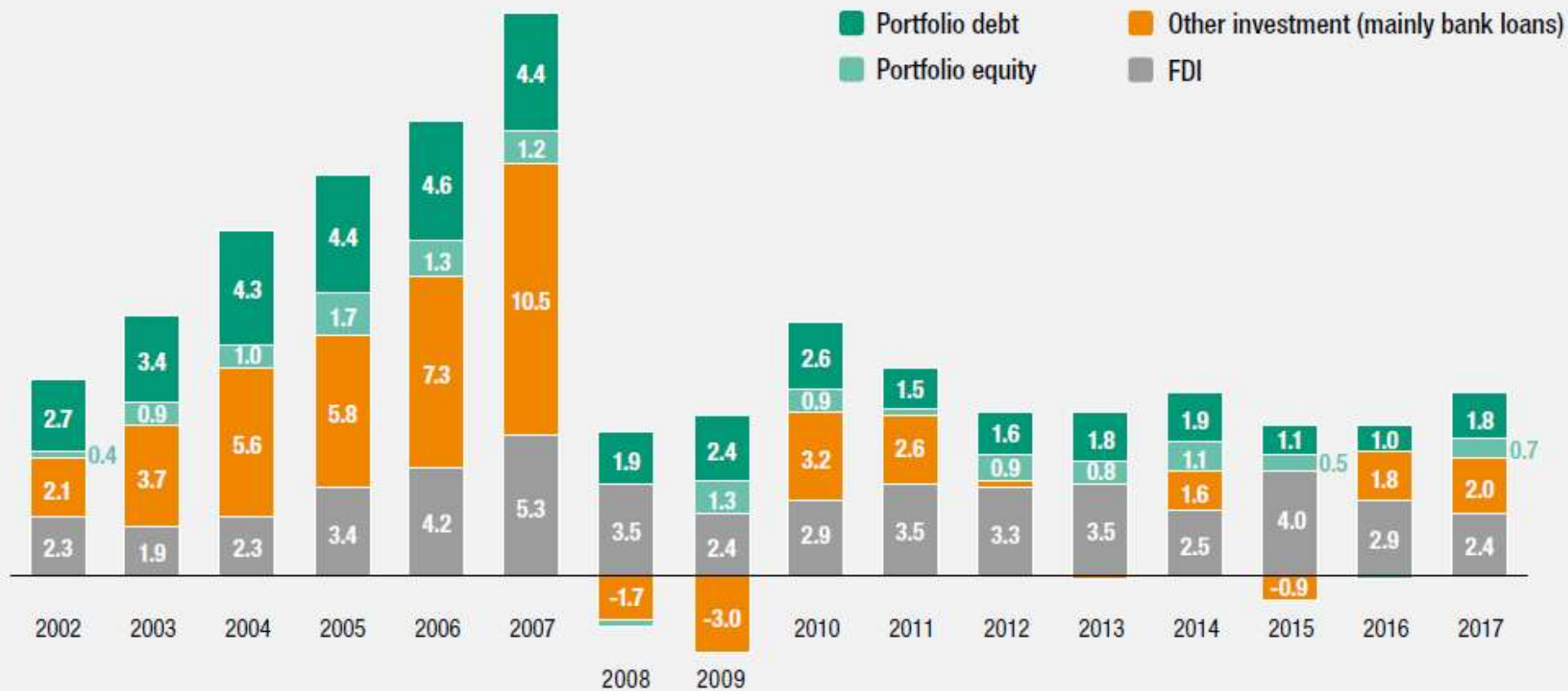
- PZI představuje minimálně 10% podíl na základním kapitálu podniku nebo hlasovacích právech
- Přímá investice
 - = počáteční kapitál
 - + reinvestovaný zisk
 - + ostatní kapitál

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy**
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Box figure I.1.1 | **Global capital flows, 2002–2017** (Per cent of GDP)

Source: UNCTAD, based on IMF World Economic Outlook database. Includes only the 115 countries for which the breakdown of portfolio flows into debt and equity is available.

Prímé zahraniční investice (1980-2016, průměr, % HDP)

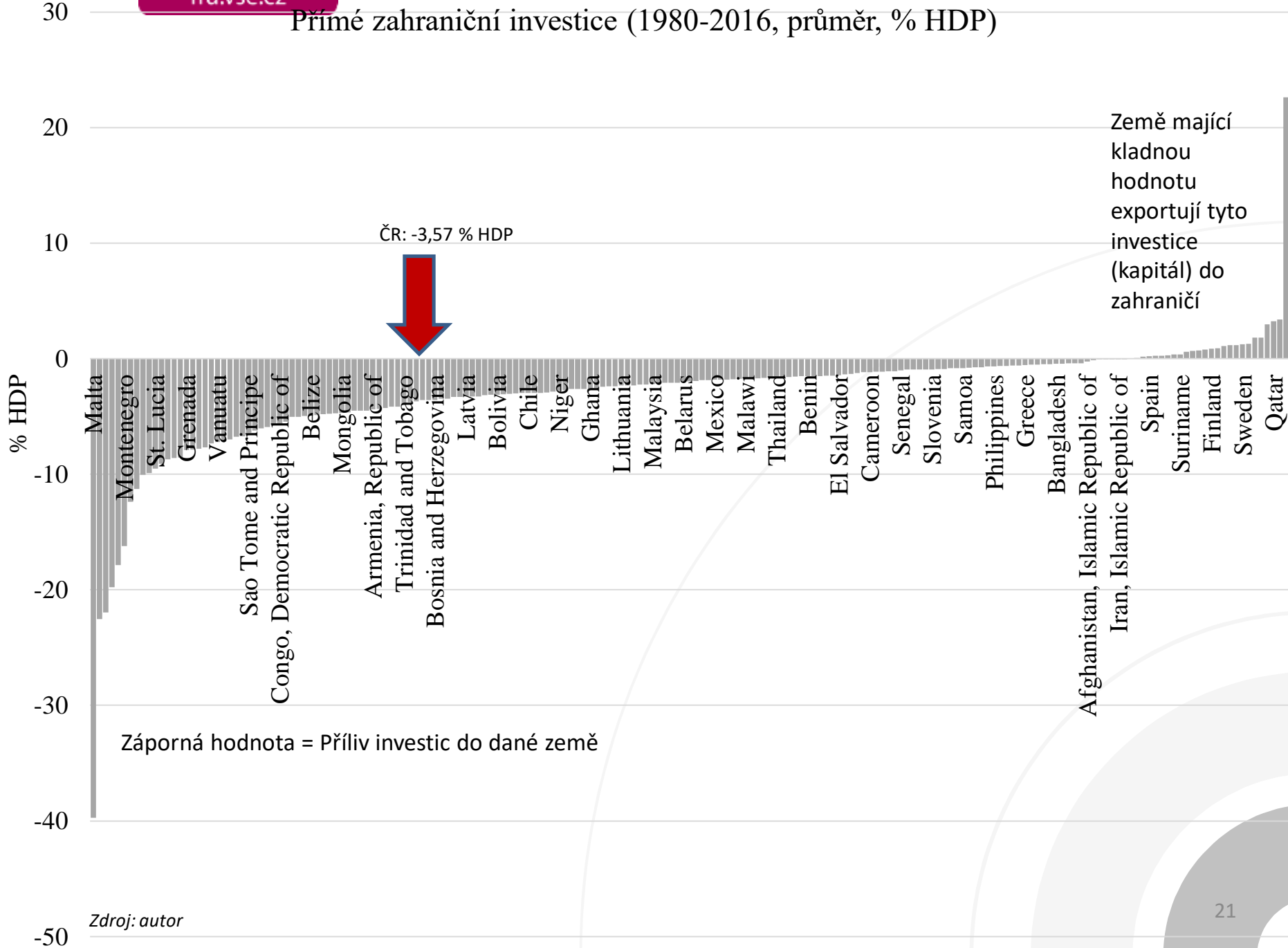

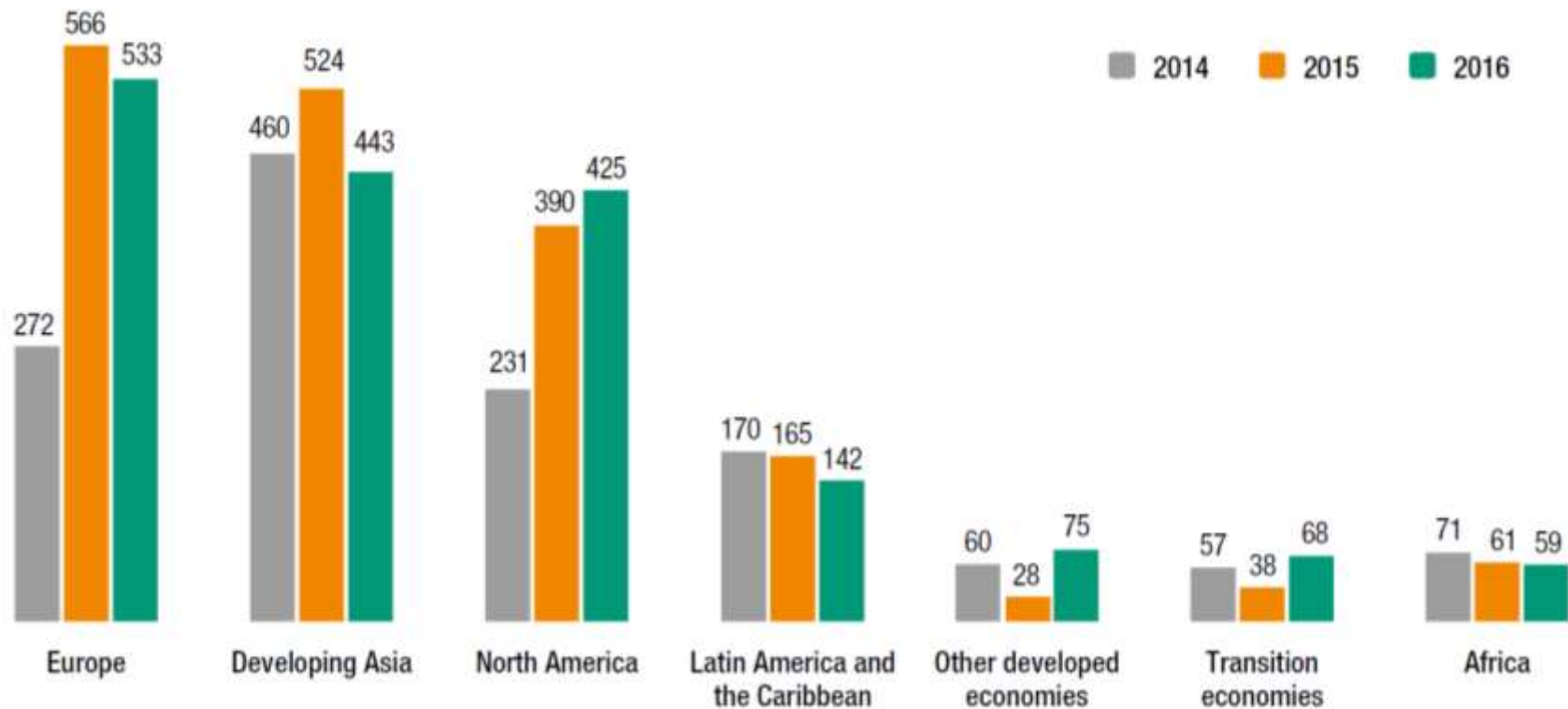
Table 1. Inward FDI rates of return, 2012–2017 (Per cent)

Region	2012	2013	2014	2015	2016	2017
World	8.1	7.8	7.9	6.8	7.0	6.7
Developed economies	6.7	6.3	6.6	5.7	6.2	5.7
Developing economies	10.0	9.8	9.5	8.5	8.1	8.0
Africa	12.3	12.4	10.6	7.1	5.4	6.3
Asia	10.5	10.8	10.6	9.9	9.5	9.1
East and South-East Asia	11.5	11.8	11.7	11.0	10.3	10.1
South Asia	7.2	6.7	6.1	5.5	6.4	5.7
West Asia	5.5	5.4	4.9	4.6	4.6	3.4
Latin America and the Caribbean	7.9	6.7	6.6	5.2	5.3	5.6
Transition economies	14.4	13.9	14.6	10.2	11.1	11.8

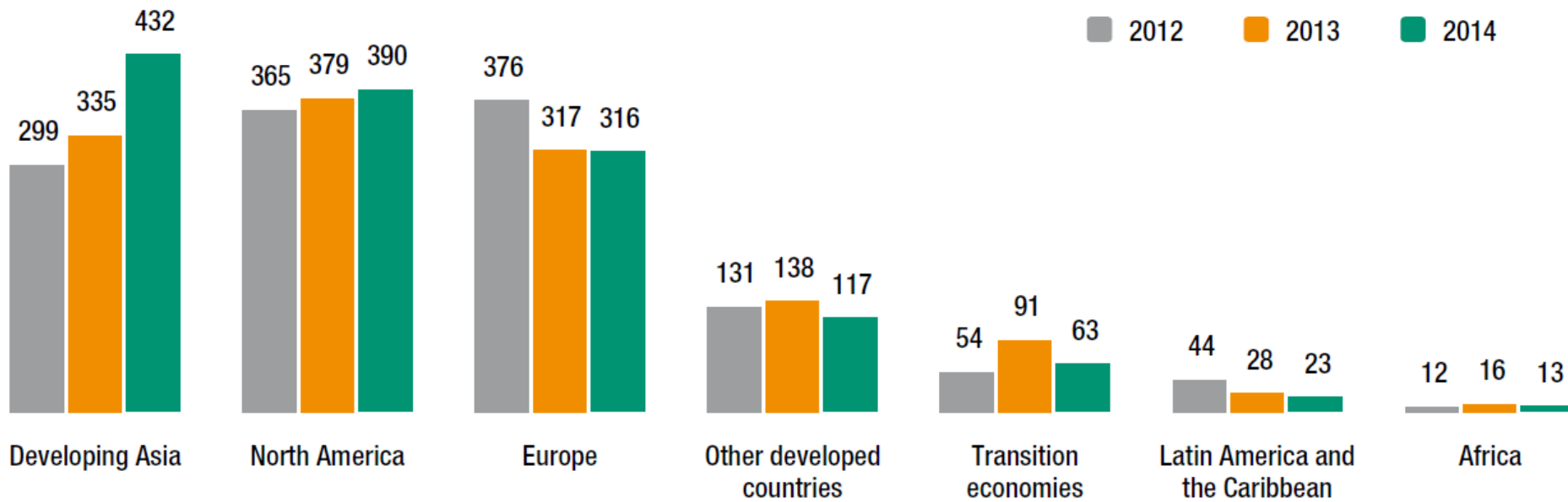
Source: UNCTAD based on data from IMF Balance of Payments database.

Příliv (import kapitálu) PZI dle světových regionů

Figure I.9. | FDI inflows by region, 2014–2016 (Billions of dollars)

Export kapitálu (ve formě PZI) dle světových regionů (2012 – 2014)

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI**
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Faktory ovlivňující PZI

- Využití levnějších výrobních podmínek
- Odbourání nákladů spojených se zahraničním obchodem
- Využití výhodnější daňových podmínek
- Snížení devizového rizika
- Diverzifikace vstupů, výstupů, zisku
- Následování obchodních partnerů
- Výskyt nerostného bohatství
- Další

Průměrná roční mzda v zemích OECD (rok 2013)

Země	Roční mzda (USD)	Země	Roční mzda (USD)	Země	Roční mzda (USD)
U.S.A.	54 450	Kanada	42 253	Dánsko	45 560
Irsko	41 170	Norsko	43 990	Japonsko	35 143
Lucembursko	52 847	Jižní Korea	35 406	Francie	38 128
Švýcarsko	50 242	Nizozemí	47 056	Španělsko	34 387
Austrálie	44 983	Rakousko	43 555	Česká rep.	19 630
U.K.	44 743	Švédsko	37 734	Slovensko	19 068

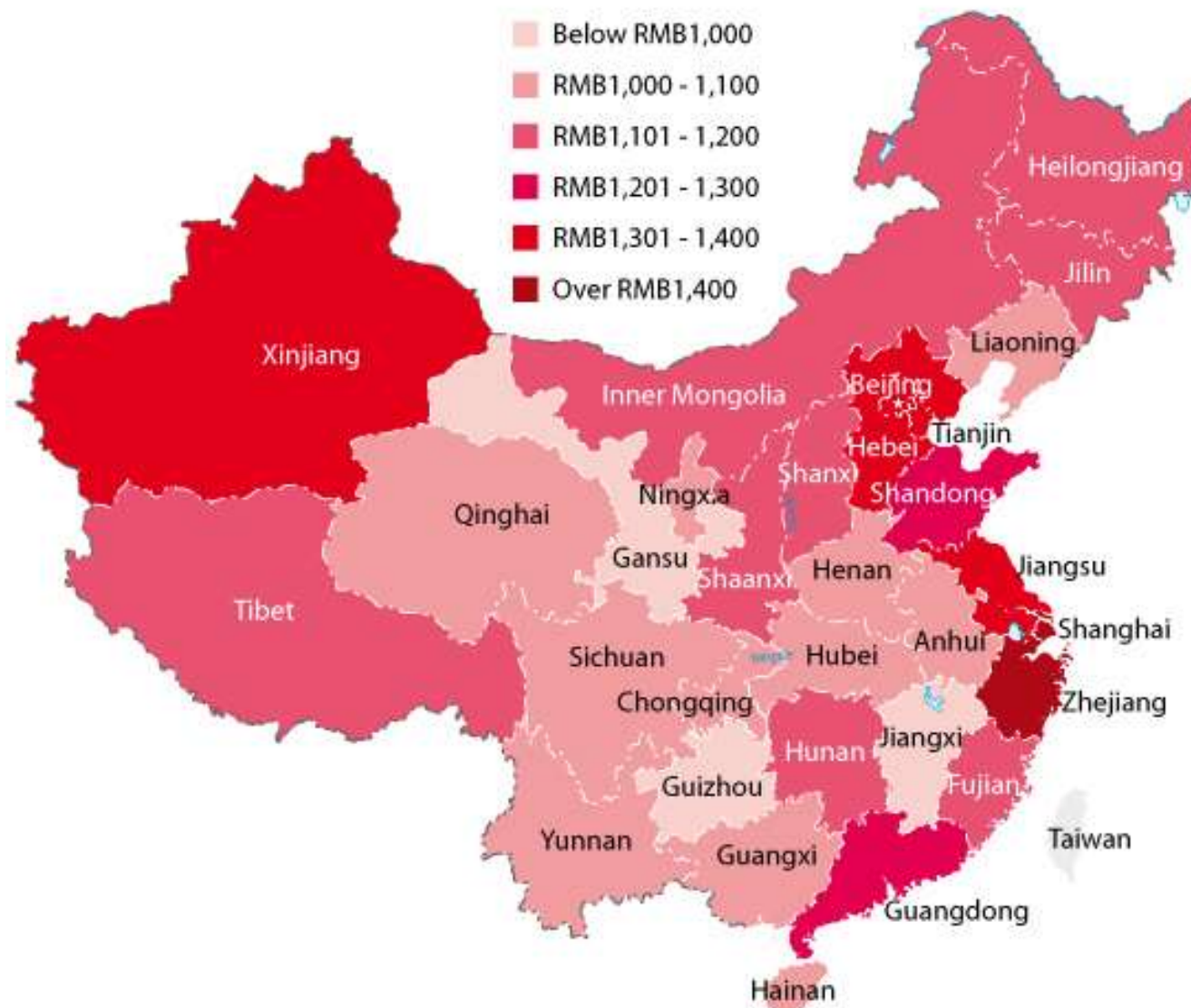
Zdroj: OECD; UNCTAD, 2015

(Budoucí) problém pro Čínu???

Inflows to China amounted to an estimated US\$128 billion, rising by about 3% from 2013. This was mainly driven by an increase in FDI in the service sector, while FDI to the manufacturing sector fell, particularly from Japan, and especially in industries that are sensitive to rising labour costs. By contrast, FDI inflows to India surged, increasing by about 26% to an estimated US\$35 billion, despite macroeconomic uncertainties and financial risks.

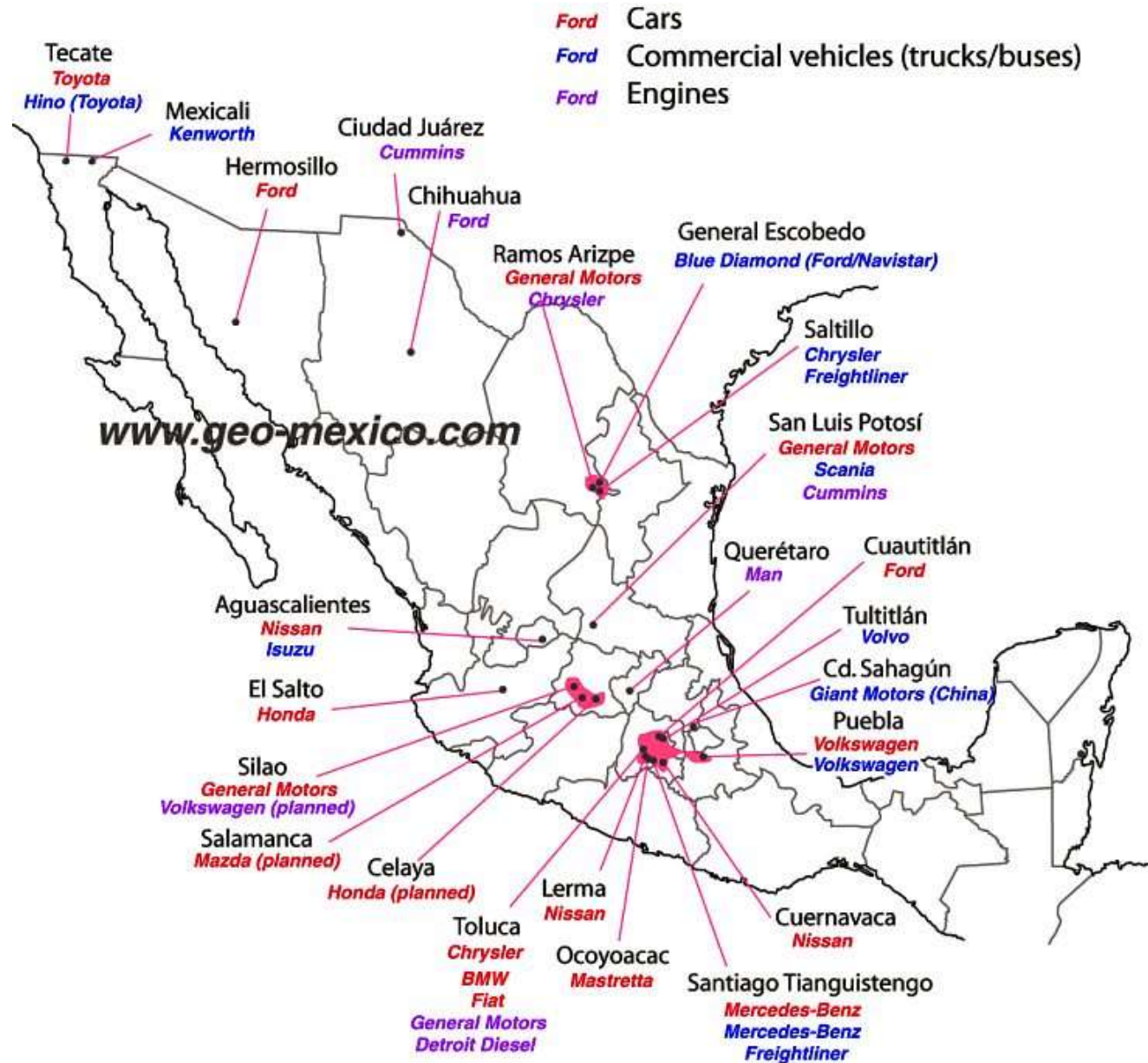
Minimum Wages Across China

(Based on monthly minimum wage levels in Class A districts of each region as of January 1, 2013)

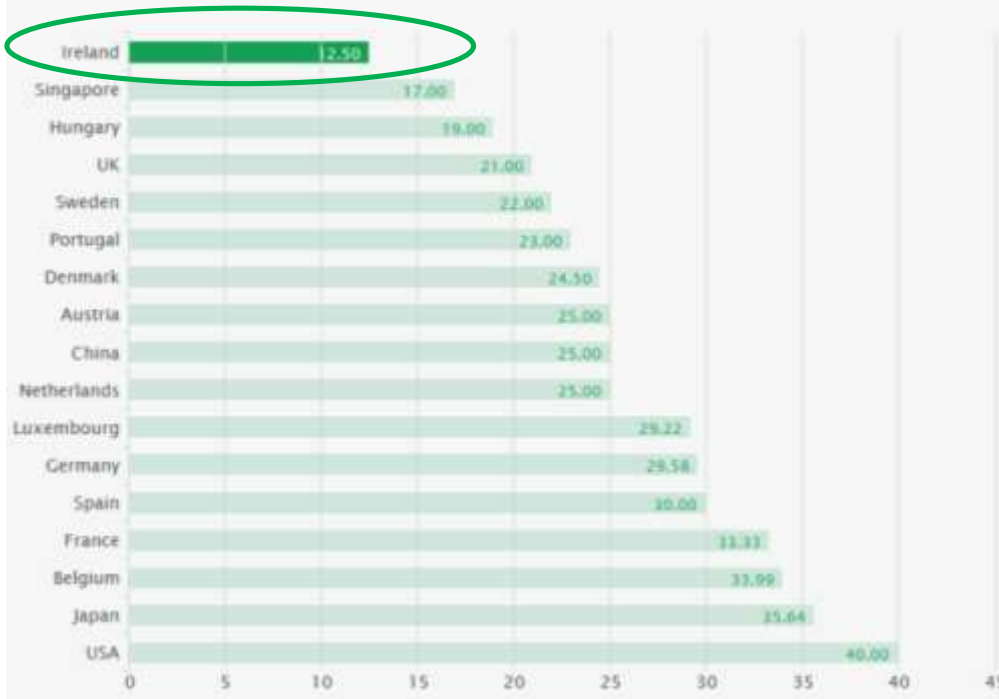
minimální mzda v Číně (2013)

Odbourání nákladů spojených se zahraničním obchodem

Využití výhodnějších daňových podmínek

CORPORATE TAX RATES

V případě Irska hrají roli i další aspekty !!!

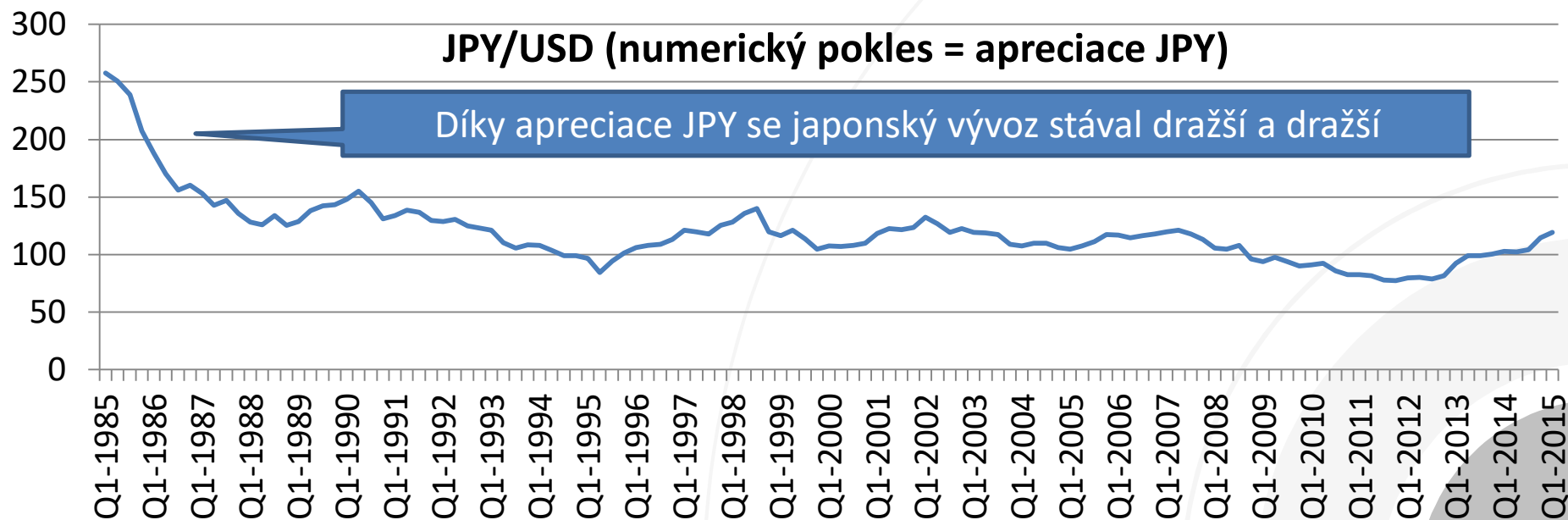
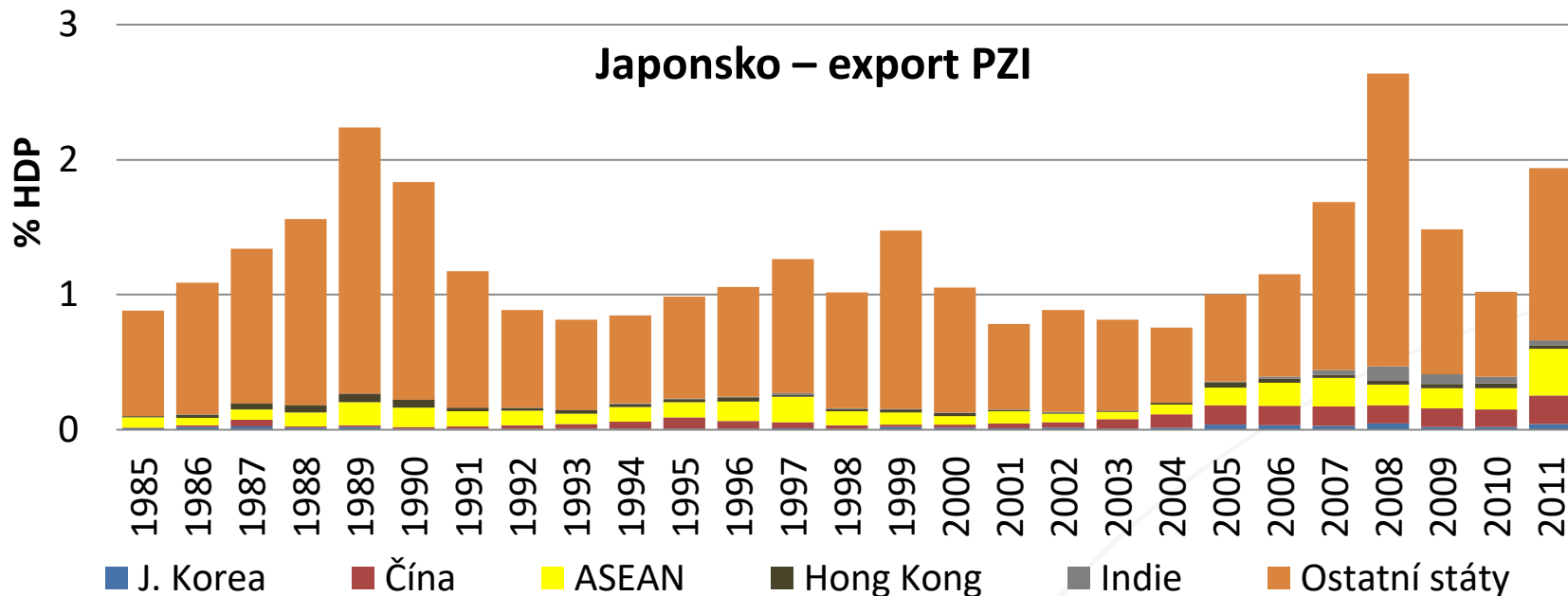
Table 2. FDI inflows in the euro area as % of GDP

COUNTRY	1980-1998	1999-2009
Austria	0.644	5.644
Finland	0.976	3.125
Germany	0.255	2.459
Ireland	2.062	7.82
Netherlands	2.407	7.176
North (average)	1.268	5.244
France	0.969	2.994
Greece	1.074	0.844
Italy	0.307	1.228
Portugal	1.609	2.766
Spain	1.615	3.634
South (average)	1.115	2.293

Paradise papers: případ Apple

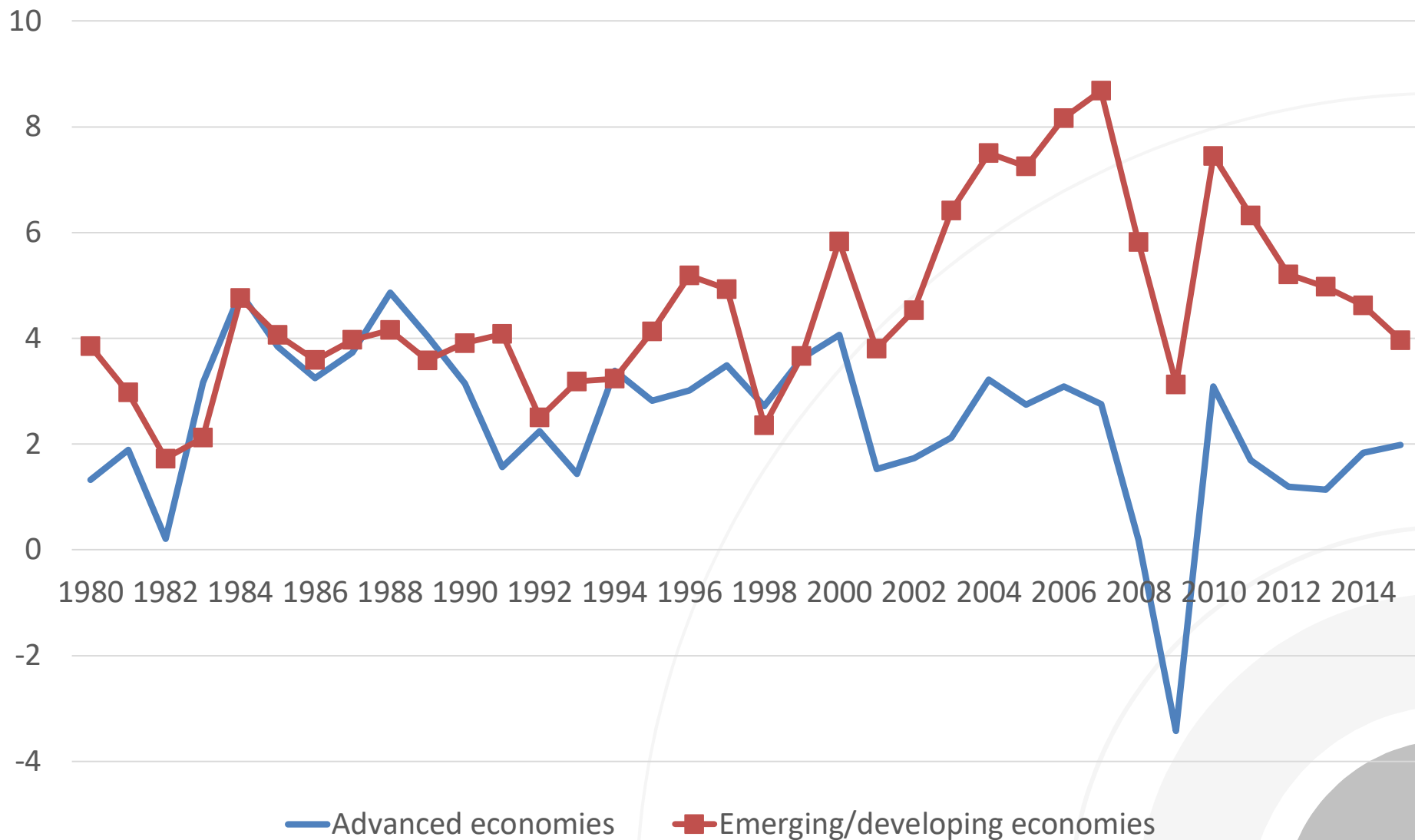
- Apple moved offshore funds to Jersey after tax crackdown in Ireland, leaked papers suggest
- The company is alleged to have rearranged its affairs, moving the firm holding most of its untaxed overseas cash to Jersey, after changes were made to the low Irish tax regime.
- Until 2014, Apple channelled sales outside of America through Irish companies, which kept taxes low.
- But the arrangement was the subject of an investigation by the EU Commission and resulted in a crackdown on practices in Ireland.

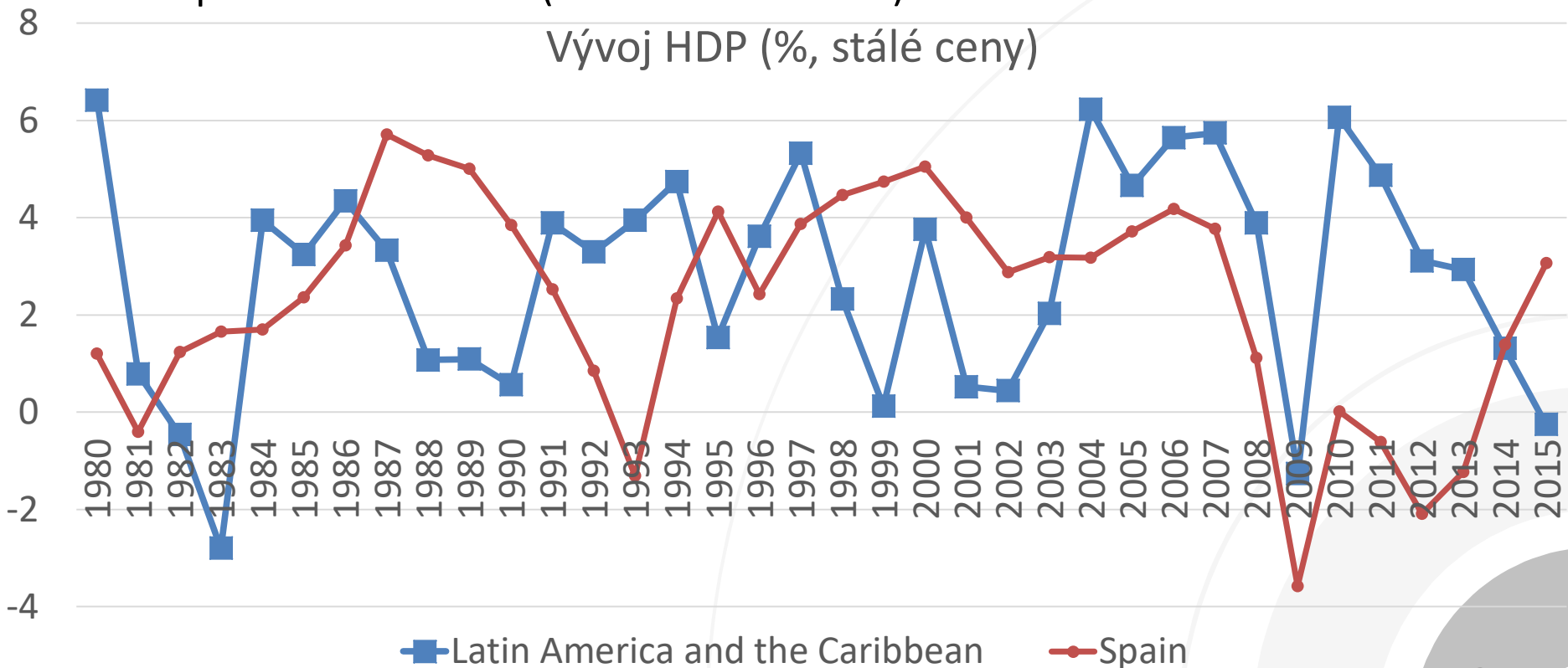
Diverzifikace – např. hospodářský vývoj (základní logika)

vývoj HDP (% , stálé ceny)

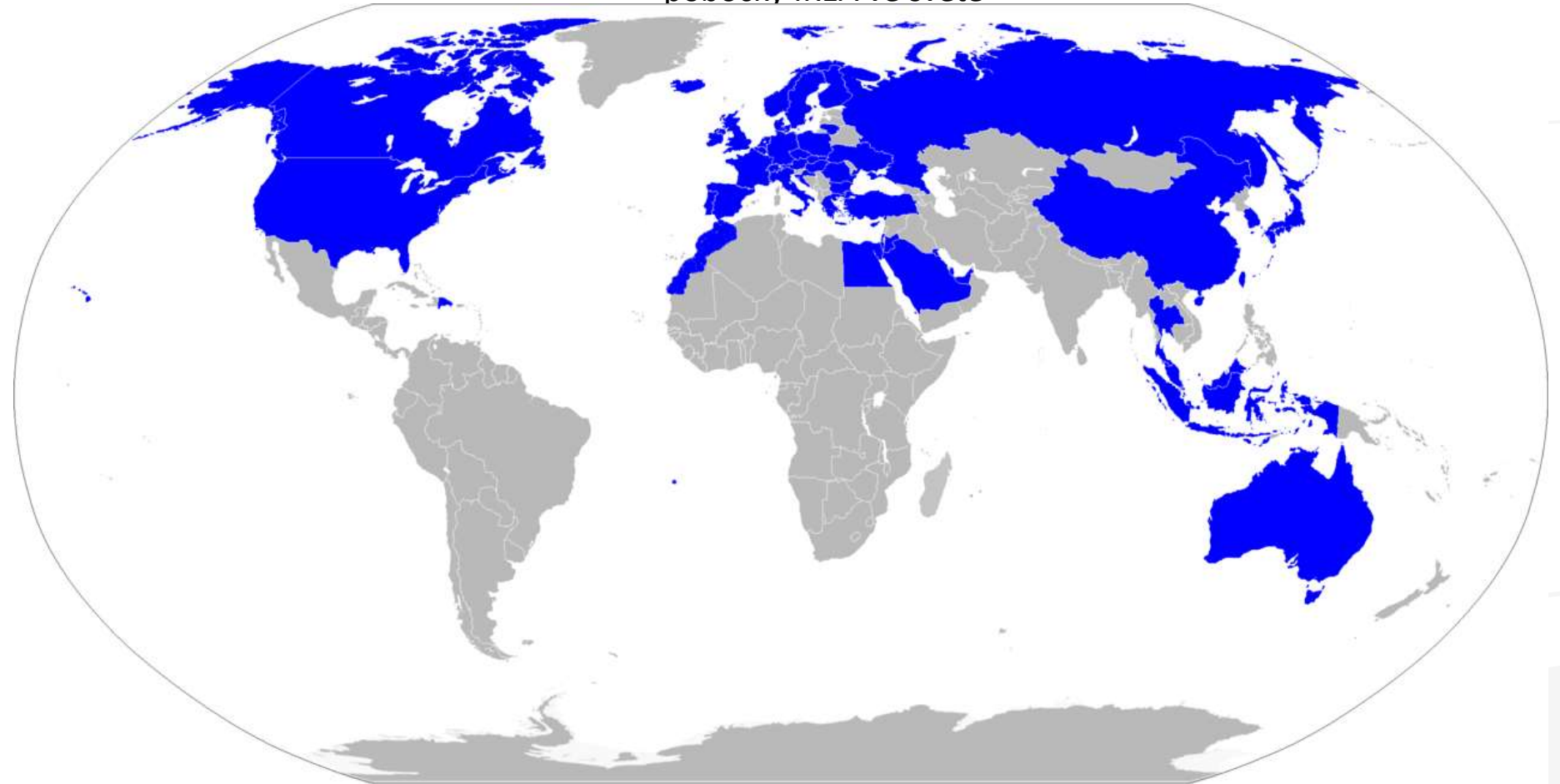
Diverzifikace – hospodářský vývoj

- Španělský obchodní řetěz El Corte Inglés
 - Působil prakticky jen ve Španělsku
 - Postižen krizí ve Španělsku (vlivem „ne-mezinárodního“ působení, tj. téměř žádná diverzifikace)
 - Kapitál (ve formě FDI) z Kataru (oznámeno 07/2015)
 - Expanze do zahraničí (Latinská Amerika...)

Diverzifikace **vstupů**, výstupů a zisku

pobočky IKEA ve světě

Odkud Ikea dováží své produkty? Kde se vyrábějí? Kde Ikea prodává?

Následování obchodních partnerů

Ernst & Young

Zdroj: E&Y, AXA

AXA

- Countries in which AXA operates
- Acquisitions and launches new activities 2014

Výskyt nerostného bohatství (+ existence přirozeného monopolu)

Situace v roce 2010....

Figure 1: Mining Investment by Region (2010)

	Investment (US\$ billion)	Share of Global Mining Investment (Percent)	Change from 2009 to 2010
Africa	80	14	No change
Asia	73	13	Decrease
Latin America	180	32	Increase

Viz též zásoby lithia na území ČR a „vábení“ výrobců baterií a automobilky Tesla.

... situace v roce 2014.

FDI flows to *Latin America* are estimated to have decreased by 19% to US\$153 billion in 2014, after four years of consecutive increases. This was mainly the consequence of a 26% decline in cross-border M&As and of reduced investment in the extractive industries **due to lower commodity prices**

...situace v roce 2016/2017

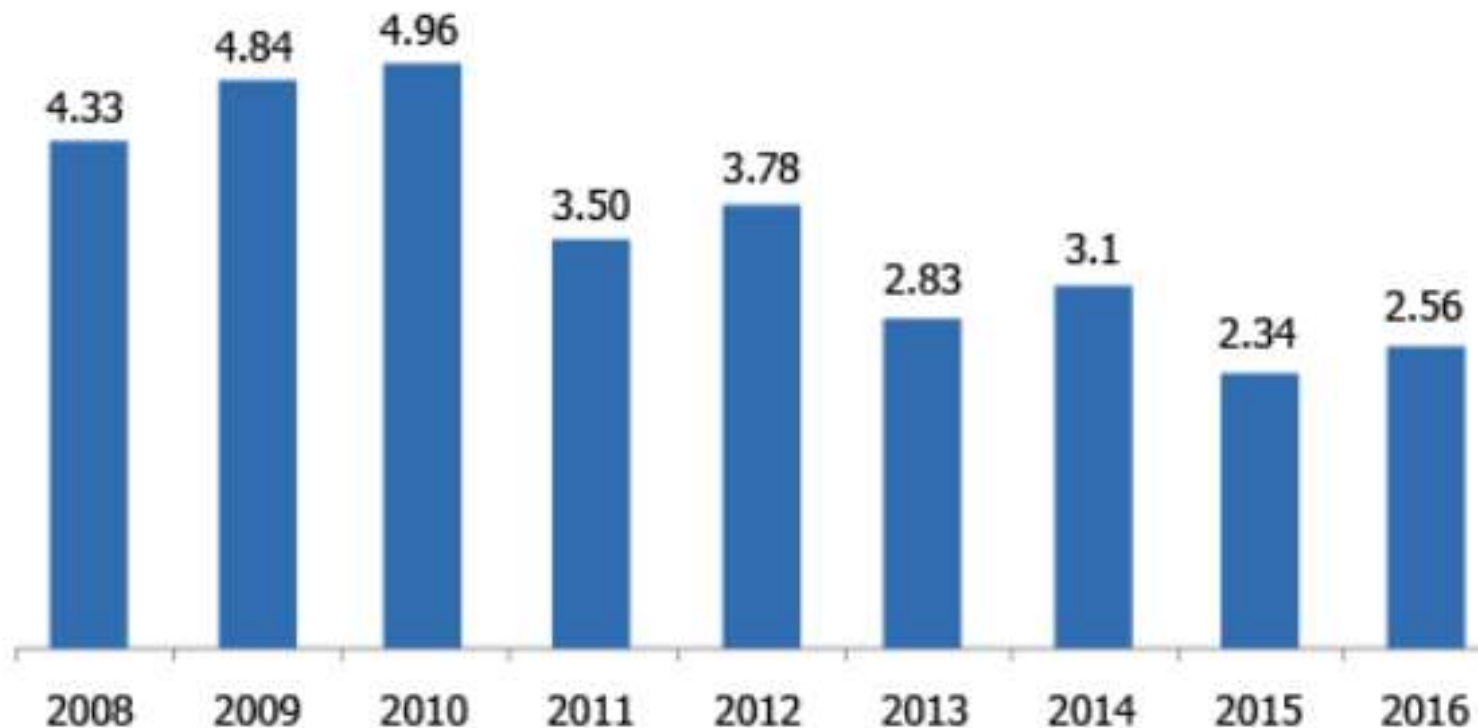
Low commodity prices have significantly affected FDI inflows to the primary sector over the last few years, which is weighing on the share of the primary sector in FDI stock, especially in Africa, Latin America and West Asia. Extractive industries play a prominent role in these developing regions' economies, and they account for 20 to 30 per cent of their FDI stock

Ostatní faktory

- Geografická lokace
 - Např. blízkost silné ekonomiky (ČR, Mexiko)
 - Z obecného hlediska vhodná lokace (Nicaragua – plánovaný kanál)
- Slabší regulace ústící v nižší náklady (např. práce – viz Bangladéš...)
- Politická stabilita (stabilní Costa Rica vs. nestabilní Nicaragua)
- Infrastruktura (Evropa vs. Afrika)
- Demografický vývoj („mladé“ Irsko, asijské státy...)
- Stupeň rozvoje ekonomiky, kam PZI přicházejí (např. RE/MAX)
- Koloniální minulost (VB vs. Indie...)
- Diaspora (Indie vs. Keňa a Spojené Arabské emiráty)
- Nízká jazyková bariéra (USA vs. Irsko)
- ...

PZI do Libanonu

FDI INFLOWS TO LEBANON (USD billion | 2008- 2016)

Source: UNCTAD World Investment Report 2017

„Due to the regional instability and the spillover of the Syrian crisis, foreign direct investment flows to Lebanon have declined slightly from previous year’s averages...”

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec**
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Teoretické vysvětlení PZI (I)

Vernonova hypotéza „produkčního cyklu“ (1966)

1. fáze - výroba pro domácí trh
2. fáze - výrobek je exportován do vyspělých zemí (ochrana know-how)
3. fáze – po nárůstu konkurence výrobek vyráběn v zemích s nízkými náklady

Teoretické vysvětlení PZI (II)

Teoretické vysvětlení PZI může být založeno na komparaci s jinými formami zahraniční expanze (portfoliové investice, zahraniční obchod a prodej licencí)

John H. Dunning – OLI teorém

O = ownership, L = location, I = internalization

Multinacionální společnost (MNC) vzniká, jestliže může současně využít výhod vlastnictví, lokalizace a internalizace.

OLI teorém

Formy vstupu na trh	Výhoda...		
	...vlastnictví	...lokalizace	...internalizace
Licencování atd.	Ano	Ne	Ne
Export	Ano	Ne	Ano
PZI	Ano	Ano	Ano

Zdroj: autor

OLI teorém

Vlastnictví (O) – výhody vlastnictví dosahuje MNC, pokud disponuje *specifickými aktivy* (technologie, značka, image, obchodní kontakty apod.), tj. nejenom finančním kapitálem, které nelze využít cestou finanční portfoliové investice.

Lokalizace (L) – výhody lokalizace realizuje MNC, když díky překážkám obchodu nebo nákladovým podmínkám (vč. snížení rizika) se vyplatí vyrábět *na více místech* než obsluhovat poptávku z jednoho centra pomocí exportu.

Internalizace (I) – výhody internalizace MNC dosahuje, pokud kontrola *uvnitř* MNC umožňuje účinnější ochranu vlastnických práv oproti alternativě licencování.

Teoretická vysvětlení PZI (III)

R. E. Caves (1971)

- Vertikální investování
 - Investice do různých fází výroby určitého produktu v různých zemí
 - Těžařské firmy
- Horizontální investování
 - Stejně (obdobné) výrobky doma i v zahraničí (Diageo)

Motivace pro vstup do hostitelské země (I)

Trh vyhledávající PZI (market seeking)

- cílem je růst podílu na trhu (Telefónica O2, rok 2006; automobilky v Číně...)
- nevytváří zdroje pro export (problém Řecka...)

Efektivnost vyhledávající PZI (efficiency seeking)

- optimalizace výroby z hlediska nákladů a rizika (např. TPCA Kolín, rok 2007; call centra US společností v Indii...)

Přírodní zdroje vyhledávající PZI (resource seeking)

- vertikální investiční strategie (Shell, Exxon...) – viz další slide
- nebezpečí tzv. „holandské nemoci“ (problém Ruska) – viz dále

Těžařské společnosti působící v Africe – výhoda?

(viz též problém tzv. „holandské nemoci“ dále v prezentaci)

The screenshot shows an interactive webpage from Al Jazeera titled "The race for oil and gas in Africa". The page is organized into a grid of boxes, each representing a major oil and gas company and the African countries where it operates. The companies listed include:

- DNOC - Czechia:** Nigeria
- Statoil - Norway:** Mozambique, South Africa
- Sinopec - China:** Angola, Cameroon, Djibouti, Egypt, São Tomé and Príncipe, Ethiopia, Gabon, Ghana, Nigeria
- ENI - Italy:** Algeria, Angola, Republic of Congo, Egypt, Gabon, Ghana, Kenya, Liberia, Libya, Mozambique, Nigeria, Tunisia
- ExxonMobil - United States:** Algeria, Angola, Cameroon, Chad, Egypt, Equatorial Guinea, Ethiopia, Ghana, Ivory Coast, Kenya, Mauritius, Morocco, Mozambique, Nigeria, Republic of Congo, São Tomé and Príncipe, Senegal, South Africa, Tunisia, Zambia, Zimbabwe
- Petronas - Malaysia:** Cameroon, Mauritania, South Africa
- Chevron - United States:** Angola, Botswana, Nigeria, Republic of Congo, South Africa
- Total - France:** Botswana, Cameroon, Gabon, Gambia, Lesotho, Namibia, Republic of Congo, South Africa
- Royal Dutch Shell - Netherlands:** Algeria, Benin, Republic of Congo, Egypt, Equatorial Guinea, Gabon, Ghana, Kenya, Liberia, Libya, Morocco, Mozambique, Nigeria, Tunisia
- British Petroleum - UK:** Algeria, Angola, Egypt, Mozambique, South Africa, Zimbabwe
- Other companies shown:** ZPEB (Ethiopia), CNPC (Sudan), Anadarko (Mozambique), Rosneft (Mozambique), Ferretco (Republic of Congo), Elf (Cameroon)

Zdroj: <http://www.aljazeera.com/indepth/interactive/2016/10/race-oil-gas-africa-161020104953200.html>

Motivace pro vstup do hostitelské země (II)

Aktiva vyhledávající PZI (asset seeking)

- snaha o získání specifických aktiv např. obchodní značky
- nebezpečí zavření konkurenční firmy

Obchodní partnery následující PZI

- využívají obavy MNC z poskytování citlivých informací širšímu okruhu osob (účetní, auditorské a právní služby)

Čína a rostoucí cena práce (I)

Čeští továrníci couvají z Č

Čínský dělník podražuje a pro české továrníky už není atraktivní. V Číně je tak střídají finančníci.

Aleš Černý
redaktor MF DNES

PRAHA Pracovní trh, podmínky pro podnikání i životní úroveň některých čínských provincií se začínají podobat Evropě. Dobrá zpráva pro Číňany však trápí české investory, kteří na tamní levnou pracovní sílu na přelomu tisíciletí vsadili a přesunuli do země výrobu. Ta se totiž nyní přestává vyplácet.

Zatím asi nejdále to dotáhl majitel budějovického Koh-i-nooru Vlastislav Bříza, který ohlásil utlumení výroby v dříve oblíbené destinaci. „Mi-

nimální mzda v pobřežních lokalitách Číny je vyšší než v Bulharsku, tak proč bychom tam měli vyrábět?“ pokládá Bříza řečnickou otázku.

Své o stoupající ceně práce v Číně ví i majitel elektrotechnického holdingu Jablotron Dalibor Dědek. Ten do čínské smluvní továrny přesunul významnou část výroby v roce 2002. „Náklady na práci byly tehdy zanedbatelné. Více stálo řízení kvality nebo logistika,“ říká jablonecký podnikatel.

Nyní se však dostal do stavu, kdy se často vyplatí vyrábět v Česku. „Není to tím, že by v Číně byla práce dražší než tady. Ale v kombinaci s automatizací naší výroby to celkově levněji vychází,“ vysvětluje zakladatel výrobce alarmů, bezpečnostních systémů nebo telefonů.

Čínské továrně, které zakázky pro Jablotron tvoří 99 procent tržeb, přesto zatím Dědek vale dát nehodlá. Zásobovat z ní chce však

hlavně asijský trh a neplánuje žádné rozšiřování výroby.

Do českých provozů přitom Jablotron nadále investuje. Zatímco dřív tvořila čínská výroba 70 procent produkce jablonecké firmy, dnes je to už jen okolo třiceti.

Odcházejí i textilky

Levněji než v Číně umí díky automatizaci v Česku vyrábět i Brano. V zemi však jako jedna z mála tuzemských firem posiluje. Na konci roku 2012 otevřela v Šanghaji továrnu na zámky pátých dveří pro auta. „Umístění v Číně bylo podmínkou našich odběratelů, mezi které patří GM nebo Volkswagen,“ vysvětluje majitel firmy Pavel Juříček.

Mzdy v Číně podle něj meziročně rostou zhruba o 12 procent. „Dělníci berou v přepočtu asi 14 tisíc korun, odbořníci a ředitelé víc než v Česku,“ upřesňuje a navzdory tomu plánuje další dobývání trhu.

Dokonce i české oděvní značky už hledají jiné možnosti, a to v Číně šiji bezmála dvě dekády. Výrobce sportovního a outdoorového oblečení AlpinePro v zemi například vyrábí od roku 1998. „Nyní ale výrobu stále častěji přesouváme jinam. Nejvíce zpět do Česka,“ říká majitel firmy Václav Hrbek.

Důvody? Za posledních deset let se podle Hrbka platy Číňanů zdvojnásobily až ztrojnásobily. Navíc nyní musí zaměstnavatelé odvádět i sociální a zdravotní pojištění, což dříve nebylo obvyklé. Čínská měna k dolaru asi o čtvrtinu a stále více se dbá na ochranu životního prostředí. „To je samozřejmě dobře, ale výrobu - speciálně výrobu materiálů a jejich barvení - to zdražuje,“ vysvětluje Hrbek.

Hrbek zatím žádné čínské kontrakty nezrušil, pouze snižuje jejich objem a k tomu hledá nové dodava-

Čína a rostoucí cena práce (II)

íny. Je drahá

tele mimo Čínu. Během vrcholných let v Číně podle Hrbka vznikalo až 90 procent výroby AlpinePro. Nyní je to 65 procent, pětina se vyrábí v Česku a zbytek v Bangladéši. Odchod z Číny totiž nemusí znamenat pouze návrat do Česka. „Prověřujeme možnosti výroby i v jiných asijských zemích a v Africe,“ uvádí Hrbek.

PPF bohatí Číňané vyhovují

Zatímco růst mezd v čínských továrnách působí odliv českých výrobců, s ním spojená vyšší životní úroveň naopak láká jiné druhy firem. Nejviditelnějším příkladem je poskytovatel spotřebních půjček Home Credit. Jeho současné rozšiřování byznysu do čínských provincií je jednou z nejdůležitějších akcí skupiny PPF Petra Kellnera.

Že je růst životní úrovně jedním z klíčových faktorů čínské expanze, přiznává mluvčí skupiny Home

Credit Milan Tománek. „Kromě toho ale pro nás hraje například rozvoj sociálních sítí. Lidé tam vidí nové výrobky a zatouží po nich,“ vysvětluje. I díky tomu vsadil Home Credit na čínský trh, kde se jako první čistě zahraniční zprostředkovatel spotřebitelských půjček snaží narušit zažitou kulturu spoření.

Home Credit zkušebně začínal v bohaté stamilionové pobřežní provincii Kuang-Tung. Loni však získal celoplošnou licenci a rozvinul se do dnešního stavu, kdy je ve 14 provinciích. Aktiva, tedy převážně objem půjček, se loni téměř zdvojnásobila na přibližně 37 miliard korun. Kromě Ruska je tak Čína jedinou zemí, kde Home Credit loni rozpůjčoval více než miliardu eur.

A růst má pokračovat. „Do konce roku chceme přidat pobočky v dalších třech stovkách měst,“ popisuje čínskou expanzi Tománek.

Dobrý příklad změny motivace příchodících přímých investic: z „efektivnost vyhledávající“ na „trh vyhledávající“ PZI v Číně

Obsah přednášky

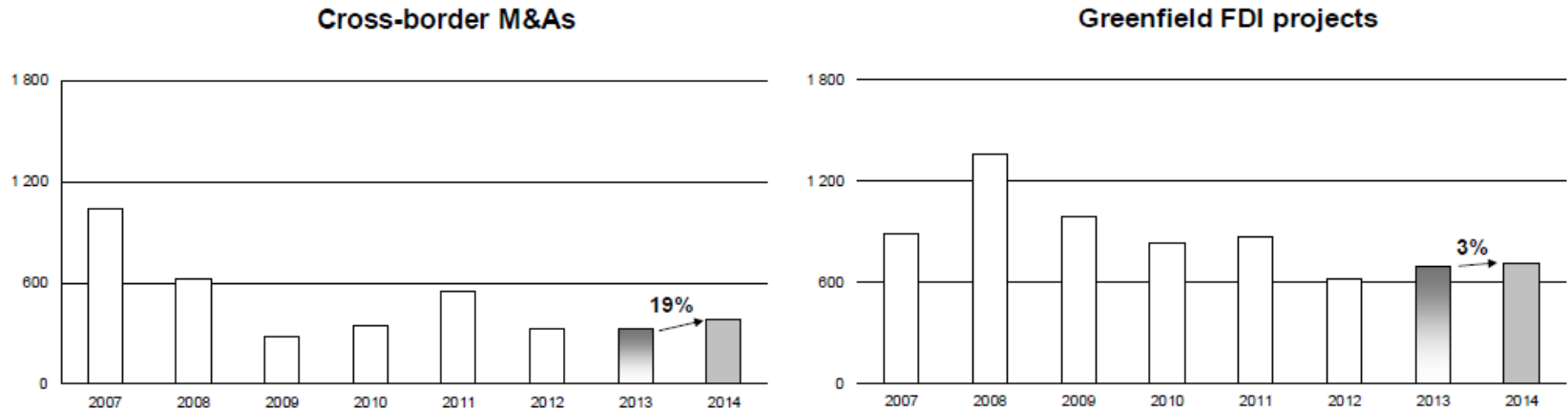
- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI**
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Způsob vstupu do hostitelské země

- 1) Investice na zelené louce (greenfield)
 - výstavba nového závodu (např. Hyundai Nošovice, TPCA Kolín)
- 2) Investice na hnědé louce (brownfield)
 - restrukturalizace a změna využití existujících aktiv (např. VW Mladá Boleslav)
- 3) Fúze a akvizice (mergers & acquisitions) – ovládnutí existujících aktiv (např. SG Komerční banka, KBC ČSOB)
 - Oproti greenfield rychlé
 - Fúze = vzniká jediná společnost: a) buď zcela nová, tj. splynutí původních společností; nebo b) jedna ze společností dále pokračuje ve své činnosti a další společnost(i) na tuto společnost převedou majetek, závazky atd.
 - Akvizice = sloučení společností; nabytí kapitálového podílu; prodej podniku

M&A a greenfield PZI

Figure 5. The value of cross-border M&A sales and of announced greenfield investment projects, 2007–2014^a
(Billions of US dollars)

Source: ©UNCTAD, based on cross-border M&A database for M&As, and information from the Financial Times Ltd, fDi Markets (www.fDimarkets.com) for greenfield projects.

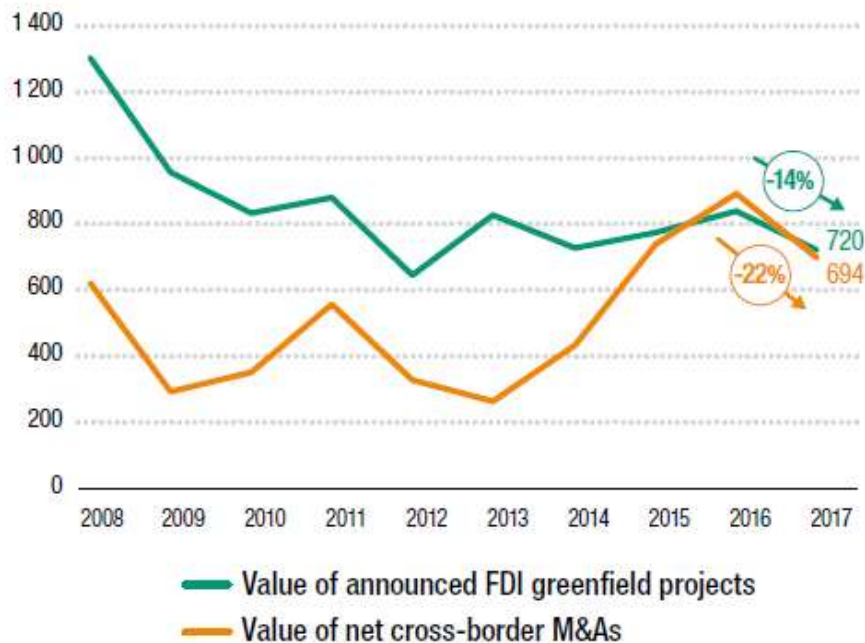
^aData for 2014 are preliminary.

Note: Excluding Caribbean offshore financial centres.

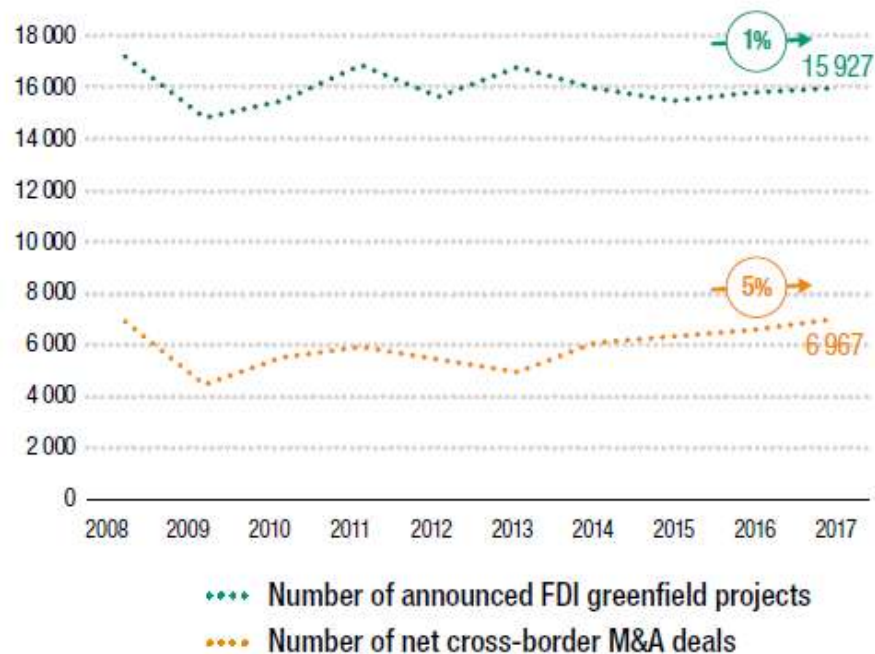
Cross-border M&As rebounded strongly in 2014, reaching their highest level since 2011. TNCs have gradually gained the confidence to go back on the acquisition trail and make strategic deals. Tax inversion deals also contributed to the increase in 2014. Cross-border M&As increased by 19% to US\$384 billion (figure 5) with strong performance in finance, as well as pharmaceuticals, metals, and communications and media industries. **The financial industry played its most prominent role since 2008 in cross-border M&A sales at US\$135 billion, accounting for 35% of global sales. This industry intensified its ongoing restructuring to cope with new monetary policies and meet more stringent capital adequacy requirements.**

Figure I.7. Value and number of net cross-border M&As and announced greenfield FDI projects, 2008–2017 (Billions of dollars and numbers)

a. Value

b. Number

Source: UNCTAD, cross-border M&A database (www.unctad.org/fdistatistics) and information from the Financial Times Ltd, fDi Markets (www.fDimarkets.com) for announced greenfield FDI projects.

Seznam Brownfieldů

| 1 | **2** | 3 | další ▶**Bělá pod Bezdězem - bývalé dřevařské závody**

- Obec:	Bělá pod Bezdězem
- Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
- Stávající využití:	bez využití
- Předchozí využití lokality:	Průmysl Lehký průmysl, sklady a podnikání
- Rozloha lokality:	70860 m ²

Areál bývalé parketárny v Úvalech u Prahy

- Obec:	538957 Úvaly
- Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
- Stávající využití:	není
- Předchozí využití lokality:	Průmysl Výroba parket
- Rozloha lokality:	11374 m ²

areál bývalých pekáren, Mladá Boleslav

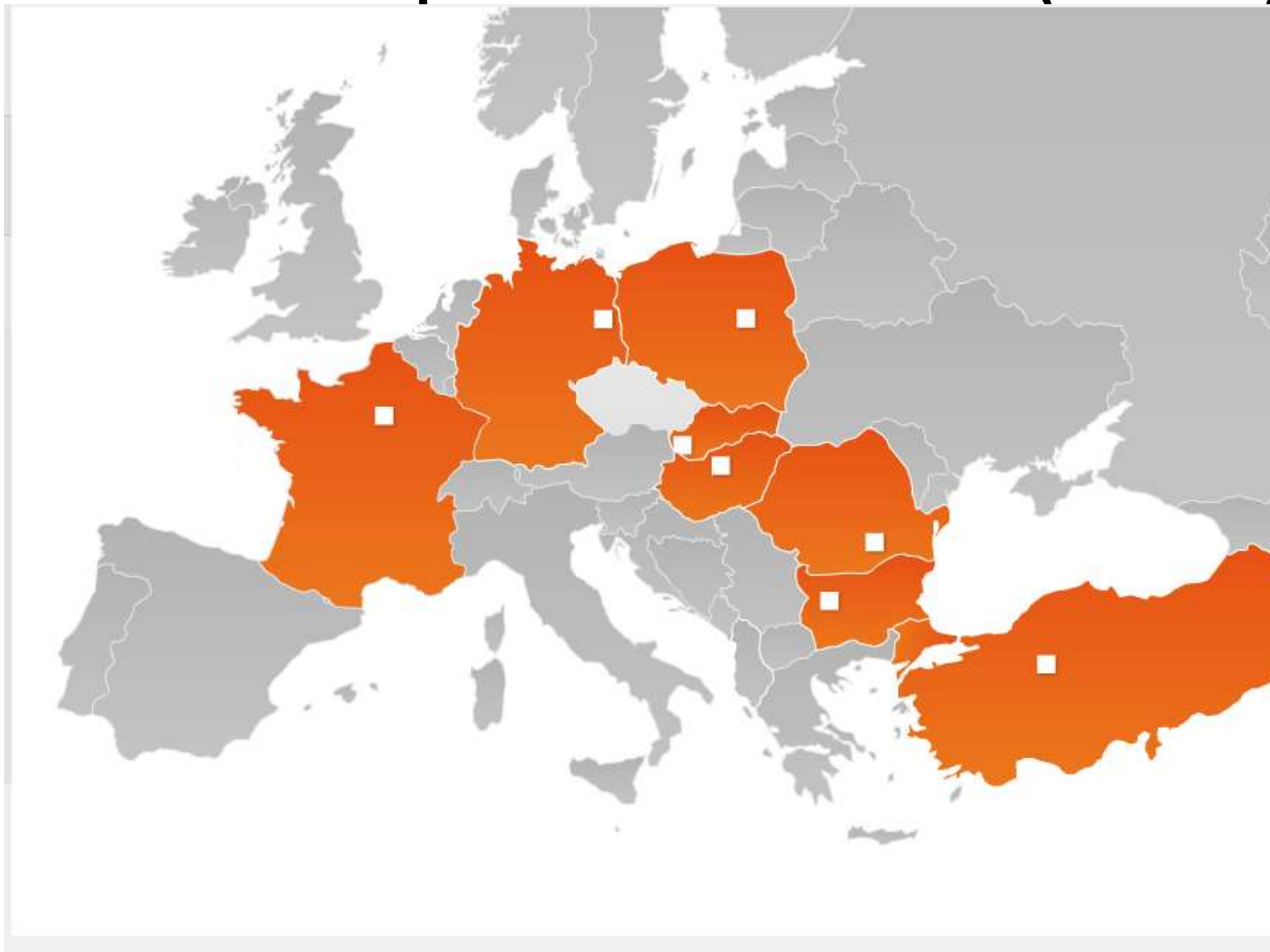
- Obec:	Mladá Boleslav
- Typ lokality:	Areál (plocha s budovami)
- Stávající využití:	byty a skladovací prostory.
- Předchozí využití lokality:	Průmysl původně byla v areálu pekárna se všemi podpůrnými službami - vlastní administrativou, dílnou pro údržbu
- Rozloha lokality:	8148 m ²

Organizační formy PZI (I)

- *zahraniční pobočka*
 - nemá právní subjektivitu (organizační složka MNC)
 - bez základního kapitálu (úvěr od matky)
 - specifika v regulaci
 - název dle mateřské spol. (HSBC Bank plc – pob. Praha)
- *dceřiná společnost*
 - vyšší než 50 % vlastnictví
 - samostatný právní subjekt
 - nese zpravidla vlastní jméno
- *přidružená společnost*
 - významný podíl (tj. vlastnictví 10 % - 50 %)
 - podílet se na rozhodování o fin. záležitostech

Dceřiné společnosti ČEZ (2017)

ČSA jako přidružená společnost

Akcionářská struktura společnosti

České aerolinie jsou akciovou společností od roku 1992. Našimi akcionáři jsou (jejich akcionářský podíl):

- Korean Air Lines Co., Ltd. (44 %)
- Travel Service, a.s. (34 %)
- PRISKO a.s. (19,735 %)
- Česká pojišťovna a.s. (2,265 %)

Organizační formy PZI (II)

- *joint venture*
 - společný podnik dvou a více firem
 - spojení komparativních výhod
 - (např. není-li důvěra místních obyvatel v zahraniční firmu)
 - dohoda o dělení zisku i ztráty
 - srpen 2015: Nokia and China Huaxin
 - např. dříve Sony Ericsson; kalifornský AERA energy (vlastní společně Exxon sídlící v USA a Shell z Nizozemí); Jaguar Land Rover a Chery Automobile (Jaguar Land Rover chce proniknout na čínský trh „s pomocí“ Chery Automobile)
- *Franchising*
 - pronájem know-how a jména (tj. franšízor)
 - nájem se platí procentem z tržeb (platí franšízant)
 - doplněno o leasing výrobního zařízení
 - výhody pro pronajímatele i nájemce
 - McDonald's, Subway, KFC, Pizza Hut, Burger King,
 - Hilton hotels & resort, Radisson Hotels & resorts worldwide
 -
- *Licence*

EXPANZE DO DRÁŽDAN

Foto: Bageterie Boulevard

PRVNÍ RESTAURACI V NĚMECKU otevře ve druhé polovině října český fastfoodový řetězec Bageterie Boulevard v drážďanském obchodním centru Galerie Dresden. V příštím roce mají následovat další německá města, Berlín a Lipsko. Své první prodejny otevře společnost sama a pak je stejně jako v Česku předá franšizantům. **Více E15.cz**

Franchising –
budoucnost pro
Bageterie
Boulevard v
Německu

Franchising – česká firma Vegg-Go jde do zahraničí

ROZHOVOR O ROZŠIŘOVÁNÍ VEGG GO POMOCÍ FRANCHISINGU:

Máte už zájemce o franšízy?

Hodně zájemců bylo paradoxně i z ciziny. Byli to lidé z Mallorky, z Rumunska, z Velké Británie.

Do jakých zemí se v zahraničí vydáte?

Již jsme ve Vídni, chceme i do dalších hlavních měst v Evropě. Máme v hledáčku Německo. Boom veganství je tam obrovský. Díváme se na lokality typu Berlína nebo Drážďan. Velký potenciál ale vidíme též ve Vídni.

Budete tam taky prodávat franšízy?

Franšízy chceme použít i pro zahraničí. Nejdříve ale vždy otevřeme vlastní pobočku, v níž budeme ukazovat náš obchodní model. Zahraničí je totiž vždycky taková maturita. Je to pokaždé jako začínat úplně znova. Hodně nás vyškolilo Rakousko.

Petrof dál rozšiřuje licenční výrobu v Číně

■ Hospodářský útlum v Rusku dolehl rovněž na královéhradeckou společnost Petrof, největšího evropského výrobce pianin a klavírů. Výpadek se jí ale daří nahrazovat na čínském trhu.

Daniel Novák

Legendární výrobce hudebních nástrojů Petrof pokračuje v upevňování pozic na zahraničních trzích. Firmě ovládané již v páté generaci rodinou Petrofů se teď daří zvláště v Číně. Po dlouhých přípravách tam licenčně přenáší výrobu značky Weinbach. V Číně již společnost vyrábí značky

Rösler a Scholze, ale jejich produkce je určena jen pro čínský trh. Celá výroba nástrojů hlavní značky Petrof zůstává v tuzemsku.

„Z hlediska tržeb je pro nás Čína teritoriem číslo jedna,“ sdělila serveru E15.cz majitelka skupiny Petrof Zuzana Ceralová Petrofová. Z čínského trhu má firma již 35 procent tržeb. Loni podnik zvedl obrat na 228 milionů korun.

V Evropě se ročně prodá celkově deset tisíc nových pianin a klavírů, ve Spojených státech dvacet tisíc. V Číně je to 450 tisíc nástrojů.

Díky tomu se čínská výroba Petrofu rozbíhá čím dál víc. „Je to pro nás velká starost, protože chceme zachovat kvalitu,“ připomíná šéfká podniky. Kromě dodání

výkresů musejí pracovníci Petrofu v Číně kontrolovat výrobu, dělat supervize a zkoušet nástroje. Ročně tam Petrof zhotoví dva a půl až tři tisíce nástrojů.

Licenční výroba značky Weinbach bude navíc specifická v tom, že se téměř hotové nástroje odvezou do Hradce Králové. Tam se přeladí, vloží se do nich česká mechanika a německá kladívka a pojedou zpátky do Číny. Paradoxně je to požadavek čínské strany. Importované zboží totiž bohatší Číňané považují za kvalitnější. První nástroje již toto kolečko oběhly. Výrobní licenci dává Petrof čínskému partnerovi zpravidla na tři roky, pak se vždy znovu baví o další spolupráci.

Čína je jedním z teritorií, která Petrofu nahrazují slabší prodeje v Rusku. Společnosti se daří rovněž v jihovýchodní Asii a vrací se do Austrálie. Po zrušení embarga se Petrofu daří též v Íránu. Nově se o štěstí pokouší přes Senegal.

Na Petrof jako největšího evropského výrobce pianin připadá třicet procent veškeré produkce těchto nástrojů na starém kontinentu.

Licenční výroba v Číně – český výrobce Petrof

Petrof by rád dostal svůj klavír na repliku Titaniku

Byznys Petrofu v Číně má podpořit spolupráce s českou skupinou Preciosa. S tou Petrof vyrobil sérii pianin obsahujících křišťál. Takto vyzdobené nástroje bude vystavovat na veletrhu v Číně. Navíc tam spolu s Preciosou vyrazí na turné po dvanácti velkoměstech. Na koncertech tam budou hrát české pianistky v šatech osázených kamínky z Preciosy. Petrof navíc v Číně jedná o tom, aby se jeho nástroj dostal na kopii lodě Titanik, která se tam staví. Na původním Titaniku se totiž hrálo i na klavír této české značky.

Obsah přednášky

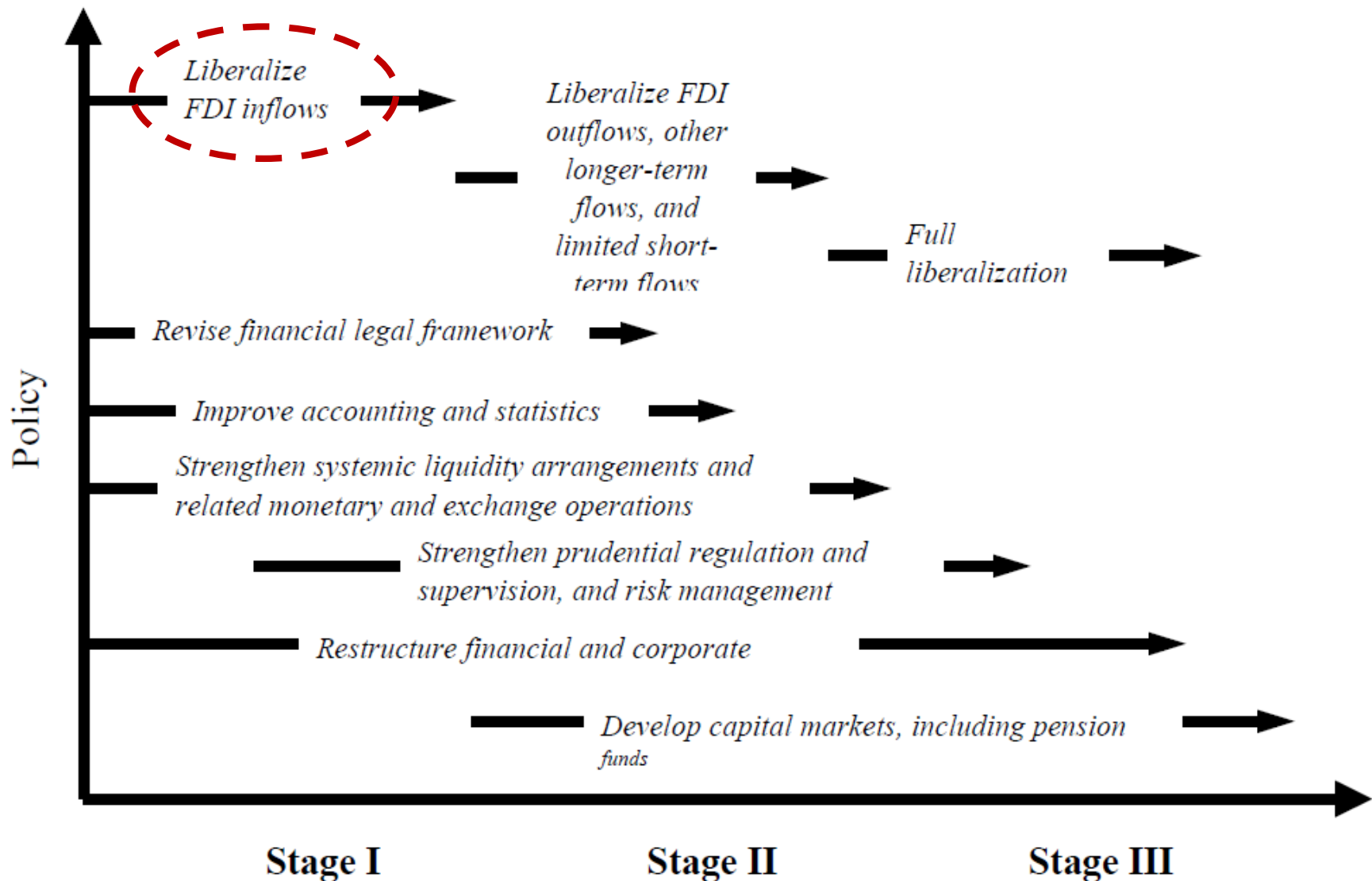
- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled**
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

PZI a národní institucionální prostředí

Sekvence kroků na podporu přílivu investic

1. Zavedení tržního kursu (floating nebo pevný kurs)
2. Liberalizace devizového zákona (volná směnitelnost pro devizové cizozemce)
3. Podpis mezinárodních dohod o ochraně investic a zamezení dvojímu zdanění
4. Systém finanční podpory pro příliv zahraničních investic

Pohled MMF na liberalizaci toků kapitálů v kontextu PZI

PZI a mezinárodní institucionální prostředí

- Snaha o uzavření Multilateral Agreement on Investment
- Prvotním cílem bude liberalizace investic a zajištění stejných podmínek pro všechny
- Zabránění politice „ožebrač svého souseda“ (*beggar-thy-neighbor*) tj. problematika regulace investičních pobídek
- Zájmy jednotlivých zemí jsou rozdílné (snaha o „dobývání renty“ – *rent seeking* - je silnější než liberální pravidla)
 - Gordon Tullock: In economics and in public-choice theory, **rent-seeking** involves seeking to increase one's share of existing wealth without creating new wealth. Rent-seeking results in reduced economic efficiency through poor allocation of resources, reduced actual wealth creation, lost government revenue, increased income inequality, and (potentially) national decline (Wikipedia)

Politika investičních pobídek (I)

- *Investiční pobídky představují určitou formu veřejné podpory, která má za cíl zahraniční a domácí investory motivovat k investici do dané ekonomiky*
- V ČR došlo k oficiálnímu přijetí schématu „Vládních investičních pobídek a podpory“ v roce 1998 (Tošovského úřednická vláda)
- 1. května 2000 začal platit zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách
 - další úpravy (viz např. <http://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/15-084.htm>)

v České republice

Asistence investorům při podání jejich žádostí o investiční pobídky

Statistika investičních pobídek

V letech 1998–2014 bylo na základě zaregistrovaných žádostí uděleno 924 Rozhodnutí o příslibu investičních pobídek

Investoři v letech 1998–2014 přislíbili proinvestovat přes 730 mld. Kč a vytvořit téměř 170 tisíc nových pracovních míst

Necelou polovinu žádostí o investiční pobídky předložily české společnosti na rozšíření svých činností v České republice

Z hlediska celkového fiskálního dopadu investičních pobídek jsou brány v úvahu jak celkové fiskální příjmy generované projekty (přímý vliv – na úrovni investorů a nepřímý vliv – na úrovni dodavatelů), které byly podpořené investičními pobídkami, tak i celková výše skutečně čerpaných investičních pobídek.¹ Celkový čistý příjem státu z investičních pobídek za období 1998–2008 činí přibližně 230 mld. Kč. Z celkové sumy fiskálních příjmů státu (cca 259 mld. Kč) bylo cca 73 mld. Kč získáno od investorů, což představuje cca 28 %.

Rok	Fiskální Příjmy	Investiční pobídky ²	Příjem státu z IP v daném roce	Příjem státu z IP kumulativně
1998	1 793 006	16,630	1 776 376	1 776 376
1999	2 884 317	99,864	2 784 453	4 560 830
2000	5 213 101	400,634	4 812 467	9 373 297
2001	10 683 631	948,806	9 734 825	19 108 122
2002	16 662 239	2,363,728	14 298 512	33 406 633
2003	20 041 551	3,122,017	16 919 534	50 326 167
2004	23 258 152	5,084,665	18 173 487	68 499 654
2005	31 133 265	3,524,027	27 609 238	96 108 892
2006	41 650 797	4,418,130	37 232 667	133 341 559
2007	51 119 745	6,043,638	45 076 107	178 417 666
2008	55 147 712	4,046,685	51 101 027	229 518 693
CELKEM	259 587 516	30,068,822	229 518 693	

Příjmy státu jsou několikanásobně vyšší než skutečně čerpané investiční pobídky. V letech 2005-2007 převýšily příjmy státu investiční pobídky cca 8krát a v roce 2008 dokonce až 14krát. Průměrná hodnota příjmů státu za roky 2000–2008 je 8,63 Kč na 1 Kč čerpaných investičních pobídek. V roce 1998 je příjem na 1 Kč investičních pobídek o mnoho vyšší, jelikož projekty podpořené investičními pobídkami již generovaly dostatečné příjmy, ale čerpané pobídky byly v tomto roce minimální.

Politika investičních pobídek (II)

Od 1. května 2015 účinná změna zákona o investičních pobídkách (72/2000 Sb.) , 84/2015 Sb.:

Tři „oblasti“ ČR:

- *„V regionech, kde je průměrná nezaměstnanost o 25 procent vyšší než průměrný podíl nezaměstnanosti v ČR, bude hmotná podpora možná ve výši 100 tisíc korun na jedno nově vytvořené pracovní místo.*
- *Pak jsou regiony, kde je nezaměstnanost o 50 procent vyšší než průměr v ČR, tam může být podpora na jedno pracovní místo až 200 tisíc korun.*
- *A pak následují právě zvýhodněné pracovní zóny, kde podpora bude moci být až 300 tisíc (Ostrava-Mošnov, Holešov na Kroměřížsku, Most).“*

Granty na nová pracovní místa a školení dle regionu

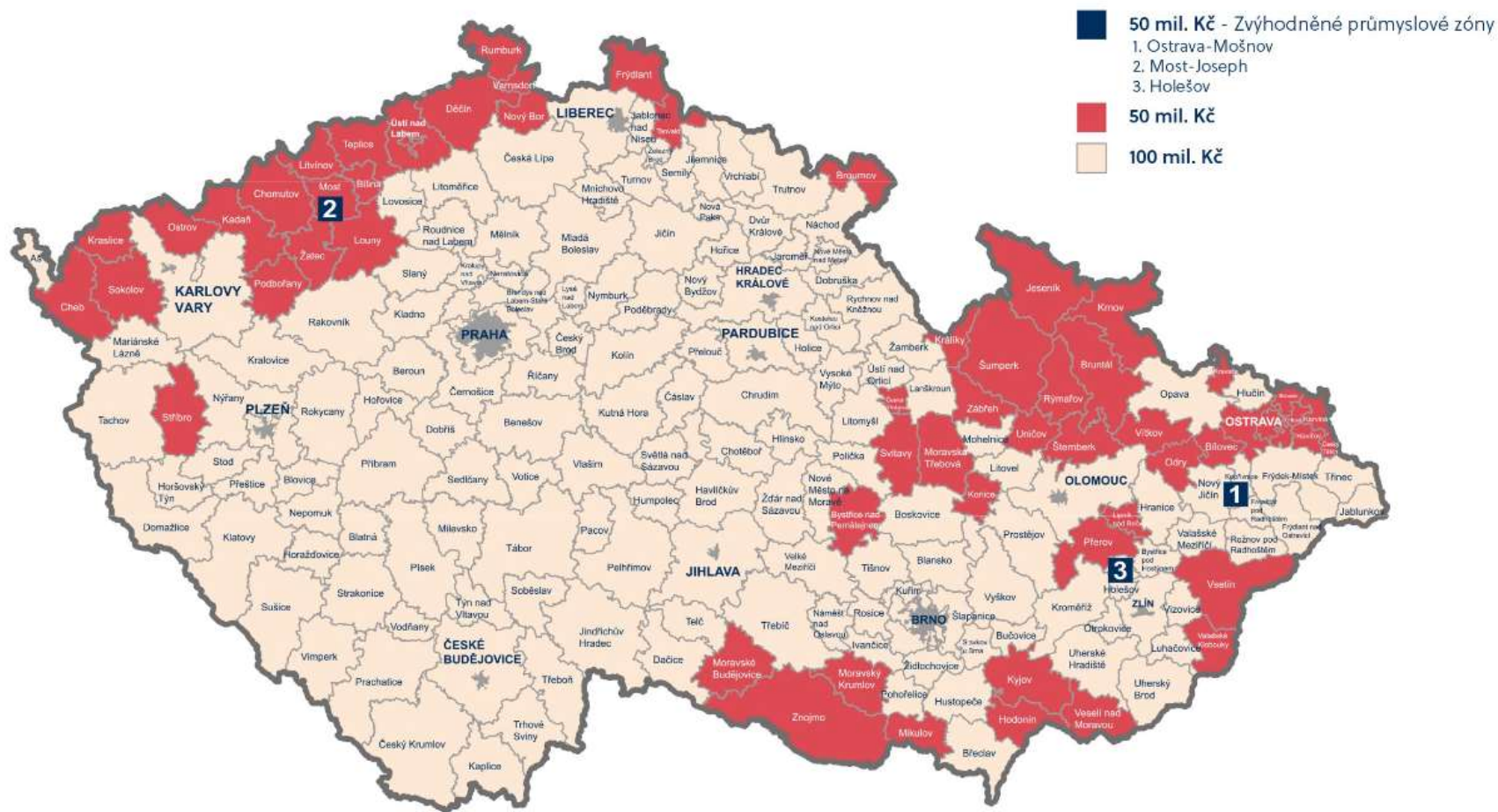
Platnost od 1. 7. 2018 do 31. 12. 2018

- 300 tis. Kč – Zvýhodněné průmyslové zóny
 1. Ostrava-Mošnov
 2. Most-Joseph
 3. Holešov
- 200 tis. Kč na prac. místo, 50% na školení
- 100 tis. Kč na prac. místo, 25% na školení

Zdroj: Map data© Český úřad zeměměřický a katastrální

Mapa A – Minimální investice dle regionů

Politika investičních pobídek

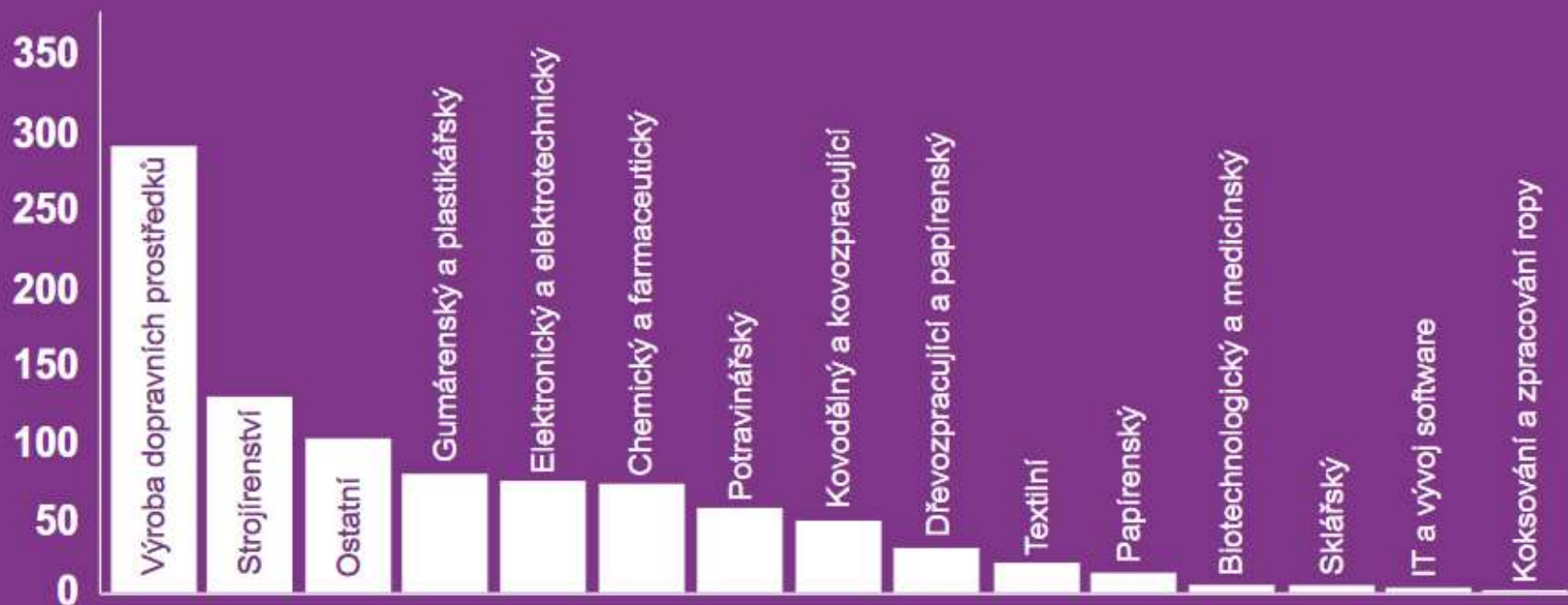
Proč došlo ke změnám?

- **Důvodem je nová mapa regionální podpory, podle které všech sedm regionů Česka patří mezi oblasti, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 60 procent unijního průměru.**
 - Od 1. července 2014
- Česká republika je jedinou zemí tzv. "nové Evropy", kde se hranice podpory snížila plošně. **V ostatních zemích, jako jsou Slovensko, Polsko, Maďarsko, Rumunsko a Bulharsko, se hranice snížila jen v některých regionech.**
- Novými pravidly Brusel snížil maximální hranici veřejné podpory ve formě investičních pobídek pro velké podniky ze 40 na 25 procent. Přitom 95 procent všech dosavadních žadatelů o investiční pobídky tvoří právě velké firmy.
- Nižší bude i podpora pro střední a malé podniky, které spíše než o investiční pobídky žádaly o podporu ze strukturálních fondů Evropské unie. U středních podniků se sníží podpora z 50 na 35 procent a v případě malých z 60 na 45 procent.
- *"Razantní pokles zájmu investorů (v ČR) je patrný už od dubna (2014), kdy byl poslední reálný termín vyřízení žádostí ve lhůtě do 30. června (2014) podle starých pravidel,"*

Investiční pobídky???

Nejvíc žádostí o investiční pobídky bylo předloženo v sektorech automobilovém a strojírenském

Počet projektů (1998–2014)

Aktuální plánované kroky v ČR (leden 2017)

- Investiční pobídky čekají změny. Cílem je více podporovat investice s vysokou přidanou hodnotou, výzkum, vývoj a inovace

Viz „NC“ za ekonomii v roce 2018 (P. Romer)

- *„...Hnacím motorem ekonomického růstu jsou investice a právě nyní je nejvyšší čas zamyslet se nad systémem jejich podpory. Abychom udrželi tempo růstu a nezaostávali do budoucna za nejvyspělejšími západními státy, měli bychom se spíše než na zvyšování objemu výroby zaměřit na zvyšování podílu přidané hodnoty v produkci, ...“*
- *„Změny mají za cíl více podpořit investice s vysokou přidanou hodnotou, které s sebou přináší i růst mezd a zvyšování životní úrovně obyvatel, nejde nám tedy o podporu nových pracovních míst, ale o kvalitu investic, ...“*

Miliardy od CzechInvestu stále míří do průmyslových montoven (20/7/2017)

- Za první pololetí letošního roku [2017] poskytl stát skrze svou agenturu CzechInvest finanční podporu více než 40 společnostem. Více než šest miliard korun, které stát firmám poskytne, ale z velké části poputuje průmyslovým montovnám. A to v době, kdy ze strany ekonomů zaznívají hlasy o potřebě změny ekonomického smýšlení. Mezi podpořenými společnostmi se nachází šestnáct výrobců a dodavatelů dílů pro automobily nebo devět firem působících ve zpracování kovu. Jen podpora pro automobilový průmysl tak spolkně více než padesát procent státních dotací.
- Agentura CzechInvest se však možné kritice brání.
 - Při udílení podpory firmám vychází z aktuálního zákona o investičních pobídkách. Ten však jako jedno z hlavních kritérií stanovuje množství vytvořených míst. "**Vysoká nezaměstnanost ale není aktuálním problémem ekonomiky, zákon však vznikl za jiných podmínek před dvaceti lety,**" uvádí hlavní ekonom společnosti Deloitte David Marek.
 - CzechInvest tak nyní kvůli zastaralé legislativě nemůže finance směřovat jinam.
 - Podle ekonoma Davida Marka by měly v budoucnu dosáhnout na podporu od státu především společnosti, které do Česka přivedou kromě výroby také vývojová oddělení.
 - ... jako příklad udává americkou automobilku Tesla, se kterou v minulosti CzechInvest vedl jednání.

(Předvolební?) reakce z počátku října 2017:

Stát už nechce dotovat montovny. Investiční pobídky mají jít hlavně na vývoj technologií, aneb plánované změny na rok 2018/2019

- Lepší podmínky pro získání investiční pobídky se stát chystá zavést pro technologická centra a centra strategických služeb.
- Podporu by měly dostat i malé a střední podniky. Těm šlo v roce 2016 jen 16,7 procenta ze všech vydaných rozhodnutí o příslibu investiční pobídky.
- Hůř se k penězům dostanou výrobní firmy. Aby na pobídky dosáhly, budou muset zvedat svým zaměstnancům mzdy (80 % pracovníků by mělo dostávat minimálně průměrnou mzdu, která je daném v kraji)*. Mezi lety 2012 a 2016 přišlo 90 procent žádostí o pobídky právě z oblasti výroby.
- Projektů technologických a strategických center podaly firmy jen 25.
- Novelu připraví nový kabinet v roce 2018.

* Takto by se měla poznat firma s produkty mající vyšší přidanou hodnotu. Další návrhy jsou sledovat podíl zaměstnaných vysokoškoláků, výdaje na vědu a výzkum, spolupráce s univerzitami.

Podporované oblasti

Výše finanční podpory

VELKÝ PODNIK

25 %

způsobilých nákladů

STŘEDNÍ PODNIK

35 %

způsobilých nákladů

MALÝ PODNIK

45 %

způsobilých nákladů

PRAHA

0 %

způsobilých nákladů

Způsobilé náklady

DLOUHODOBÝ MAJETEK ve formě nových strojů, staveb, pozemků, přičemž nové stroje musí tvořit alespoň polovinu způsobilých nákladů.

anebo

DVOULETÉ MZDOVÉ NÁKLADY zaměstnanců na nově vytvořených pracovních místech.

Formy investičních pobídek

Investiční pobídky: 2018

Zdroj: Zákon o investičních pobídkách č. 72/2000 Sb., v platném znění; 10. 11. 2017

Investiční pobídky v letech 1998–2017

1 127

vydaných rozhodnutí

864 mld. Kč

přislíbených investic

189 tisíc

vytvořených pracovních míst

Zdroj: zákon o investičních pobídkách

Investiční pobídky: 2018

Investiční akce

Investiční akce		Min. počet nových pracovních míst	Min. výše investice do majetku (v mil. Kč)
Zpracovatelský průmysl		20	50–100* min. polovina do nového strojního zařízení
Technologická centra		20	10 min. polovina do nového strojního zařízení
Centra strategických služeb	Vývoj software	20	žádná
	Datová centra		
	Centra sdílených služeb	70	
	Oprávérenská centra		
	Call centra	500	

* minimální požadovaná výše investice dle příložené mapy A

Strategická Investiční akce

Strategická investiční akce	Min. počet nových pracovních míst	Min. výše investice do majetku (v mil. Kč)
Zpracovatelský průmysl	500	500 min. polovina do nového strojního zařízení
Technologická centra	100	200 min. polovina do nového strojního zařízení

Připravovaná novela zákona o investičních pobídkách

Systém by se měl v budoucnu zaměřit více na podporu projektů s vyšší přidanou hodnotou (R&D centra, centra strategických služeb atd.). Nová legislativa investičních pobídek by měla být účinná od roku 2019, proto ji nebude možné uplatnit na žádosti předložené Agentuře CzechInvest do doby její účinnosti. V rámci novely by se měla technologickým (R&D) centrům a centrům strategických služeb poskytovat hmotná podpora na každé nově vytvořené pracovní místo a školení v celé České republice. Zároveň by měla být zvýšena hmotná podpora na pořízení majetku pro strategické investiční akce v technologických centrech a nově high-tech opravárenských centrech na 20 % způsobilých nákladů.

Minimální podmínka tvorby nových pracovních míst by měla být upravena v nařízení vlády, tudíž by měla být flexibilnější a měla by zohledňovat aktuální situaci na trhu práce. Tzn. v případě nízké nezaměstnanosti by se podmínka snížila či eliminovala (zejména v případě výrobních projektů); v případě vysoké nezaměstnanosti naopak. Zároveň by mělo být umožněno obsazení nových pracovních míst zaměstnanci se zkrácenými pracovními úvazky a dlouhodobě pobývajícími rezidenty v rámci EU.

U klasických výrobních projektů by mělo dojít k zavedení podmínky vyšší přidané hodnoty, např. ve formě nastavení minimální mzdy, podílu výzkumných a vývojových pracovníků a zaměstnanců s vysokoškolským vzděláním. V případě malých a středních podniků by měly být podmínky minimální výše investice v nepodporovaných regionech a nových pracovních míst sníženy na polovinu.

Politika investičních pobídek (V)

Pro

- Růst a zaměstnanost
- Nové technologie a know-how
- Vyšší exportní výkonnost
- Vyšší kvalifikace pracovní síly
- Vtažení domácích výrobců
- Vyrovnávání regionů

Proti

- Jedno pracovní místo příliš drahé
- Diskriminace domácích výrobců
- Nebezpečí vytlačování domácích výrobců
- Deficit bilance výnosů
- Mezinárodní dumping
- Možná korupce

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu**
- 7) Dopady PZI do ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Formy financování PZI

1. vlastní zdroje
2. úvěry od mateřské společnosti
 - financování zahraničních poboček,
 - možnost stažení finančních prostředků
3. úvěry získané v hostitelské zemi
 - řešení kursového rizika,
 - řešení politického rizika
 - daňové aspekty
4. zpětné reinvestování zisku
 - růstová fáze firmy
 - nerozdělený zisk

Upravená čistá současná hodnota (I)

- Propočet efektivnosti zahraničních přímých investic
- Specifické faktory
 - vliv pohybu kursu hostitelské země
 - specifická rizika při zahr. investicích
 - daňové podmínky a subvence
 - aktivizace nedobytných aktiv
 - duplicity v očekávaném cash-flow

Upravená čistá současná hodnota (II)

$$-(SR_0 \cdot C_0 - SR_0 \cdot AA_0) + \sum_{t=1}^j \frac{SR_t^e \cdot (CF_t^e - LS_t^e) \cdot (1 - T_F)}{(1 + DR_D)^t} +$$

Upravené náklady projektu

Diskontované cash flow (po zdanění)

$$+ \sum_{t=1}^j \frac{SR_t^e \cdot (D_t + IR_{F,t}^e \cdot NP_t) \cdot T_F}{(1 + DR_D)^t} + \sum_{t=1}^j \frac{SR_t^e \cdot S_t + A_t}{(1 + DR_D)^t} + \frac{SR_j^e \cdot SV_j^e}{(1 + DR_D)^j}$$

Položky nepodléhající zdanění

Subvence z
hostitelské
země, daňové
vyrovnání

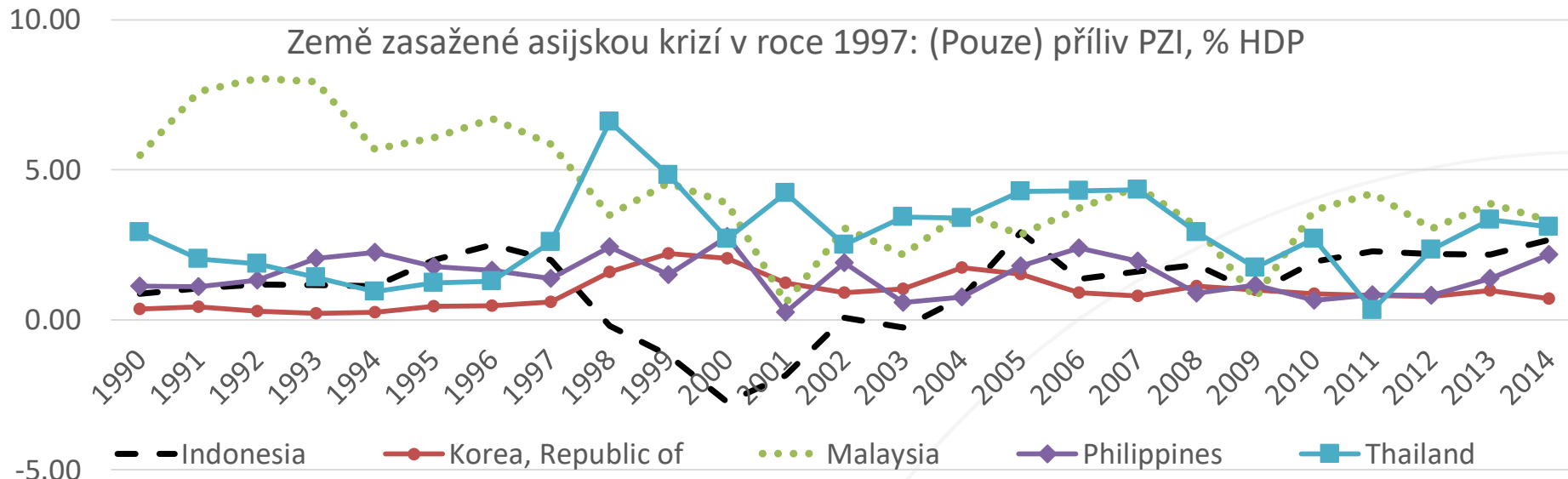
Odhad zůstatkové
hodnoty investice po
ukončení provozu

Vysvětlivky k vzorci

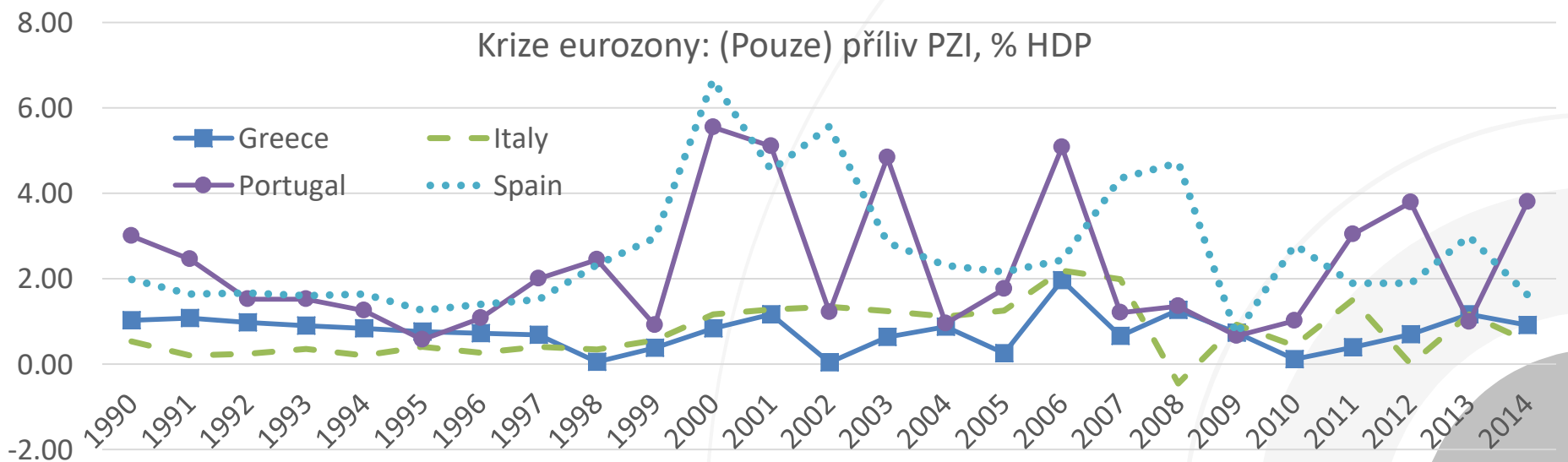
- SR_0 devizový kurs výchozího období,
- C_0 náklady projektu ve výchozím období (v zahraniční měně, dále ZM),
- AA_0 hodnota aktivizovaných nedobytných pohledávek v zahraničí (v ZM),
- SR^e_t očekávaná hodnota devizového kursu,
- CF^e_t očekávané cash flow v příštích obdobích denominované v ZM,
- LS^e_t očekávané poklesy v cash flow u ostatních poboček a dceřiných společností (v ZM),
- T_F zahraniční daňová sazba,
- DR_D domácí diskontní sazba,
- D_t odpisy (v ZM),
- $IR^e_{F,t}$ očekávaná zahraniční úroková míra,
- NP_t nesplacená jistina z úvěrů (v ZM),
- S_t subvence na podporu investic od hostitelské země (v ZM),
- A_t domácí daňové vyrovnání (v DM, tj. domácí měně),
- SV^e_j očekávaná zbytková hodnota investice (v ZM).

Vliv pohybu měnového kursu – na počátku investice (S_0); Asie vs. eurozona

Země zasažené asijskou krizí v roce 1997: (Pouze) příliv PZI, % HDP

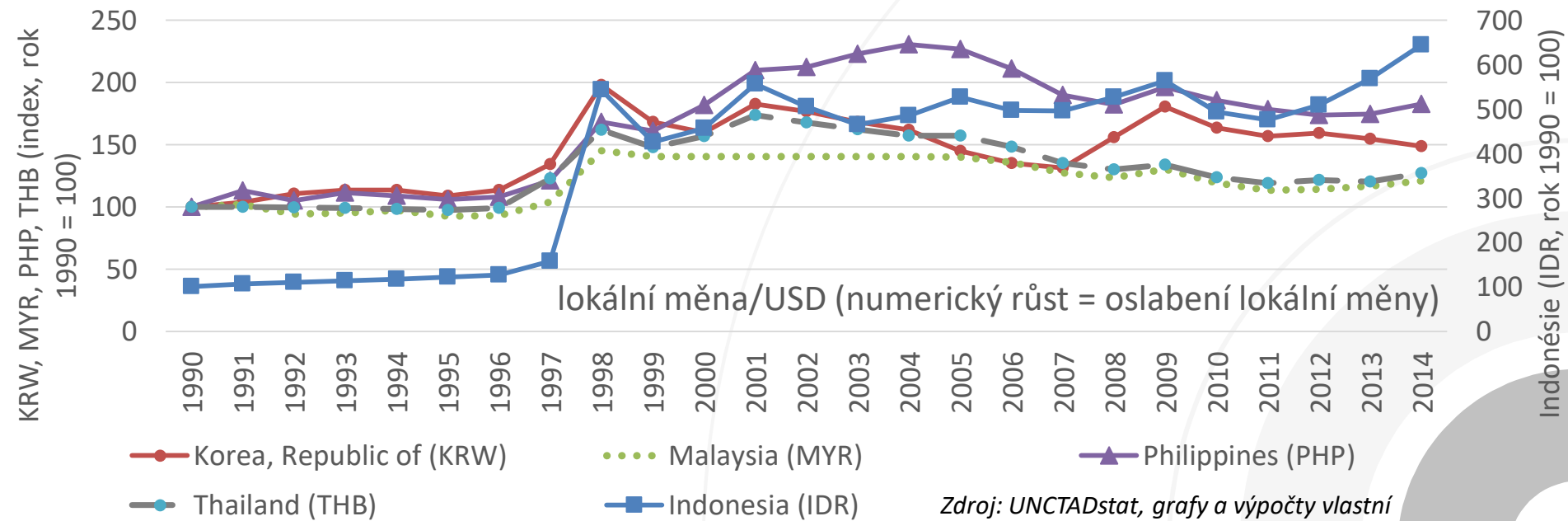
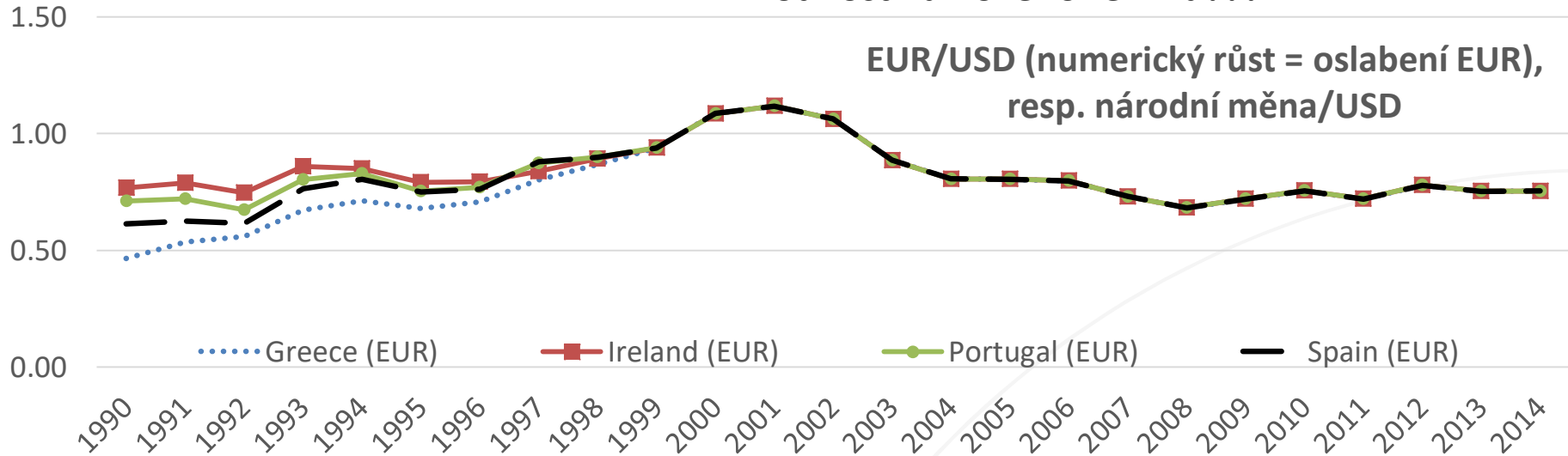
Krise eurozony: (Pouze) příliv PZI, % HDP

Vliv pohybu měnového kursu – na počátku investice (S_0); Asie vs. eurozona

Vhodnost kurzového režimu???

EUR/USD (numerický růst = oslabení EUR),
resp. národní měna/USD

Zdroj: UNCTADstat, grafy a výpočty vlastní

Vliv pohybu měnového kursu (během existence FDI)

Apreciace měny hostitelské země

1) Kalkulační efekt (zvýšení výnosů díky apr.)

$CF \times SR$

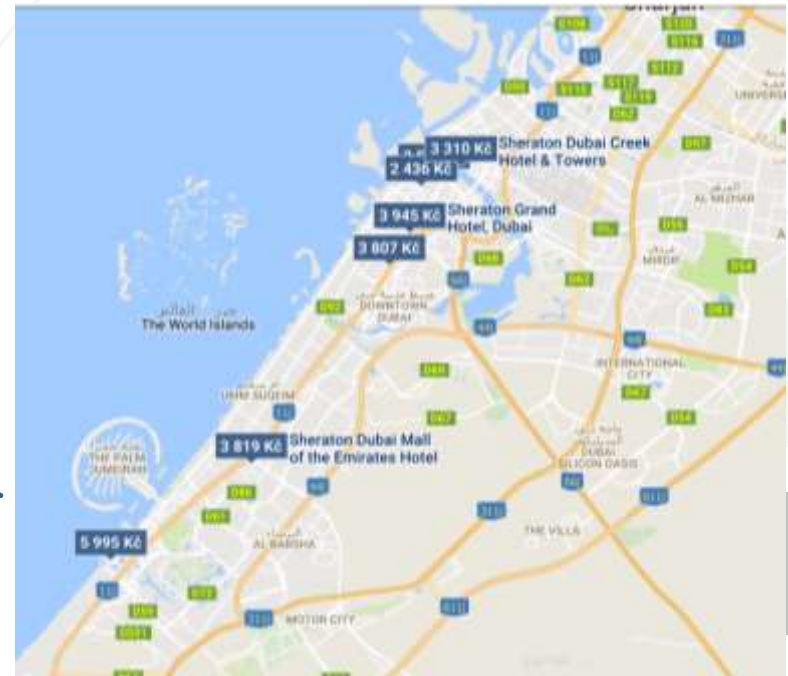
2) Vliv na zahraniční cash flow (export????)

$CF(SR)$

Když si konkurují různé „pobočky“ na jednom místě

- Největší světový hotelový řetězec Marriott International překonal očekávání, když v prvním čtvrtletí letošního roku [2017] zvýšil svůj čistý zisk na 365 milionů dolarů.
- **Řetězec, který má pod sebou třicet hotelových značek (Starwood Hotels & Resorts Worldwide, Courtyard, Ritz Carlton či Sheraton, musí ale řešit překážku v podobě vlastní konkurence. Některé jeho hotely působí na stejném místě a okrádají se tak navzájem o zákazníky.**
- Společnost chce snížit náklady jednotlivých hotelů a uvažuje i nad prodejem či pronájmem některých svých značek. Zároveň plánuje stavbu hotelů v zemích, kde dosud nepůsobí.

Např. jen v Dubaji jsou čtyři hotely *Sheraton* + další tři hotely *Four points* (spravované také *Sheratonem*)

Zohlednění rizika investice

- 1) Omezení doby fungování investice
(politické riziko)
- 2) Pravděpodobnostní váha CF
(kursové riziko)
- 3) Riziková prémie v diskontní sazbě
(riziko země, riziko odvětví)
 - Riziková prémie odrážející systematické riziko vzniklé z obdobné investice v domácí ekonomice
 - Riziková prémie odrážející riziko země (viz rating)
 - Další rizika

Duben 2017: Venezuela

- **Venezuela znárodnila továrnu General Motors včetně automobilů. Vše proběhlo bez vysvětlování**

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky**
 - a) Příklad ČR
 - b) Holandská nemoc
 - c) PZI z pohledu vyspělé ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Dopady PZI do ekonomiky

1. Krátkodobé a dlouhodobé dopady na měnový kurs (devizové intervence mimo trh při privatizaci)
2. Vliv na objem a strukturu investic (crowding in & crowding out efekty)
3. Vliv na institucionální prostředí ekonomiky (od liberalizace k investičním pobídkám) – viz dříve

Dlouhodobé účinky přílivu PZI na běžný účet

Aktivní operace

- Zvýšení EX hotových výrobků
- Snížení IM hotových výrobků
- Zlepšení zahraničních směnných relací

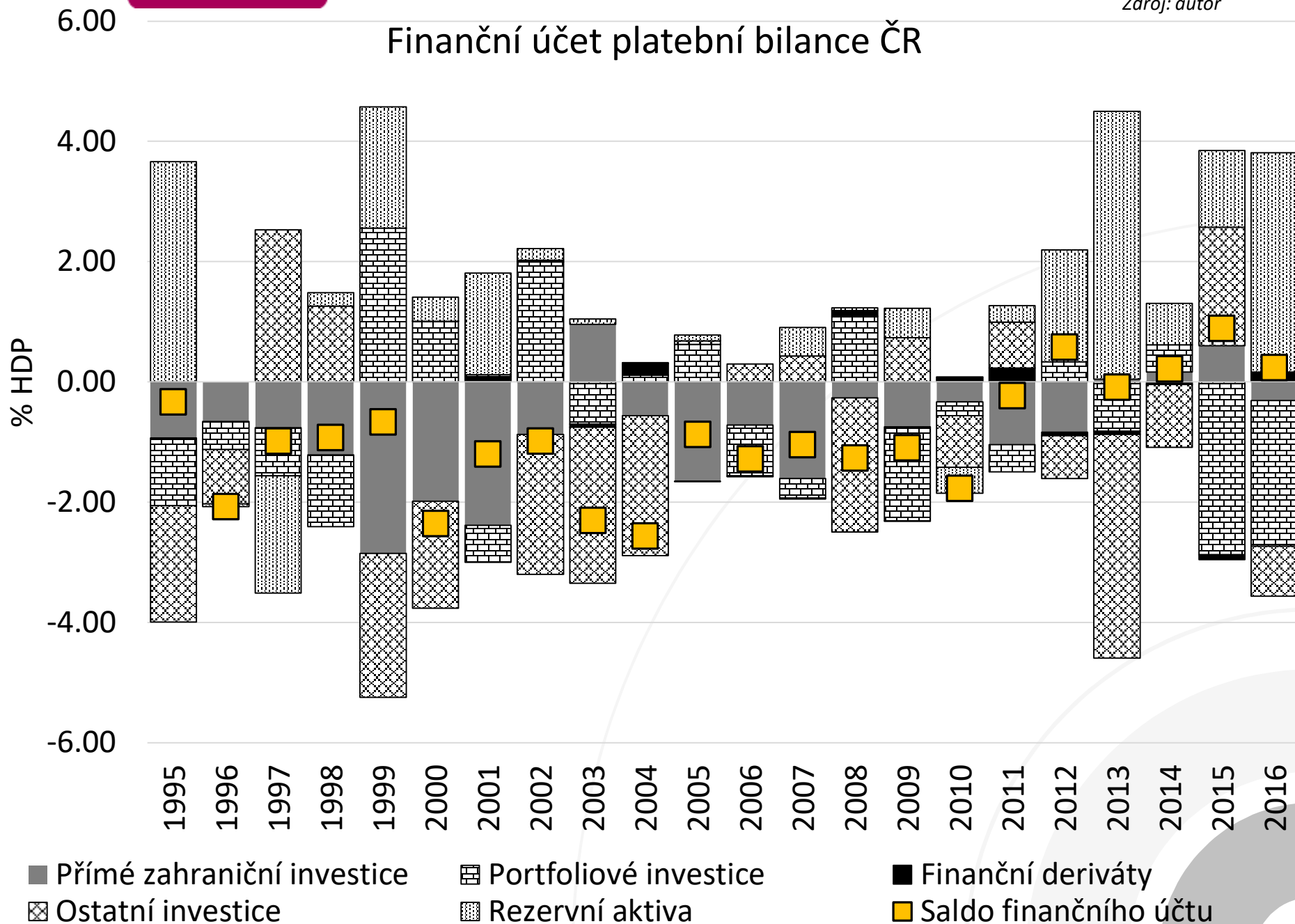
Pasivní operace

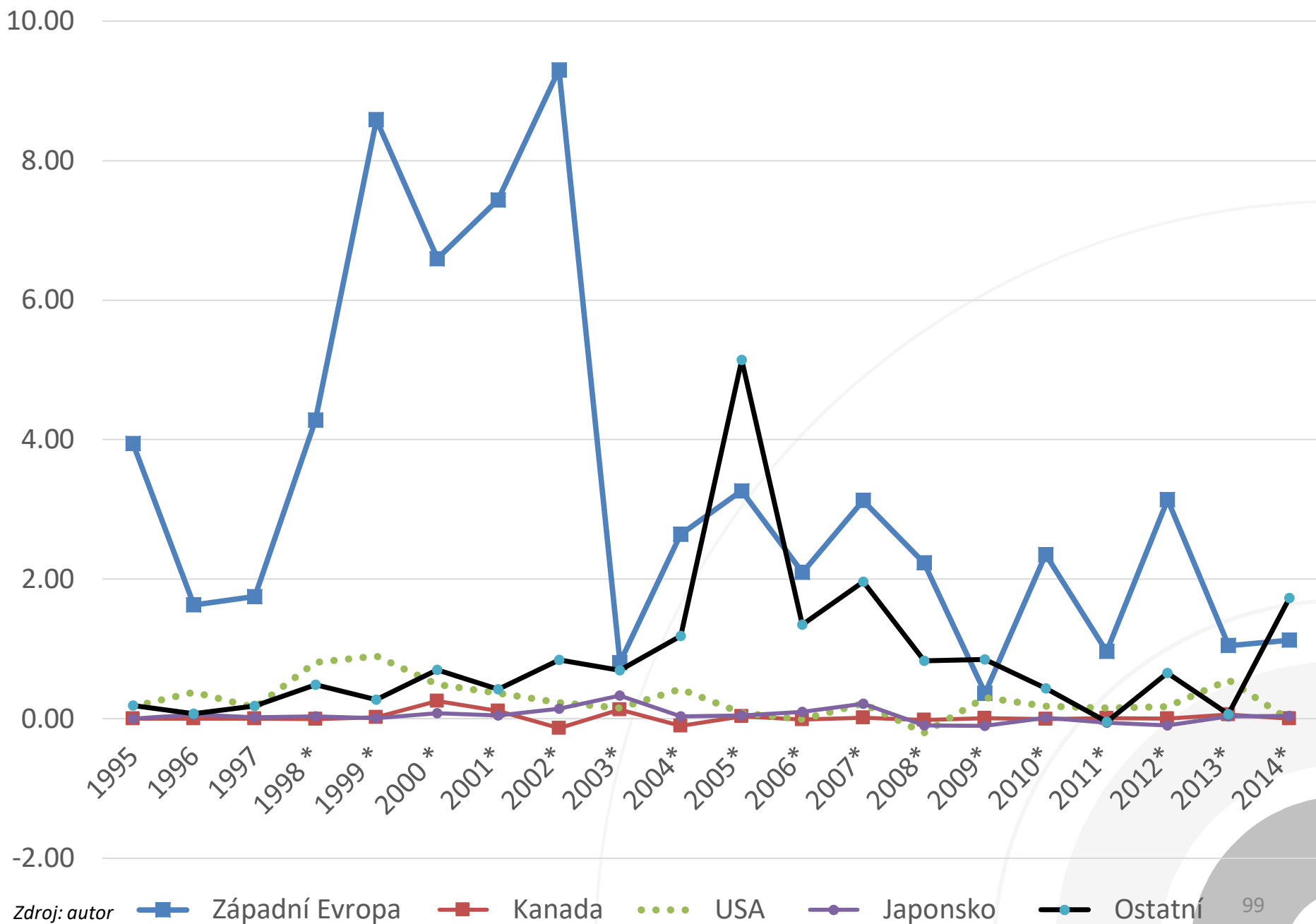
- Zvýšení IM výrobních vstupů
- Zvýšení IM služeb podporujících výrobu
- Zvýšení EX výnosů (bilance prvotních důchodů)

Obsah přednášky

- 1) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 2) Faktory ovlivňující PZI
- 3) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 4) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 5) PZI – institucionální pohled
- 6) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 7) Dopady PZI do ekonomiky**
 - a) Případ ČR**
 - b) Holandská nemoc
 - c) PZI z pohledu vyspělé ekonomiky
- 8) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

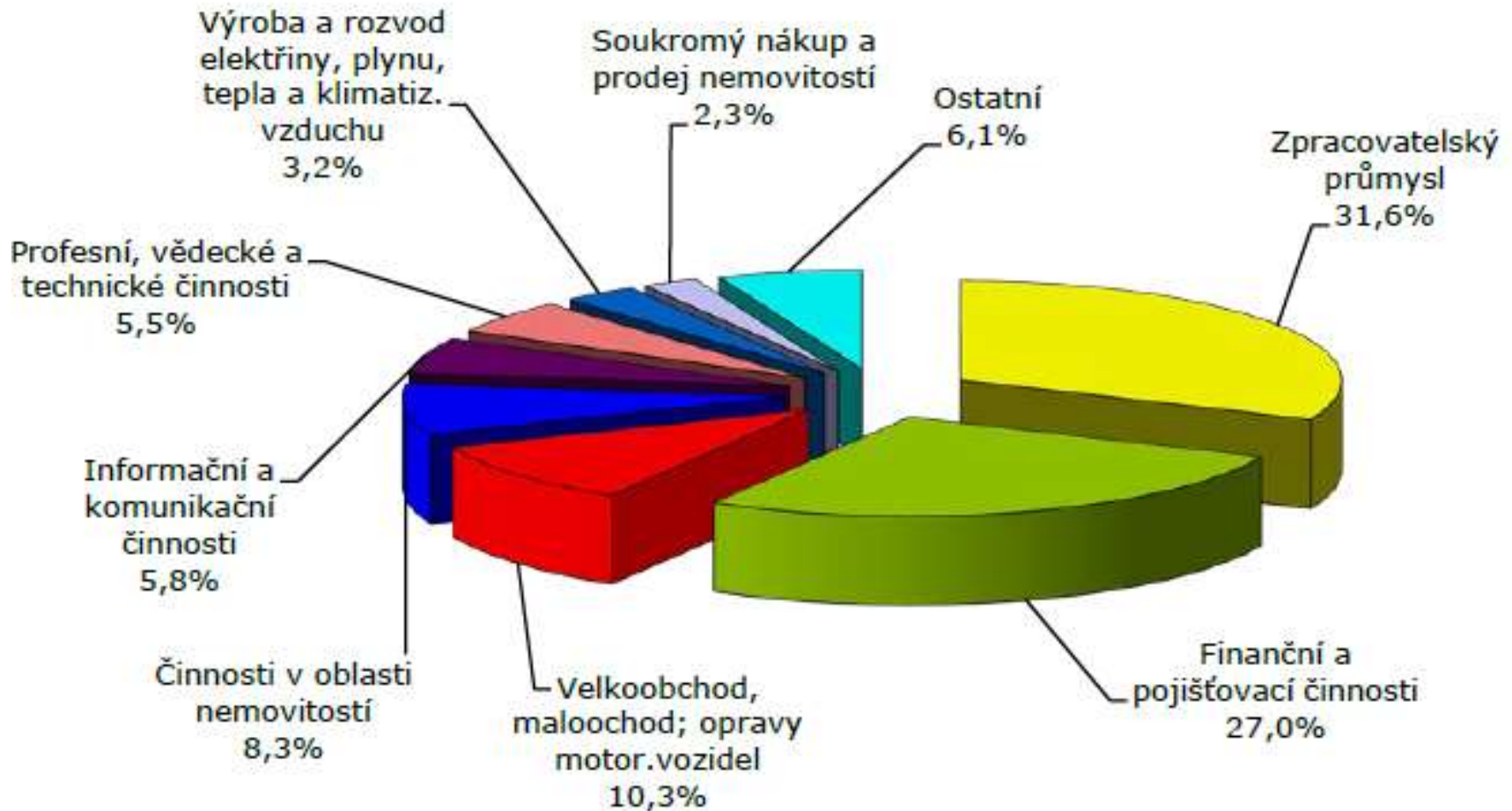
Finanční účet platební bilance ČR

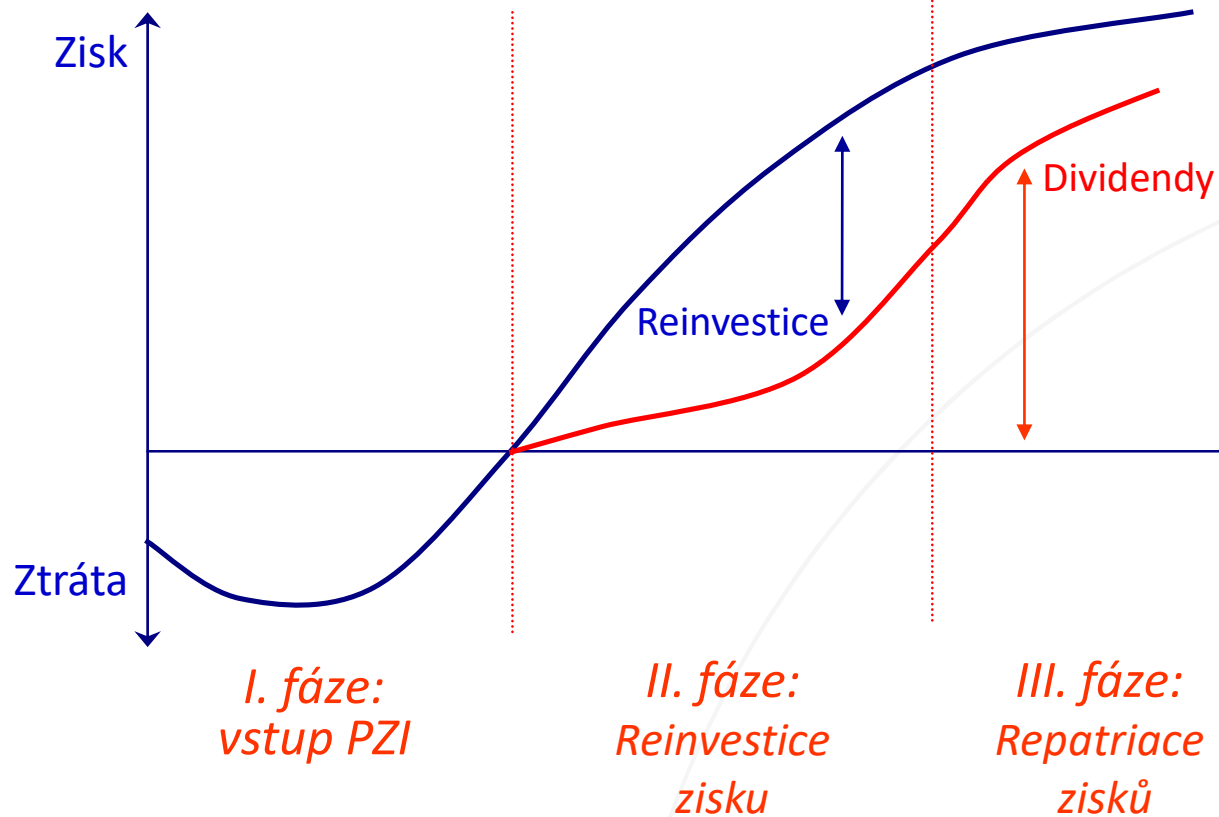

Příliv PZI (stav): dle odvětví

Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2016 odvětvová struktura

Životní cyklus PZI a reinvestice zisku

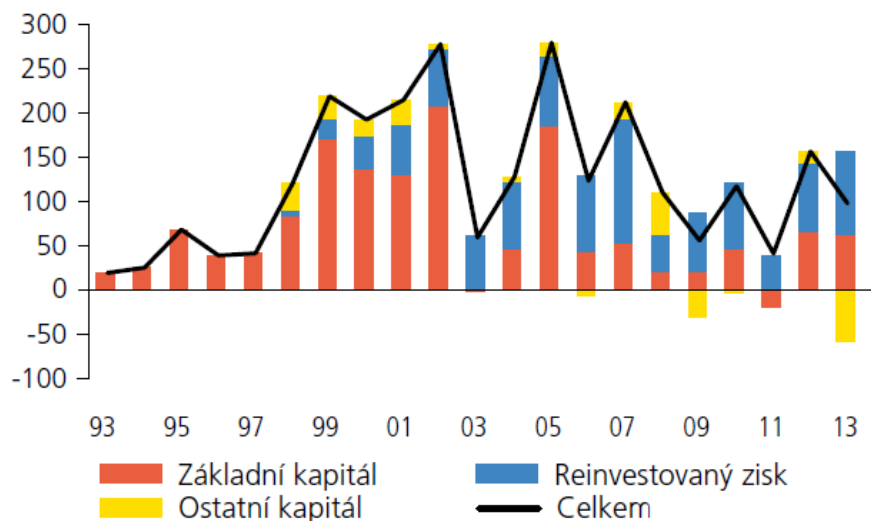

Životní cyklus PZI – příklad ČR

STRUKTURA PŘÍLIVU PŘÍMÝCH ZAHRAŇIČNÍCH INVESTIC DO ČR

Struktura přílivu PZI se postupně měnila ve prospěch reinvestovaného zisku

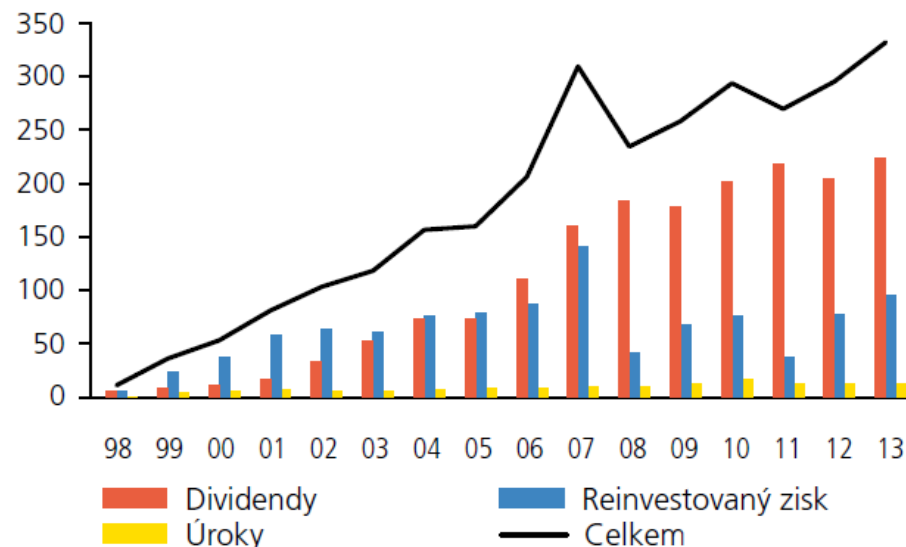
(v mld. Kč)

VÝNOSY Z PŘÍMÝCH INVESTIC – NÁKLADY

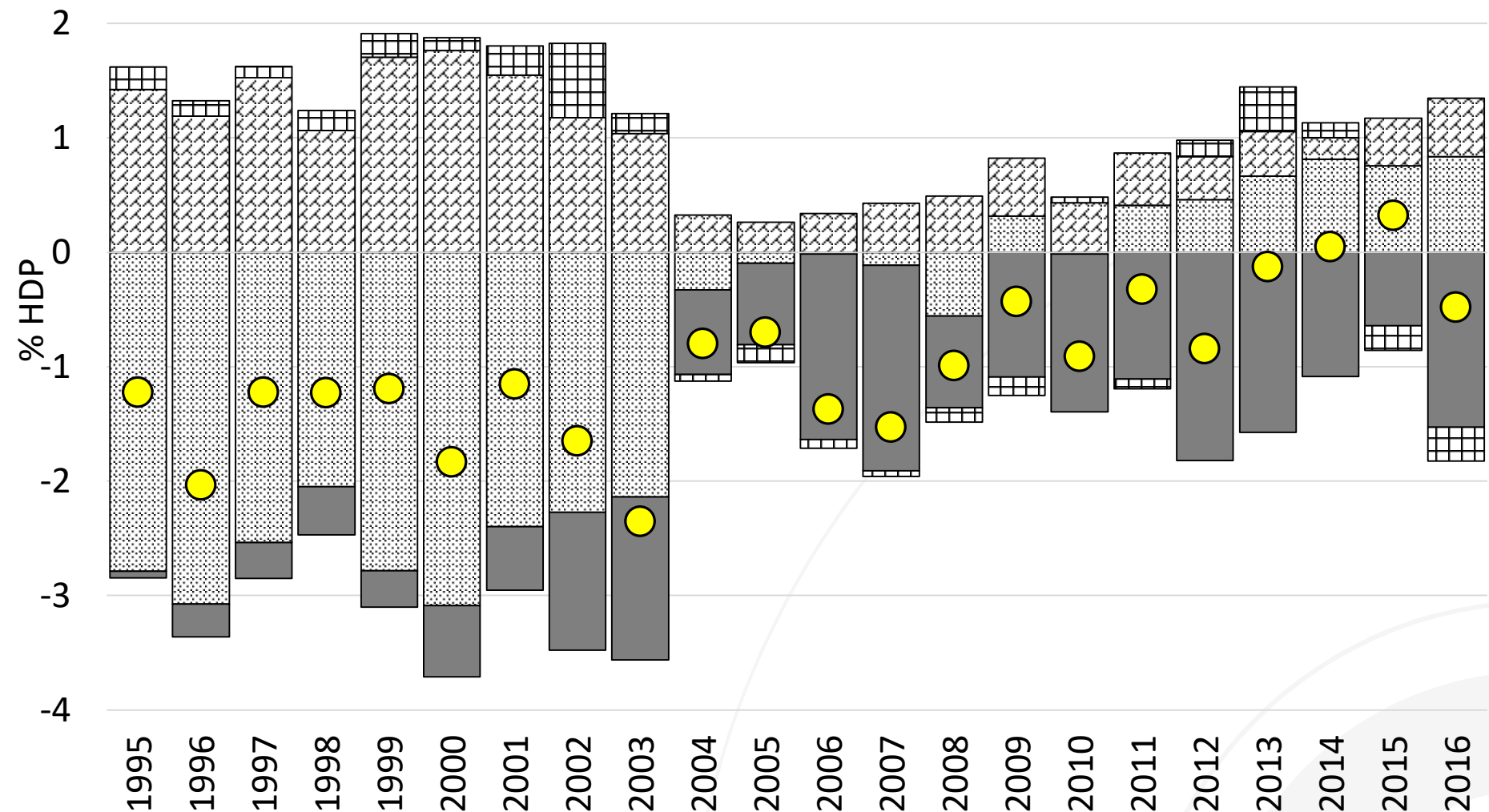
V průběhu ekonomické krize výrazně vzrostl podíl dividend na úkor reinvestovaných zisků

(v mld. Kč)

Zdroj: ČNB – Zpráva o inflaci, III/2014. POZOR – STARŠÍ TERMINOLOGIE (BPM5)

Běžný účet platební bilance ČR (1995 - 2016)

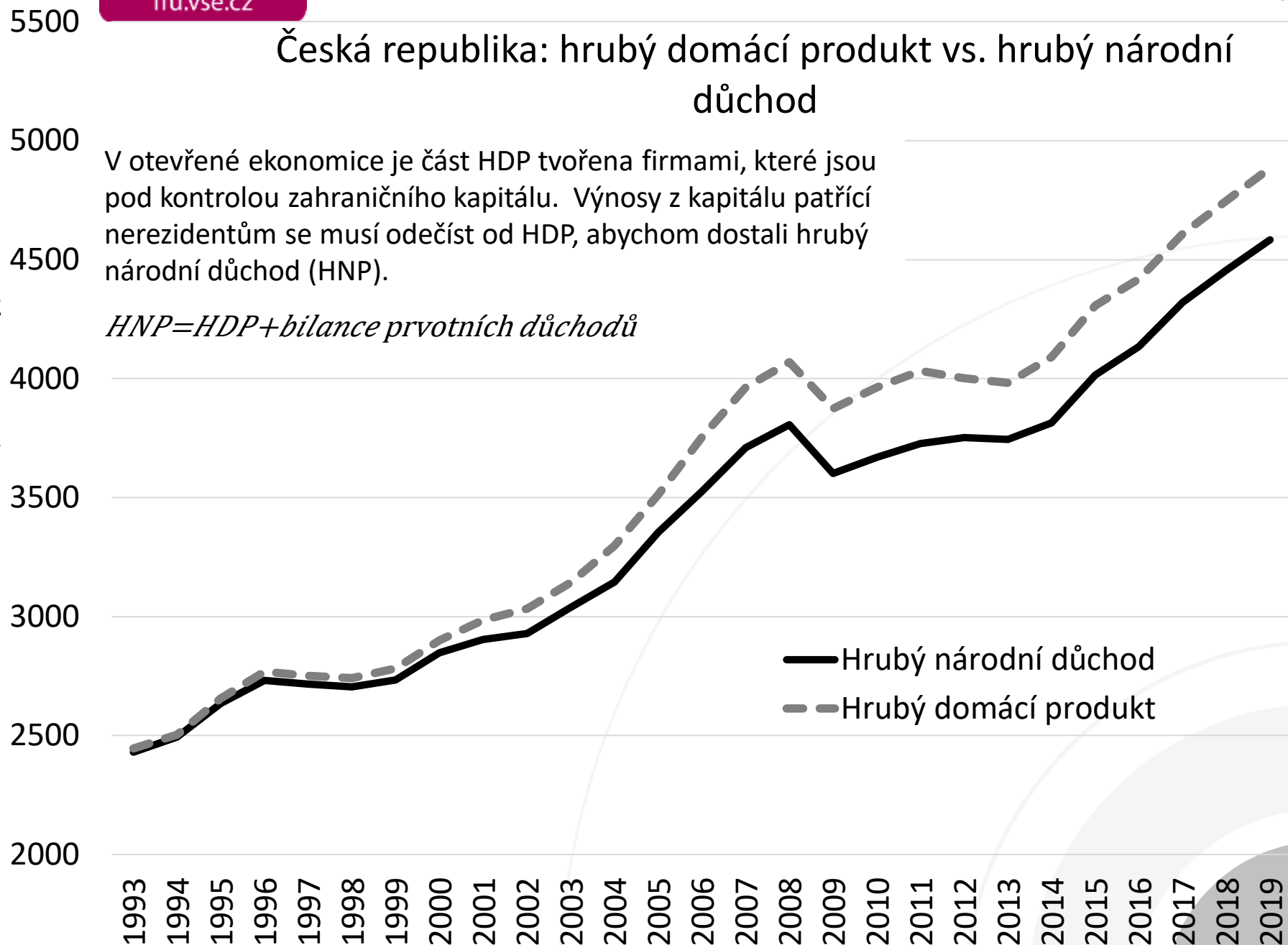
Obchodní bilance (zboží)
 Bilance služeb
 Bilance prvotních důchodů
 Bilance druhotných důchodů
 Bilance běžného účtu

Česká republika: hrubý domácí produkt vs. hrubý národní důchod

V otevřené ekonomice je část HDP tvořena firmami, které jsou pod kontrolou zahraničního kapitálu. Výnosy z kapitálu patřící nerezidentům se musí odečíst od HDP, abychom dostali hrubý národní důchod (HNP).

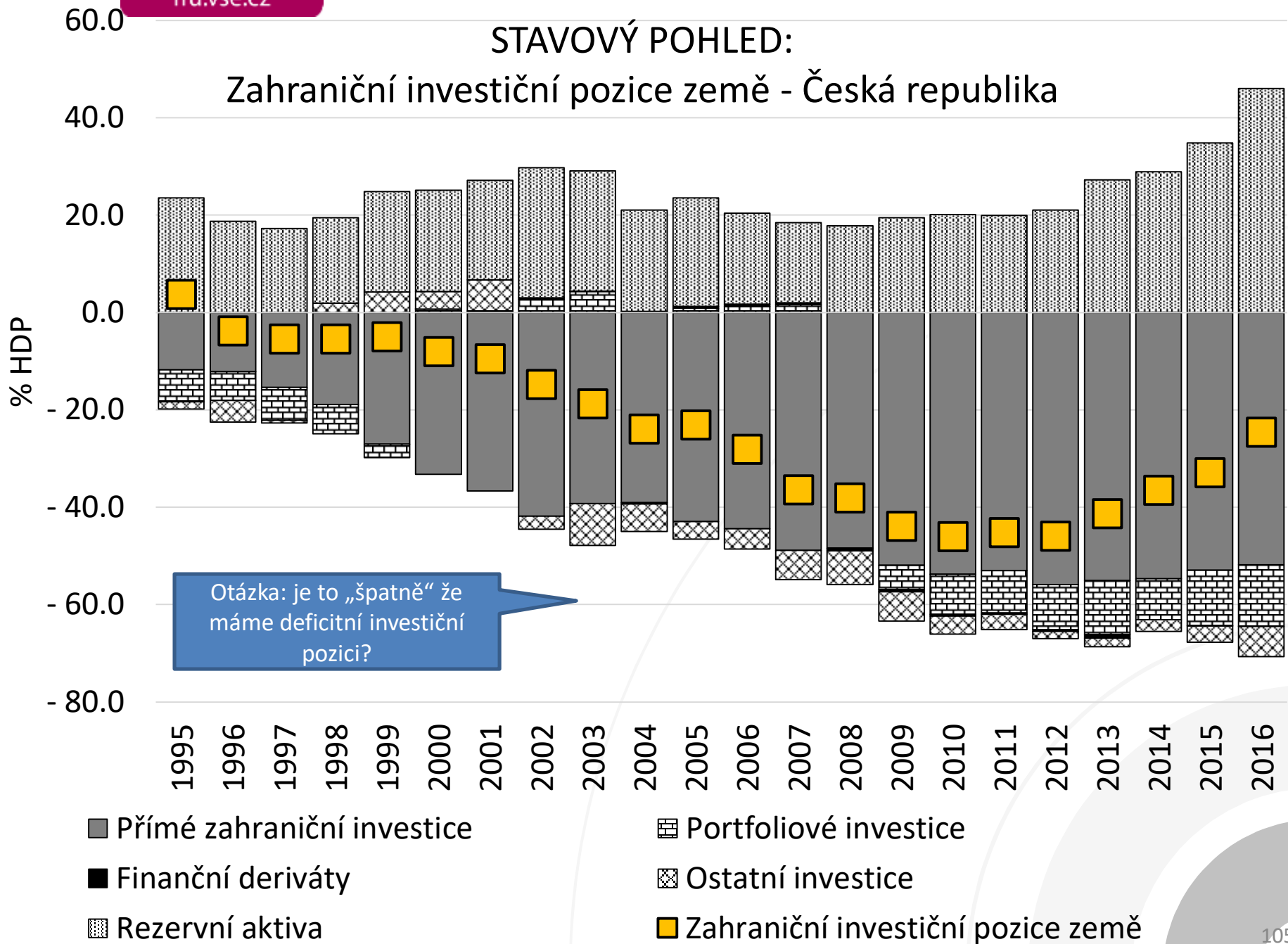
$$HNP = HDP + \text{balance prvotních důchodů}$$

mld. CZK (stálé ceny)

STAVOVÝ POHLED:

Zahraniční investiční pozice země - Česká republika

Problém české ekonomiky: Odliv kapitálu je mimořádně velký

Česká ekonomika musí řešit zásadní problém. Dlouho jsme profitovali z přílivu zahraničních investic.

Objem nových přímých zahraničních investic ale v současnosti klesá. Současně roste objem zisků z předcházejících investic, které zahraniční firmy posílají na konta svých mateřských firem.

Zisky se tak v Česku neinvestují ani nepromítají do vyšších mezd českých zaměstnanců. Zemi tak může v budoucnosti hrozit nedostatek prostředků pro zásadní modernizaci a rozvoj průmyslu a modernizaci celé ekonomiky.

Odliv výnosů firem z ČR je nejméně dvakrát, ale v některých případech i čtyřikrát vyšší, než by odpovídalo ekonomickým podmínkám v Česku a EU. Nejvýraznější je to v energetice a vodárenství, kde je neúměrně vyšší odliv výnosů v porovnání s investicemi. Vyplývá to z analytického materiálu, který se zabývá důsledky odlivu zisků pro českou ekonomiku, jenž zpracoval odbor analýz a informací vlády ČR.

„Odliv kapitálu z ČR je větší než součet přílivu investic a peněz z kohezních fondů EU. Problém není v tom, že je odliv, ale že je čtyřikrát větší, než bývá obvyklé,“ uvedl šéf poradců předsedy vlády Vladimír Špidla.

Rizika jsou reálná

Skutečnost, že firmy odvádějí své zisky mimo ČR, je cenou za kapitál, kterého se nám nedostávalo a který přímé zahraniční investice přinesly. Ze země však mizí až příliš mnoho peněz. Ročně jde o desítky miliard korun. Zahraniční investice nepřispívají k razantní modernizaci technologií více než běžné investice českých firem.

Enormní odliv výnosů z ČR může být pro vývoj ekonomiky rizikový, zejména z pohledu blízké budoucnosti, kdy země bude potřebovat velké prostředky na modernizaci průmyslu, nové technologie, robotizaci, digitalizaci. To vše navíc v době, kdy bude postupně vysychat přísun peněz z evropských fondů.

Prakticky celý růst ekonomiky od roku 2005 je dán expanzí zahraničního sektoru. Objem ekonomiky v domácím vlastnictví v reálných hodnotách od roku 1995 nezaznamenal prakticky žádný růst. Ve stejném období vzrostl objem aktiv v zahraničním vlastnictví sedmkrát, uvádí varující fakta analýza.

Zahraniční firmy dosahují někdy až více než dvacetiprocentní ziskovosti proti evropskému pětiprocentnímu průměru.

V mezinárodním srovnání má podle studie Česko třetí nejvyšší deficit výnosů přímých zahraničních investic v poměru k HDP, a to 7,7 procenta.

Výrazný odliv výnosů je vedle energetiky a vodárenství i ve finančním sektoru, kde je podle studie ale i velký objem zpětně investovaného zisku. Obdobné je to také v automobilovém průmyslu.

Analýza navrhuje k debatě i možná východiska změny stavu, kde by zahraniční firmy byly více zapojeny do ekonomiky z pohledu reinvestic. To při vědomí toho, že zahraniční investice jsou pro českou ekonomiku nezbytné.

Podle studie je proto potřebné vytvořit nový udržitelný model ekonomiky, který by nebyl závislý jen na přílivu zahraničních investic. Mezi navrhovaná opatření patří efektivnější regulace některých odvětví, zvýšení mezd v podnicích s neúměrnými výnosy ve vztahu k investicím, omezení účetní a daňové optimalizace nebo harmonizace daňového základu na úrovni EU či zavedení sektorových daní.

Repatriace zisku: rok 2017 obchodní řetězce

Mistři retailových dividend

Konkurence
obchodních
řetězců na českém
trhu je jedna
z **nejtvrdších**
v Evropě. I přesto
dokážou některé
z nich posílat majiteli
ze svých **zisků**
obrovské
částky.
BYZNYS / str. 4

České supermarkety vynesly boháčovi z Německa miliardy

■ Přebírání neúspěšných řetězců zatížilo v poslední dekádě výsledky většiny tuzemských řetězců. Hospodářsky vítězí Kaufland a Lidl ze skupiny německého retailového magnáta Dietera Schwarze.

Daniel Novák

Největší balík dividend z tuzemského maloobchodu si za posledních deset let odnesl nejbohatší Němec Dieter Schwarz. Řetězce Kaufland a Lidl mu z Česka odvedly 31 miliard korun. Dividendy, jež mateřským koncernům

posílá konkurence, jsou podle informací z výročních zpráv výrazně hubenější.

V případě ziskových marží se přes deset procent dostal jen Lidl. Vývoj ziskovosti u řetězců podle prezidentky Svazu obchodu a cestovního ruchu Marty Novákové závisí na tom, jak dokážou investovat tam, kde se tvoří přidaná hodnota.

„Je třeba umět vyjednat s dodavateli a nakupovat zboží za co nejvýhodnější ceny. Stejně důležité je, jak obchodníci co neefektivněji dopraví zboží ke svému zákazníkovi,“

říká šéfka svazu obchodu. Většinu růstu marží v maloobchodu však podle ní brání silná konkurence.

Velké rozdíly v dividendách mimo jiné ovlivnily různé expanzní strategie řetězců. Lidl a Kaufland v Česku oproti konkurenci rostly přirozeně. Na rozdíl od jiných řetězců se nepustily do akvizic supermarketů od konkurence, která tuzemský trh vyklidila. Netíží je proto dluhy a další náklady spojené s akvizičním růstem. Výdělky potom mohou bez

problémů posílat majitelům. Nemusejí řešit splácení minulých ztrát nebo akvizičních úvěrů.

Akvizice daly hodně zabrat například Aholdu. Po převzetí tuzemské sítě Intersparu se podle posledních zveřejněných výsledků propadl do ztráty přes 1,2 miliardy korun. Nizozemci přitom v Česku dlouhé roky v podobném řádu umazávali ze zisků kumulovanou ztrátu. Již v roce 2005 Ahold koupil tuzemskou část sítě Julius Meinl.

Dvojí akviziční zářez, který si vyžádal velký investiční vklad, udělala v Česku německá skupina Rewe se svými řetězci Billa a Penny Market. Ani jeden nepatří mezi dividendové přeborníky.

ky. Koncern Rewe na českém trhu nejdříve v roce 2007 spolkl Delvitu a o rok později také supermarkety Plus Discount. Po dlouhých letech poslala Billa dividendu domů až loni – a to hned 1,2 miliardy korun.

Malé podíly na zisku odvádí matce Tesco. To v minulých letech vykazovalo miliardové ztráty. Sešup zastavilo až loni. Se ziskovou marží přes sedm procent se zařadilo na druhé místo v ziskovosti hned za Lidl.

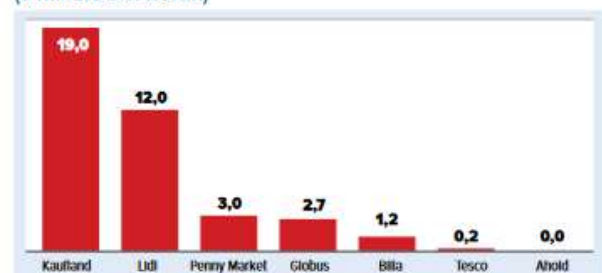
„Zlepšení ziskovosti je dáno dvěma hlavními faktory. Snížením nákladů v řetězci, nikoli však na úkor kvality, a nabídkou služeb s vysokou přidanou hodnotou,“ uvedl mluvčí Teska Václav Koukolíček.

Problémům původně čelilo mateřské Tesco ve Velké Británii. Zvažovalo dokonce, že ve střední a východní Evropě skončí úplně. Tesco přitom před jedenácti lety přebíralo v Česku hypermarkety neúspěšného francouzského Carrefouru.

Akvizice daly zabrat Aholdu. Po převzetí tuzemské sítě Intersparu se propadl do ztráty přes

1,2
miliardy korun.

Dividendy vyplacené majitelům řetězců za deset let (v miliardách korun)

Pramen výroční zprávy

Ziskovost potravinových řetězců v Česku

Řetězec	tržby (v miliardách korun, poslední zveřejněné údaje)	čistý zisk/ztráta (v miliardách korun)	zisková marže (v procentech)
Ahold (Albert)	102,6	-1,2**	–
Kaufland	58,3	2,1	3,6
Tesco	43,6	3,3	7,6
Lidl	38,4	4,0	10,4
Penny Market	32,1	0,4	1,2
Billa	22,8	0,5	2,1
Globus	22,8	0,4	1,6

* za celé dva roky, **vliv převzetí řetězce Intersparu

Pramen výroční zprávy

Repatriace zisku ve stavebnictví – rok 2017

Tuzemská pobočka [v ČR] společnosti Skanska pošle letos [2017] své švédské matce podíl na zisku ve výši jedné miliardy korun. Ve stavebnictví jde o rekordní dividendu. Obvyklé jsou sumy o řád nižší. Například ze Strabagu letos do rakouské centrály poputuje 300 milionů. Majitelé Metrostavu si rozdělí 170 milionů korun.

Dividendy a sanace českých stavbařů

Skanska	dividenda 1 miliarda korun
Strabag	dividenda 300 milionů korun
Metrostav	dividenda 170 milionů korun
OHL ŽS	sanování ztráty 900 miliony korun ze zisku z minulých let + injekce od matky ve výši 1,6 miliardy korun

Obsah přednášky

- 1) Základní pojmy, PZI v kontextu platební bilance a čisté investiční pozice země
- 2) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 3) Faktory ovlivňující PZI
- 4) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 5) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 6) PZI – institucionální pohled
- 7) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 8) Dopady PZI do ekonomiky**
 - a) Příklad ČR
 - b) Holandská nemoc**
 - c) PZI z pohledu vyspělé ekonomiky
- 9) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Holandská nemoc

- Země bohatá na surovinové zdroje (PZI do této oblasti?)
- vývoz surovin – aktivní obchodní bilance – apreciace nominálního a reálného kursu – příliš tvrdé kritérium efektivity pro ostatní vývozce – absolutní nebo relativní pokles exportu průmyslového zboží
- **Řešení problému**
 - systematické devizové intervence proti apreciaci kursu ???
 - regulace těžby a vývozu surovin ??
 - vývoz přímých zahraničních investic do zahraničí ?

Snaha o diverzifikaci exportu a přilákání „ne-ropných“ a „ne-surovinových“ investorů

Kazachstán láká investory na daňové prázdniny

Praha | Deset let daňových prázdnin a příspěvek na stavbu továren. Tak zní slib kazašské vlády zahraničním firmám, které pomohou středoasijské zemi zbavit se závislosti na vývozu ropy a dalších surovin.

Investoři, kteří působí mimo ropný průmysl, nebudou muset platit deset let daň ze zisku ani daň z pozemků. Osmileté prázdniny se budou týkat daní z jiných typů aktiv. K tomu vrátí vláda firmám až třicet procent nákladů na stavbu závodů v Kazachstánu. „Chceme vybudovat nová prů-

myslová odvětví. Historicky jsme byli přívěskem Sovětského svazu, který těžil a vyvážel suroviny, aniž by se tady něco nového budovalo,“ zdůvodnil nabídku zahraničním investorům kazašský prezident Nursultan Nazarbajev. Investoři mimo ropné odvětví budou také moci do země poslat až na rok od otevření závodu nomezené množství zahraničních pracovníků, kteří nebudou potřebovat povolení k práci.

Do země od roku 1993 přitekly zahraniční investice

v celkové hodnotě stoosmdesáti miliard dolarů. Naprostá většina z nich však šla právě do těžby ropy a plynu.

investorů do netěžebních odvětví. Mezi ně patří například zjednodušení celních procedur nebo vytvoření zvláštních

vláda založila centrum služeb pro investory. V tomtéž roce činily přímé zahraniční investice do země podle statistik Konference OSN pro obchod a rozvoj čtrnáct miliard dolarů, z nichž šlo do těžby 12 procent. Další 12 procent směřovalo do finančního sektoru.

V následujícím roce byly neaktivnějšími investory firmy z Nizozemska, Německa, Spojených států či Velké Británie. Těmto a dalším šesti zemím Kazachstán zrušil například vstupní víza pro firemní manažery. >stu

180

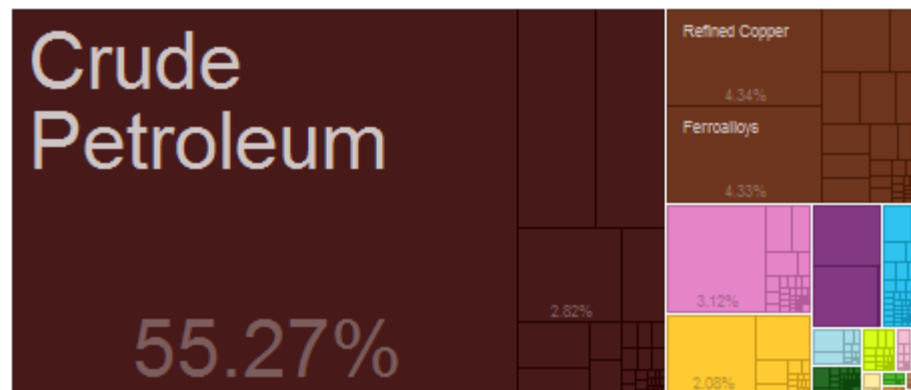
miliard dolarů činí celkové zahraniční investice, které do Kazachstánu přitekly od roku 1993

Daňové prázdniny zapadají do strategie z roku 2011, v níž vláda sepsala hlavní nástroje pro přilákání zahraničních

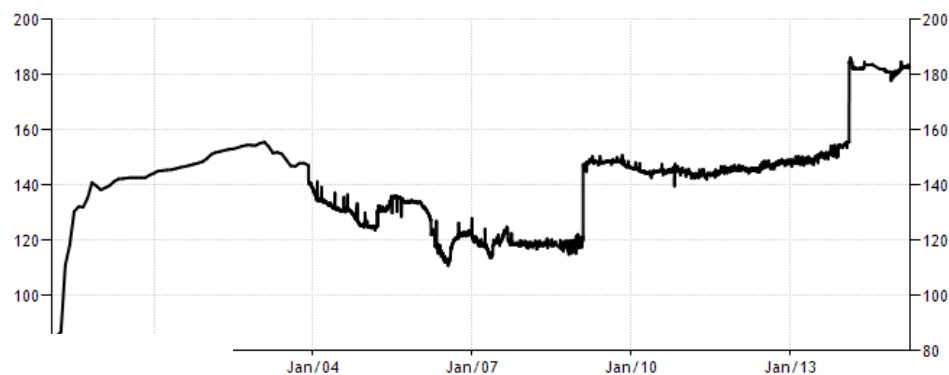
center služeb pro zahraniční firmy, která budou spravovat regionální a obecní úřady. Už v roce 2012 každá regionální

Products exported by Kazakhstan

Total Country Trade: \$83.9B

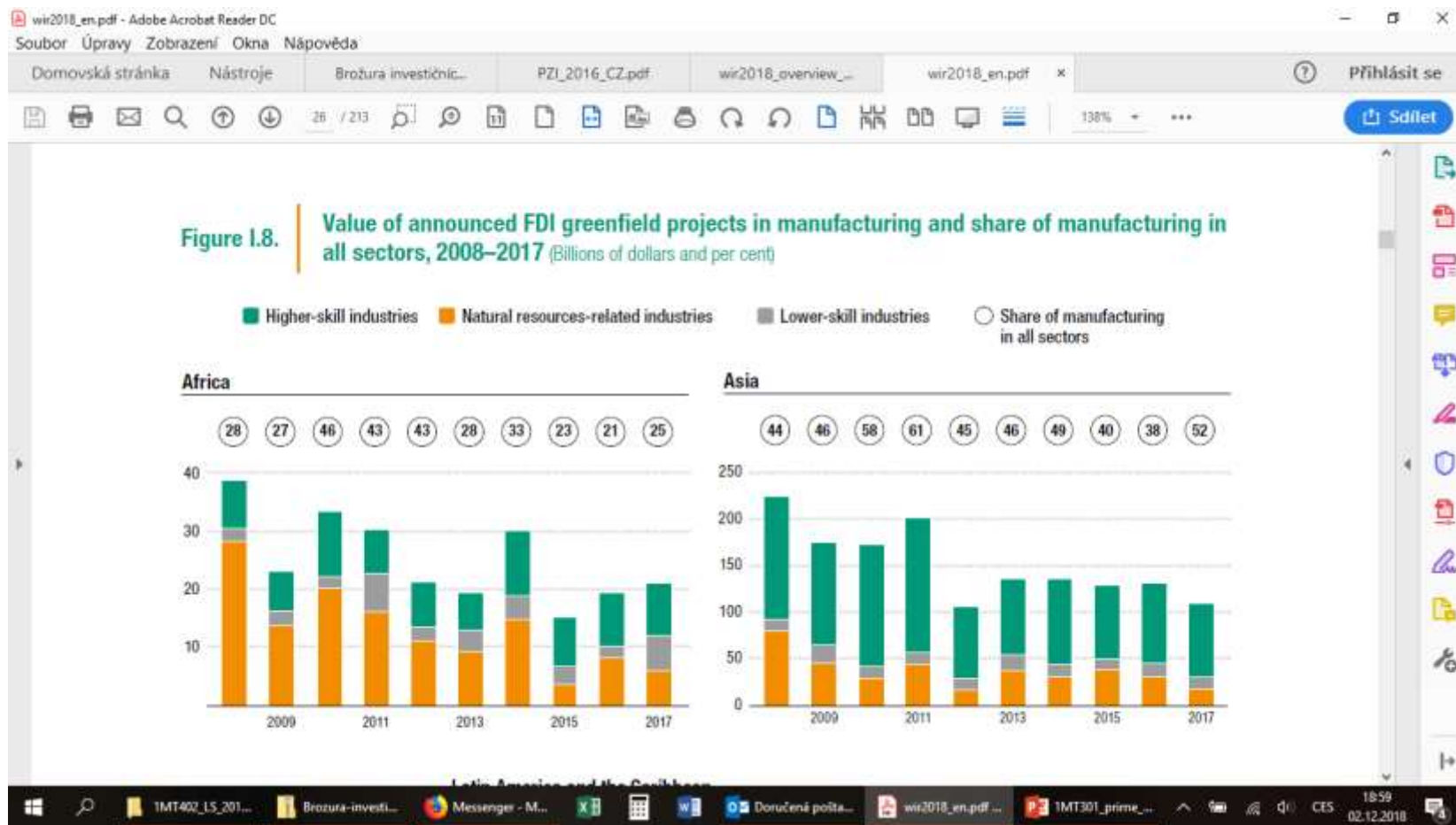
KAZAKH TENGE

KAZAKHSTAN FOREIGN EXCHANGE RESERVES

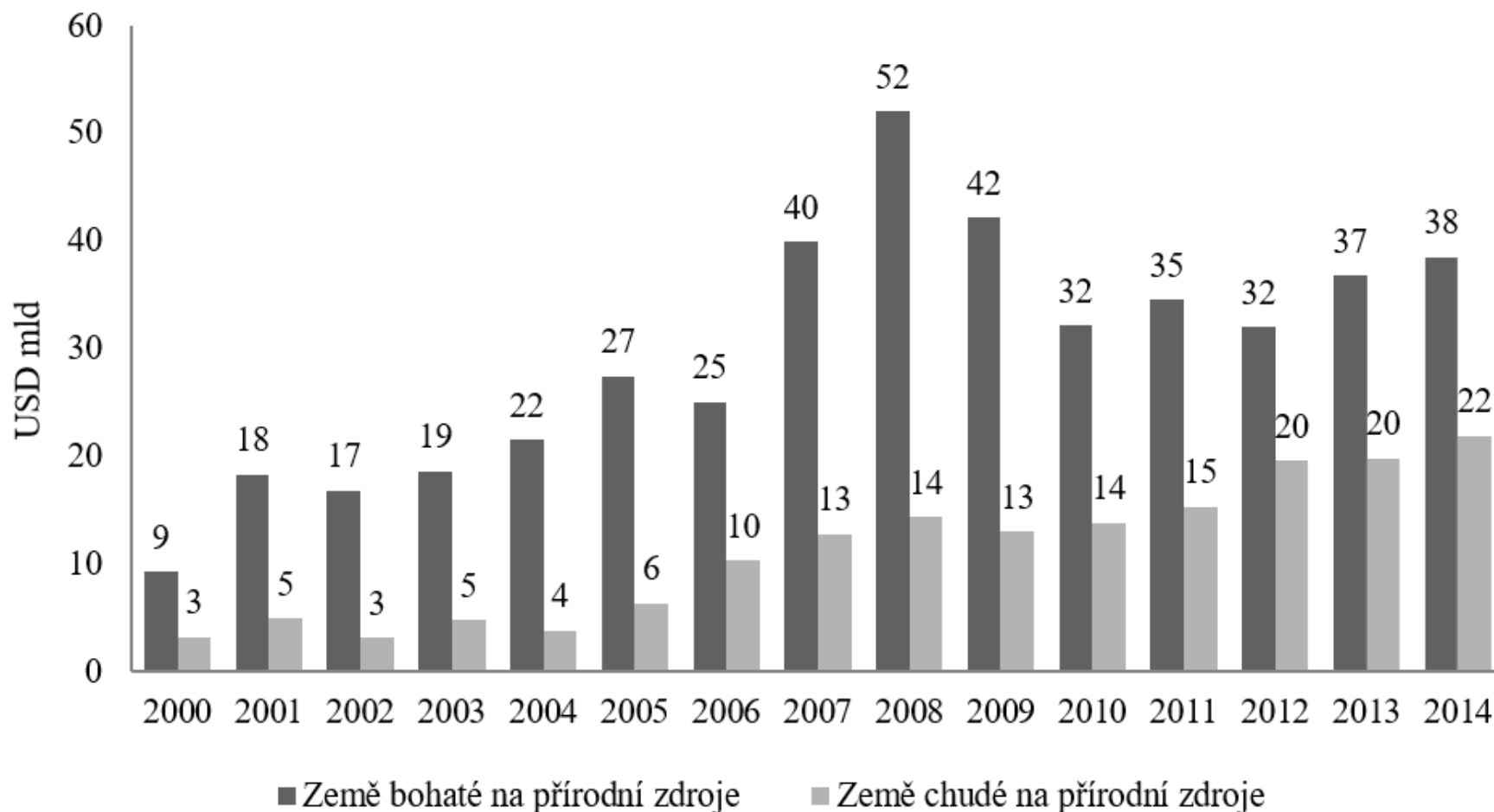

Afrika vs. Asie a PZI do suroviných zdrojů

Zdroj: autor

Graf 7: Africké země bohaté a chudé na přírodní zdroje - porovnání přílivu PZI

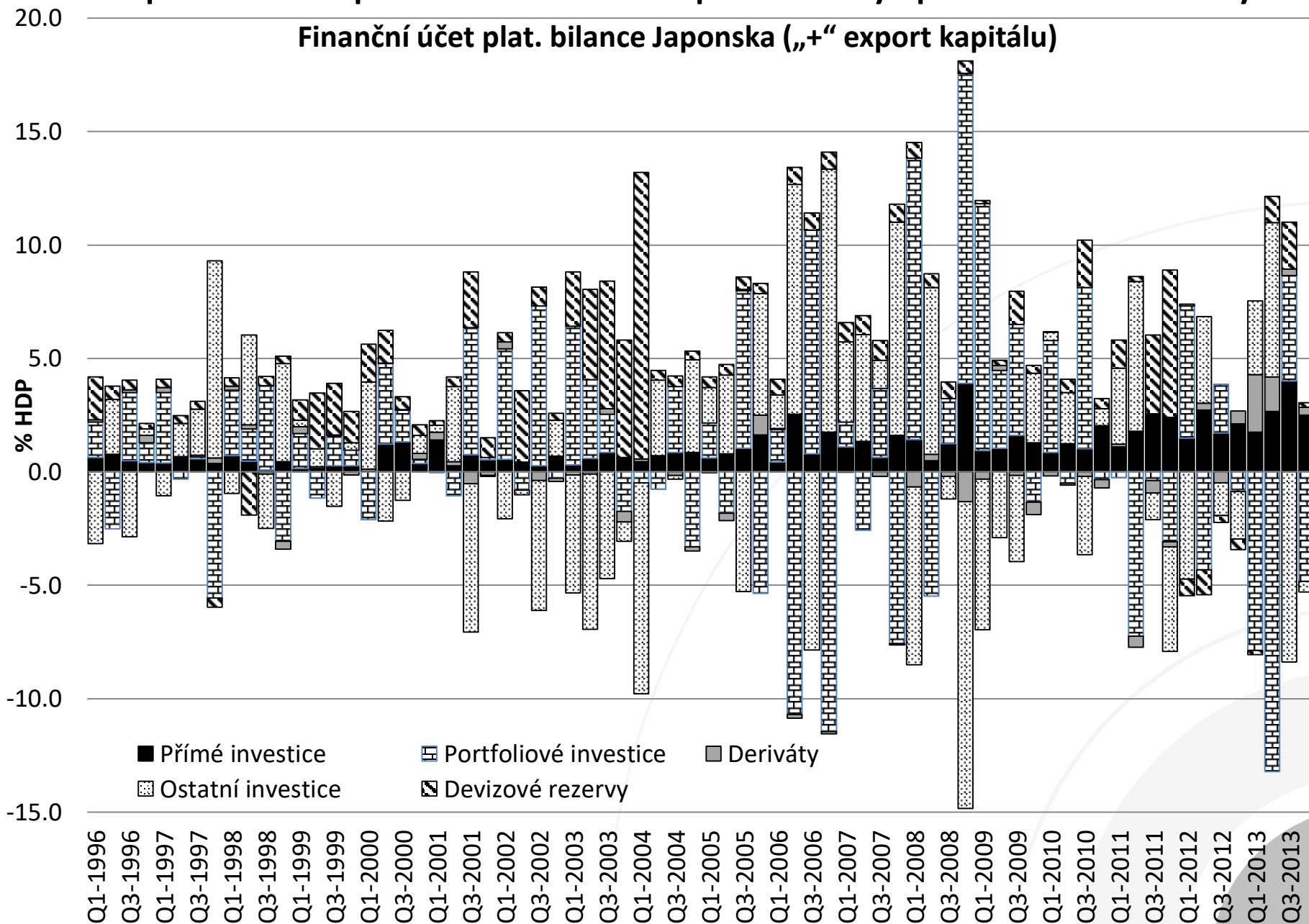
Zdroj: African Economic Outlook 2014

Obsah přednášky

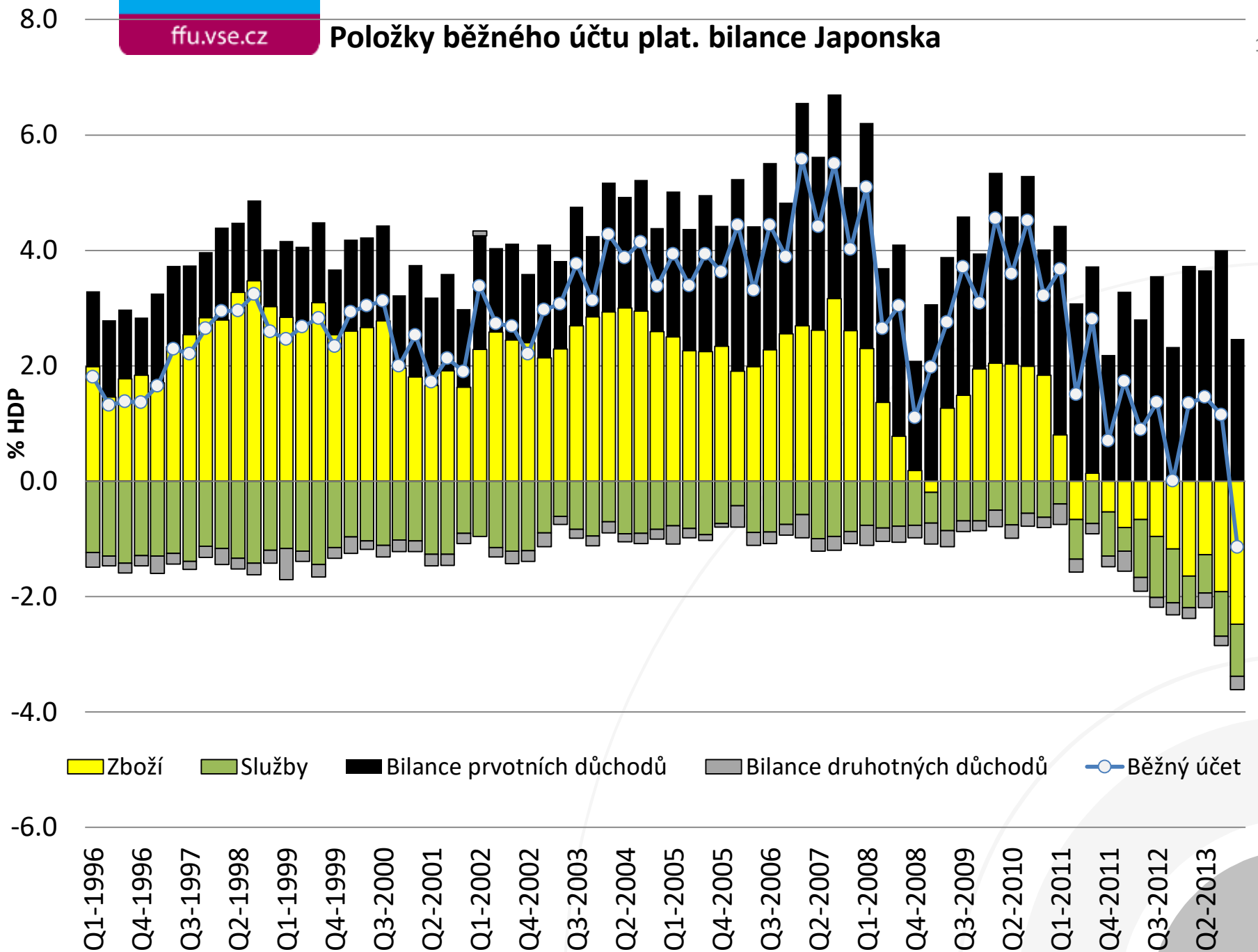
- 1) Základní pojmy, PZI v kontextu platební bilance a čisté investiční pozice země
- 2) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 3) Faktory ovlivňující PZI
- 4) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 5) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 6) PZI – institucionální pohled
- 7) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 8) Dopady PZI do ekonomiky**
 - a) Příklad ČR
 - b) Holandská nemoc
 - c) PZI z pohledu vyspělé ekonomiky**
- 9) Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu

Japonsko – pohled na PZI z pozice vyspělé ekonomiky

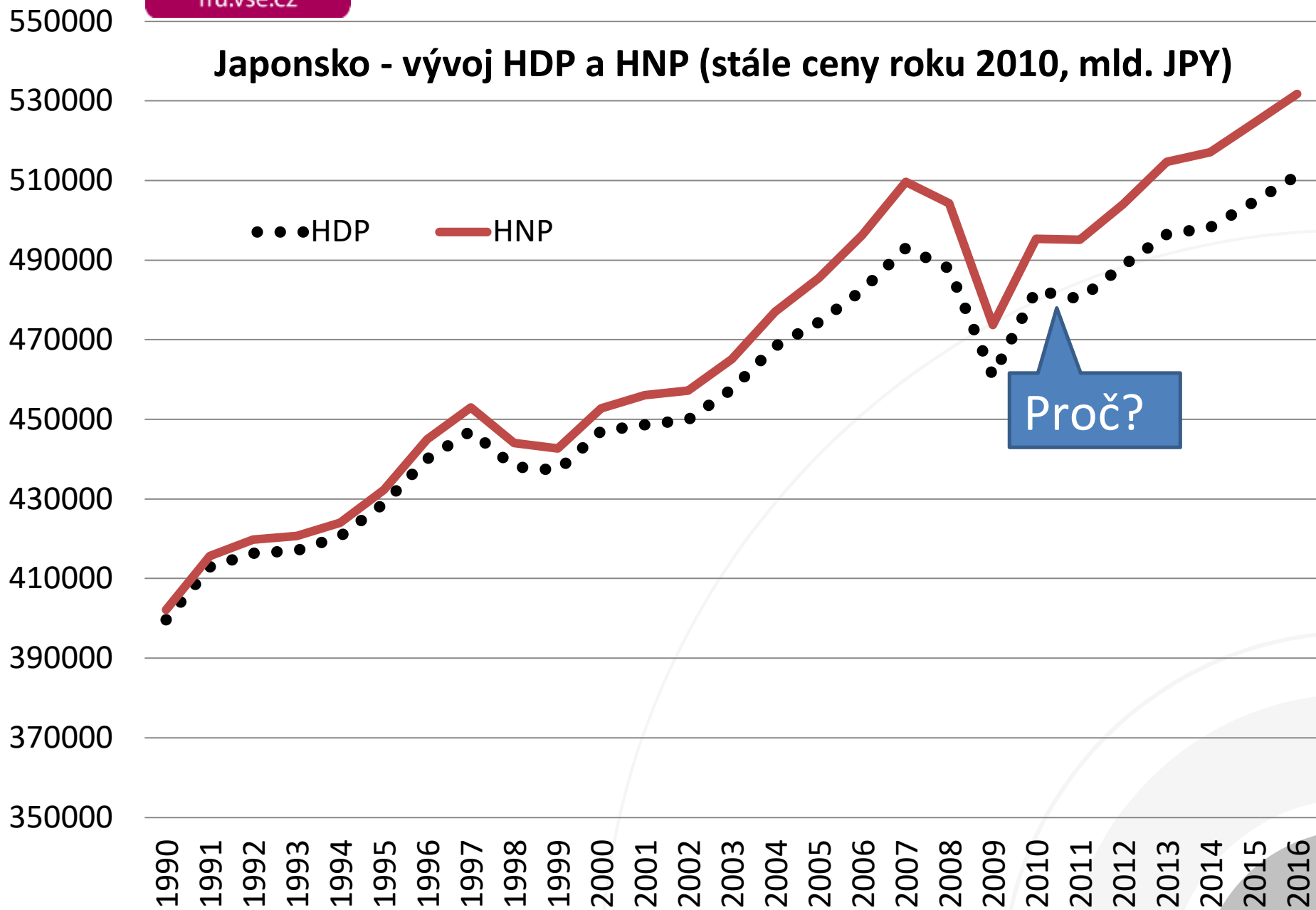
Finanční účet plat. bilance Japonska („+“ export kapitálu)

Zdroj: Bank of Japan, OECD; graf a výpočty vlastní

Japonsko - vývoj HDP a HNP (stále ceny roku 2010, mld. JPY)

Proč?

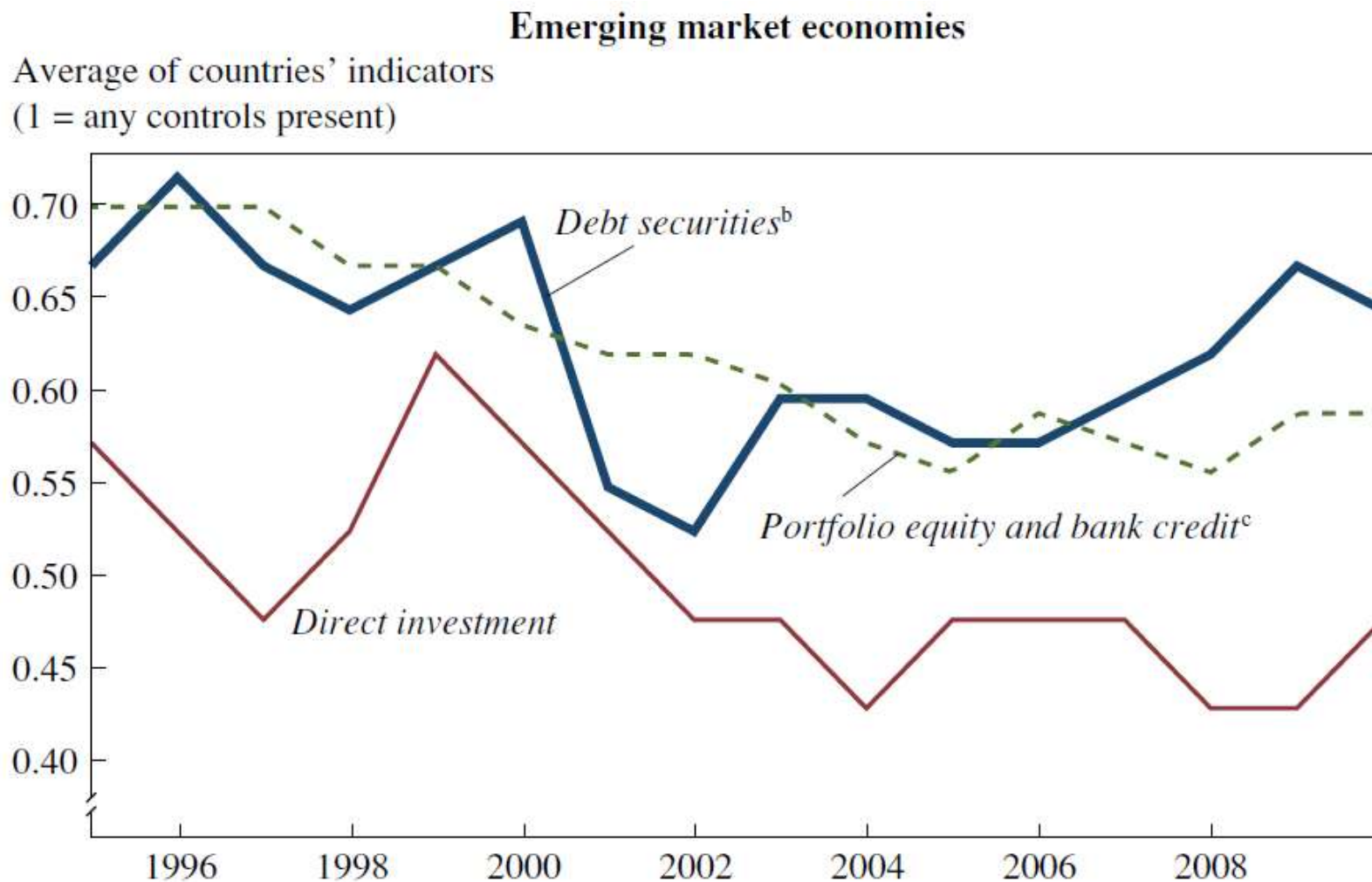
Obsah přednášky

- 1) Základní pojmy, PZI v kontextu platební bilance a čisté investiční pozice země
- 2) Celosvětový vývoj PZI – aktuality a trendy
- 3) Faktory ovlivňující PZI
- 4) Proč PZI vznikají – teoretický rámec
- 5) Způsob vstupu PZI do hostitelské země a organizační formy PZI
- 6) PZI – institucionální pohled
- 7) Financování PZI a vliv vývoje měnového kurzu
- 8) Dopady PZI do ekonomiky
- 9) **Výhody PZI oproti dluhovému kapitálu**

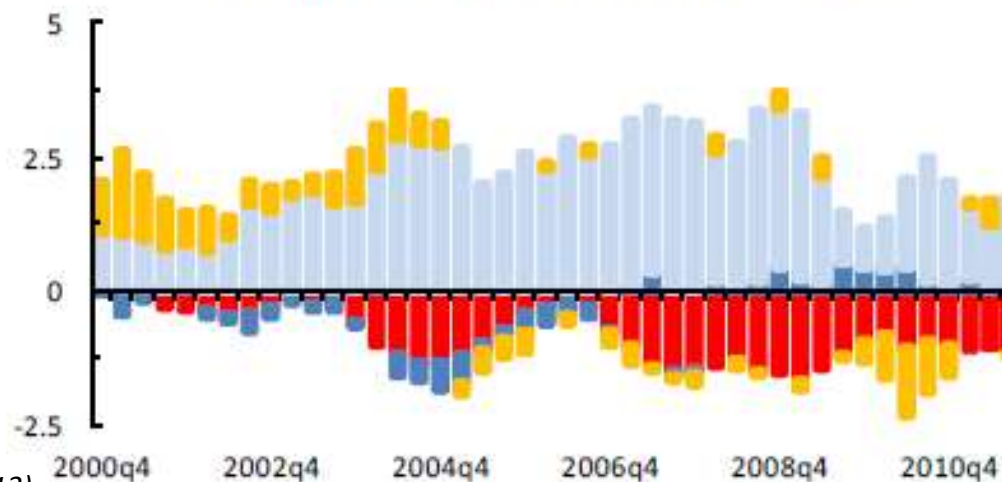
Výhody PZI oproti přílivu dluhového kapitálu

- Obvykle nelze využít na neproduktivní spotřebu
- Neroste poměr hrubý zahraniční dluh k HDP
- Riziko neúspěchu nese zahraniční investor
- Repatriace kapitálu je méně pravděpodobná než splátka dluhu

Na PZI jsou v případě rozvíjejících se ekonomik uvalovány menší kapitálové kontroly než na ostatní „typy“ kapitálu. Proč?

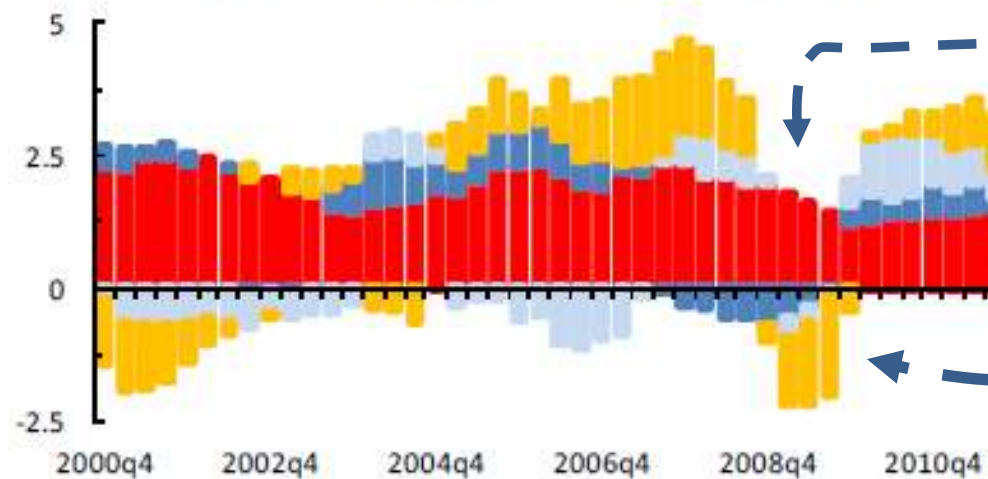

Advanced Economies: Net Flows
(percent of group GDP, four-quarter moving average)

Zdroj: Bluedorn, J. a kol. (2013)

Emerging Economies: Net Flows
(percent of group GDP, four-quarter moving average)

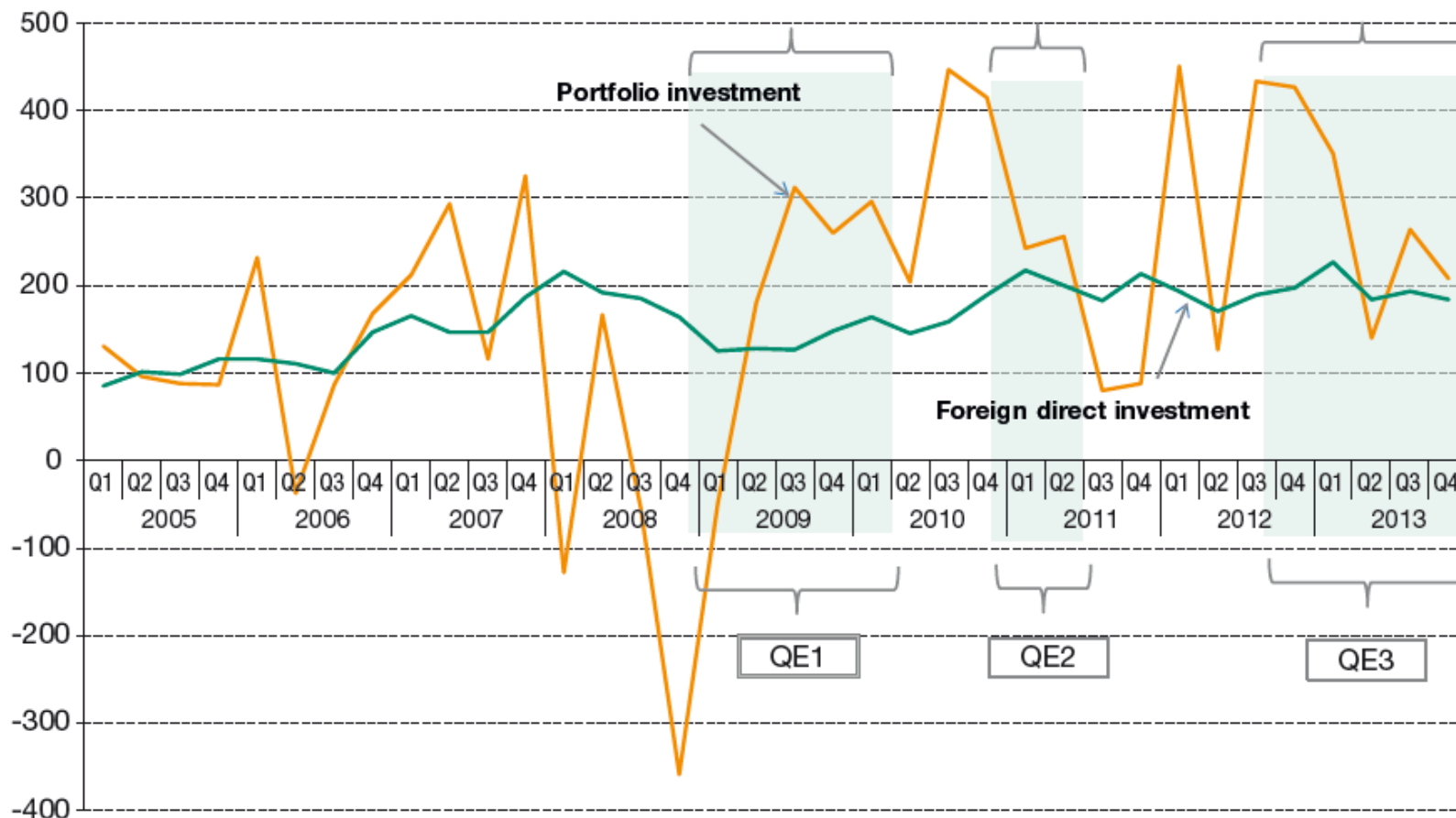
Foreign Direct Investment

Portfolio Equity

Portfolio Debt

Bank and Other

Figure I.23. Portfolio investment and FDI inflows to emerging markets, quarterly Index, 2005 Q1–2013 Q4
(Base 100: quarterly average of 2005)

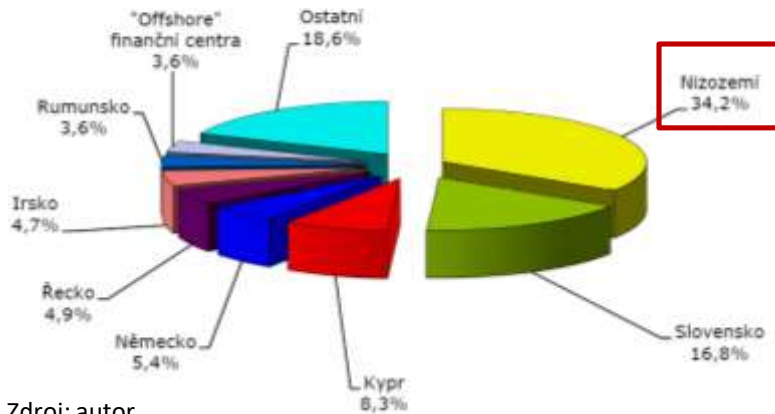
Source: UNCTAD FDI-TNC-GVC Information System, FDI/TNC database (www.unctad.org/fdistatistics); IMF for portfolio investment.

Note: 2013 Q4 is estimated.

Countries included are Argentina, Brazil, Bulgaria, Chile, Colombia, Ecuador, Hong Kong (China), Hungary, India, Indonesia, Kazakhstan, the Republic of Korea, Malaysia, Mexico, the Philippines, Poland, the Russian Federation, South Africa, Thailand, Turkey, Ukraine and the Bolivarian Republic of Venezuela.

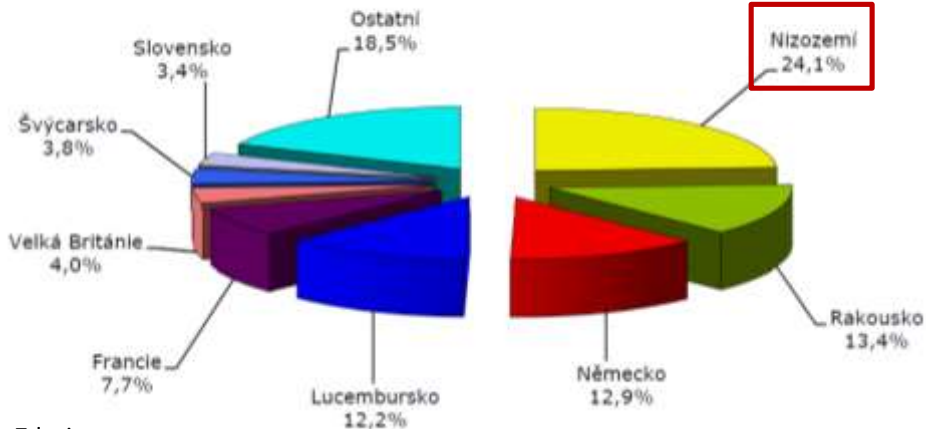
Jsou přímé zahraniční investice vždy zahraniční?

České přímé investice v zahraničí k 31.12.2015
teritoriální struktura

Zdroj: autor

Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2015
teritoriální struktura

Zdroj: autor

Zdroj: <http://www.maps-of-europe.net/maps/maps-of-czech-republic/detailed-road-and-physical-map-of-czech-republic-with-all-cities.jpg>

„Sídlo“
firmy

Tzv. FDI round
tripping

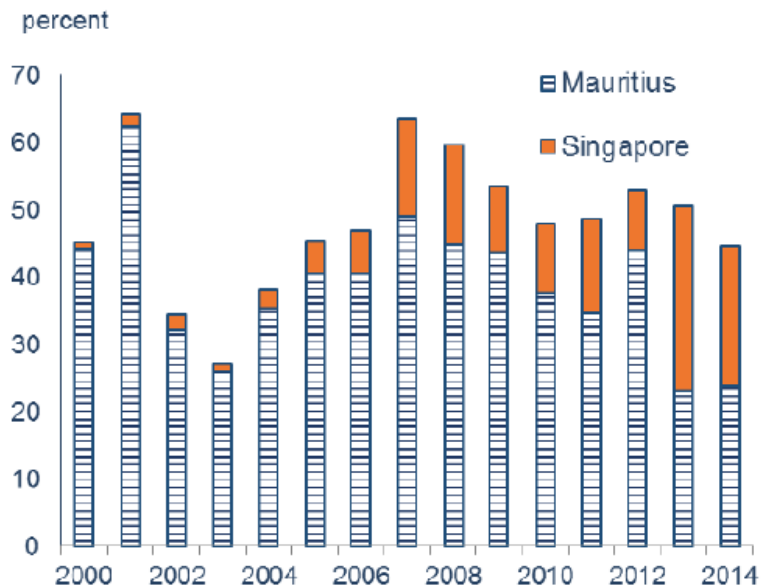

Zdroj: https://pbs.twimg.com/profile_images/481146294287613955/3uSLz2_Z_400x400.jpeg

Jsou přímé zahraniční investice vždy zahraniční?

a. Almost half of India's FDI comes from Mauritius and Singapore ...

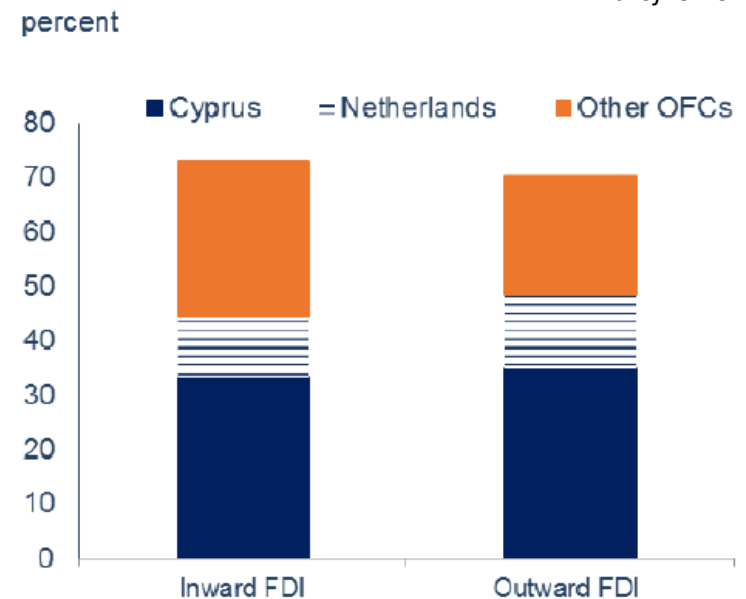
Source: UNCTAD

Kapitál z Indie „jde přes“ Mauricius, Singapore...
... aby pak mohl být opět investován v Indii

Figure 5: FDI Round tripping in Russia:

a. Cyprus, the Netherlands, and other transshipment centers command around 70 percent of inward and outward FDI of Russia (2014)...

Zdroj: UNCTAD

Other transshipment centers include the British Virgin Islands, Bermuda, Luxembourg, the Bahamas, and Switzerland.

Kapitál z Ruska „jde přes“ Kypr, Nizozemí...
...aby pak mohl být opět alokován v Rusku